

**Helsingin seurakuntayhtymä
Yhteinen kirkkovaltuusto**

PÖYTÄKIRJA 8/2021

Aika 09.12.2021 klo 17:10 – 00:45

Paikka Teams

Saapuvilla olleet jäsenet

Hanna Mithiku, puheenjohtaja
Kai Ahola
Esa Ahonen
Susanna Airola
~~Vilja Alanko~~ Petri Seppä
Mervi Ala-Prinkkilä
Viivi Ali-Löytty
Riitta Asikanius
Mervi Assmann
Irja Eskola
Peter Fryckman
Lauri Grünthal
Risto Harju
Martina Harms-Aalto
Minna Havunen
Saara Heinänen Poissa: §100-103
Rakel Hiltunen
Juha-Pekka Hippi
Susse Huhta
Sanna Hämäläinen
Marita Inberg Poissa: §100-103
Ville Jalovaara
Signe Jauhainen
Timo Junkkaala
Anni Järvilehto Poissa: §100-103
Matleena Järviö
Pirjo Liisa Kangasniemi
Tarja Kantola
Anna Karhumaa
Kristiina Kartano
Lotta Keskinen
Satu Ketonen
Mio Kivelä
Leena Kontula
Samuel Kopperoinen Poissa: §100-103
Lauri Kopponen
Eija-Riitta Korhola
Samuli Korkalainen Poissa: §100-103
Kari Kurka

Anna Laine
Ami Lainela
Antti Lanamäki
Merja Lang
Bengt Lassus
Otto Lehtipuu
Jukka Leppilampi Poissa: §100-103
Marja Lindholm
Tiina Lintunen
Satu Luhtanen
~~Kimmo Malin~~ Anna Mäkituomas
Valtteri Markula
Olav Melin
Anna Munsterhjelm
Björn Månsson
Marjo Mäenpää Poissa: §100-104
Sari Mäkimattila
Riikka Nenonen
~~Marja Nevanlinna~~ Noora Juvonen
Jaakko Niiles
Hanna Paavilainen
Kaarina Osmoviita
Pirjo Pekkola
Eveliina Pikkarainen
Christoffer Perret, varapuheenjohtaja
Tiiu Pohjolainen
Tuula Pontela
Heikki Pynnönen
Elina Raike-Ojanen
Timo Raittinen
~~Laura Rissanen~~
Tiina Rytty
~~Jaana Rantila~~ Saimi Kautonen
Timo Sahi
Pekka Salomaa
Ville Salonen
Anna Saurama
Kaisa Seiro
Juha-Pekka Sihvonen
Anna-Maria Soininvaara
Rolf Steffansson
Taija Ståhlberg Poissa: §100-103
Tapio Suontakanen
Kalle Sällström
Juhana Tarvainen
~~Eeva Tikka~~
Jukka Tuominen
Marko Vainio
Anni Valovirta
~~Sinikka Vepsä~~ Seppo Hölttä

Tuulikki Vuorinen
Anders Wikström

Saapuvilla oli 84 yhteisen kirkkovaltuuston jäsentä ja 5 varajäsentä.

Muut saapuvilla olleet

Juha Rintamäki, seurakuntayhtymän johtaja
Juha Silander, hallintojohtaja
Osmo Rasimus, vs. kiinteistöjohtaja
Stefan Forsén, yhteisen seurakuntatyön johtaja
Riitta Kajander, henkilöstöjohtaja
Kimmo Holappa, viestintäpäällikkö
Jukka Pakarinen, yhteisen kirkkoneuvoston puheenjohtaja
Juha-Pekka Ollila, sisäisen tarkastuksen päällikkö
Kirsi Wickström, lakimies, sihteeri
Ulpu Paananen, asianhallintasihteeri
Anne Linde-Raittinen, asianhallintasihteeri

Minnamari Helaseppä, projektipäällikkö
Joni Nisula, tietohallintosuunnittelija
Wiking Vuori, ykn jäsen
Marja Heltelä, kirkkoherra
Kari Kanala, kirkkoherra
Virpi Koskinen, kirkkoherra
Ulla Kosonen, kirkkoherra
Maika Vuori, kirkkoherra
Päivi Vähäkangas, kirkkoherra

Alkuhartaus

Kokous aloitettiin seurakuntayhtymän johtajan Juha Rintamäen pitämällä alkuhartaudella.

Ilmoitus kokouksesta asialuetteloineen on ollut nähtävänä ajalla 1.12.–9.12.2021 Helsingin seurakuntayhtymään kuuluvien seurakuntien ilmoitustauluilla sekä seurakuntayhtymän ilmoitustaululla. Kokouksesta on myös ilmoitettu seurakuntayhtymän verkkosivuilla. Kokouskutsu ja esityslista on julkaistu luottamushenkilöiden verkkopalvelussa sekä lähetetty paperisena niille yhteisen kirkkovaltuuston jäsenille jotka ovat valinneet paperisen kokousmateriaalin.

Pöytäkirjan § 105 kohdalla ei käytetty puheenvuoroja.

Puheenjohtaja antoi valitusosoituksen.

Kokouksen pöytäkirja pidetään nähtävänä seitsemännestä päivästä alkaen kokouksesta eli joulukuun 16. päivästä alkaen 30 päivän ajan seurakuntayhtymän kirjaamossa, Kolmas linja 22 B, kirjaamon aukioloaikana.

Kokous päättyi klo 00.45.

Kokouksen jälkeen ei pidetty kyselytuntia.

Allekirjoitukset

Hanna Mithiku
puheenjohtaja

Christoffer Perret
puheenjohtajana § 109
Hanna Mithikun puheenvuoron ajan

Kirsi Wickström
sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty.

Helsinki 15.12.2021

Helsinki 15.12.2021

Lauri Kopponen

Lotta Keskinen

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Pöytäkirja on ollut yleisesti nähtävänä 16.12.2021–17.1.2022 seurakuntayhtymän kirjaamossa, Kolmas linja 22, ja sen nähtävänä pitämisestä on ilmoitettu seurakuntien kirkkoherranvirastojen ilmoitustauluille sekä seurakuntayhtymän ilmoitustaululle 1.12.2021 laitetulla ilmoituksella.

Helsingissä 18.1.2022

Ulpu Paananen

Käsittelyt asiat

§	Liite	Otsikko	Sivu
100 §		Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	6
101 §		Pöytäkirjan tarkastajien valinta	7
102 §		Esityslistan hyväksyminen	8
103 §		Puheenjohtajan ilmoitukset	9
104 §	1	Valtuustoaloitteet 2019-2021 seurantaraportti	10
105 §	2-7	Vuoden 2021 talousarvion 4. muutos	11
106 §	8-22	Helsingin seurakuntayhtymän vuoden 2022 talousarvioehdotuksen sekä vuosien 2022-2024 toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotuksen hyväksyminen	13
107 §	23-25	Rohkeasti yhdessä - Modigt tillsammans 2023 -lausuntojen III käsittely	22
108 §	26	Helsingin seurakuntayhtymän kokonaismäärärahan (toimintakate) suuruus, investointien nettomaksimiarvot sekä sijoituskiinteistöjen lainojen lyhennyksiin varattavien varojen maksimiarvot vuosille 2023–2030	33
109 §		Helsingin seurakuntayhtymän kokonaismäärärahan (toimintakate) jako vuosina 2023-2025	41
110 §	27-29	Kirkko Helsingissä -strategian arvot, lupaus ja konkreettiset tavoitteet vuosille 2022-2023	50
111 §	30-43	Helsingin seurakuntayhtymän täydentävien leirikeskusvuorojen hankinta kesälle 2023 leirikeskuspalveluja tarjoavilta tahoilta	60

100 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Päätös

Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

101 § Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Lotta Keskinen ja Lauri Kopponen.

102 § Esityslistan hyväksyminen

Päätös

Esityslista hyväksyttiin.

103 § Puheenjohtajan ilmoitukset

Päätös

Käsittelyn pohjaksi otettiin yhteisen kirkkoneuvoston ehdotukset esityslistan asioissa n:o 5-12.

Puheenjohtaja kiitti kuluneesta vuodesta ja kertoi joulumuistamisesta.

13/2019

104 § Valtuustoaloitteet 2019-2021 seurantaraportti

Päätösehdotus

Seurakuntayhtymän johtaja Juha Rintamäki

Yhteinen kirkkovaltuusto merkitsee valtuustoaloitteiden seurantaraportin tiedoksi.

Käsittely

Käsittelyn aikana käytettiin 7 puheenvuoroa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätöshistoria

Yhteinen kirkkoneuvosto 25.11.2021 368 §

Päätösehdotus

Seurakuntayhtymän johtaja Juha Rintamäki

Yhteinen kirkkoneuvosto merkitsee valtuustoaloitteiden seurantaraportin tiedoksi ja saattaa sen tiedoksi yhteiselle kirkkovaltuustolle.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Selostus

Yhteisen kirkkovaltuuston työjärjestyksen 15 §:n mukaan kirkkovaltuuston jäsenellä on oikeus tehdä valtuustolle aloitteita. Aloite on tehtävä kirjallisesti ja toimitettava seurakuntayhtymän kirjaamoon valtuuston puheenjohtajalle osoitettuna. Aloite on viivytyksettä annettava kirkkoneuvoston valmisteltavaksi. Kirkkoneuvoston on annettava valtuustolle vastaus aloitteeseen kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun aloite on toimitettu seurakuntayhtymän kirjaamoon.

Valtuustoaloitteiden käsittelyprosessia on seurakuntayhtymän johtajiston päätösten mukaisesti täsmennetty. Jotta valtuusto saisi mahdollisuuden arvioida tehtyjä aloitteita myös kokonaisuutena ja seurata aloitteiden pohjalta tehtyjä toimenpiteitä, on laadittu seurantaraportti vuosina 2019-2021 tehdyistä valtuustoaloitteista. Seurantaraporttiin on koottu ne toimenpiteet, joihin aloitteiden pohjalta on ryhdytty aloitevastauksen käsittelyn jälkeen. Raportointia tullaan jatkamaan ja tulevaisuudessa seurantaraportti toimitetaan valtuustolle vuosittain, kunkin vuoden lopussa.

Liitteet

- 1 Aloitteet Asiakortti (Päivitetty 17.11.2021)

35/2021

105 § Vuoden 2021 talousarvion 4. muutos

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkovaltuusto päättää tehdä vuoden 2021 talousarvioon seuraavat, liitteissä yksityiskohtaisesti esitetyt muutokset:

Tuloslaskelmaosa

Tuloarvion lisäys 236 685 euroa.

Investointiosa

Investointien vähennys 2 668 431 euroa.

Rahoitusosa

Pysyvien vastaavien myyntitulojen lisäys 40 000 euroa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätöshistoria

Yhteinen kirkkoneuvosto 25.11.2021 356 §

Päätösehdotus

Seurakuntayhtymän johtaja Juha Rintamäki

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää esittää yhteiselle kirkkovaltuustolle, että se päättää tehdä vuoden 2021 talousarvioon seuraavat, liitteissä yksityiskohtaisesti esitetyt muutokset:

Tuloslaskelmaosa

Tuloarvion lisäys 236 685 euroa.

Investointiosa

Investointien vähennys 2 668 431 euroa.

Rahoitusosa

Pysyvien vastaavien myyntitulojen lisäys 40 000 euroa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Selostus

Vuoden 2021 talousarvioon esitetään seuraavia muutoksia:

Tuloslaskelmaosa

Tiilikanojan leirikeskukseen, Vanamotien kahden tontin sekä Runeberginkadun toteutuneet myyntivoitot ovat yhteensä 2,520 milj. euroa, mikä on aiemmin arvioitua suurempi. Rahoitustuottoja esitetään lisättäväksi 236 685 eurolla.

Investointiosa

Investointiosaan esitetään liitteen mukaisia määrärahojen vähennyksiä 2 668 431 euroa. Perustelut muutoksille esitetään erillisessä liitteessä. Talousarvion investointimenot ovat ennen muutosta 31,299 milj. euroa ja muutoksen jälkeen 28,631 milj. euroa. Investointien sitovuustaso on kukin suunnitelmassa merkitty investointihanke.

Rahoitusosa

Tiilikanojan leirikeskukseen ja Vanamotien tonttien sekä Runeberginkadun myynneistä on kertynyt 3,240 milj. euroa myyntituloa. Toteutuneet myynnit ovat olleet suuremmat kuin aiemmin on arvioitu. Pysyvien vastaavien myyntituloja esitetään lisättäväksi 40 000 eurolla. Pysyvien vastaavien myyntitulojen sekä investointimenojen muutokset huomioiden kassavarojen muutos on yhteensä +2,708 milj. euroa.

Liitteet

- 2 Käyttötalousosa
- 3 Tuloslaskelmaosa
- 4 Investointiosa
- 5 Rahoitusosa
- 6 Investoinnit hautaustoimi ja kiinteistötoimi
- 7 Investointimuutosten perustelut

34/2021

106 § Helsingin seurakuntayhtymän vuoden 2022 talousarvioehdotuksen sekä vuosien 2022-2024 toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotuksen hyväksyminen

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkovaltuusto päättää:

- 1) merkitä liitteinä esitetyt seurakuntaneuvostojen lausunnot ehdotuksesta talousarvioksi 2022 sekä toiminta- ja taloussuunnitelmaksi 2022-2024 tiedoksi.
- 2) merkitä selostuksessa esitetyt, kohdan 1 lausuntoihin annetut vastineet sekä henkilöstöosaston kommentit henkilöstöön liittyen tiedoksi.
- 3) hyväksyä ehdotuksen Helsingin seurakuntayhtymän talousarvioksi 2022 sekä toiminta- ja taloussuunnitelmaksi 2022-2024 tavoitteineen ja sitovuusmääräyksineen.
- 4) hyväksyä ehdotuksen Hautainhoitorahaston talousarvioksi 2022 sekä toiminta- ja taloussuunnitelmaksi 2022-2024.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Käsittely

Hallintojohtaja Juha Silander esitteli asiaa.

Käsittelyn aikana käytettiin 17 puheenvuoroa.

Päätöshistoria

Yhteinen kirkkoneuvosto 7.10.2021 299 §

Päätösehdotus

Seurakuntayhtymän johtaja Juha Rintamäki

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää:

- 1) hyväksyä lausunnoille lähetettäväksi ehdotuksen vuoden 2022 talousarvioksi sekä vuosien 2022–2024 toiminta- ja taloussuunnitelmaksi.
- 2) pyytää seurakuntaneuvostojen ja yhteistyötoimikunnan lausunnot ehdotuksesta vuoden 2022 talousarvioksi sekä vuosien 2022–2024 toiminta- ja taloussuunnitelmaksi. Lausunnot tulee antaa 12.11.2021 mennessä.
- 3) käsitellä seurakuntien ja yhteistyötoimikunnan antamat lausunnot ja tasapainottamissuunnitelmat kokouksessaan 25.11.2021.

Käsittely

Risto Harju poistui pykälän käsittelyn aikana.

Vt. hallintojohtaja Juha Silander selosti asiaa.

Juha Silander teki esityslistan sivulle 21 ja liitteenä olevaan talousarviokirjaan seuraavan muutoksen:

XX merkintä korjattiin numeroksi 18.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Yhteinen kirkkoneuvosto 25.11.2021 357 §

Päätösehdotus

Seurakuntayhtymän johtaja Juha Rintamäki

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää:

- 1) merkitä liitteinä esitetyt seurakuntaneuvostojen lausunnot ehdotuksesta talousarvioksi 2022 sekä toiminta- ja taloussuunnitelmaksi 2022-2024 tiedoksi.
- 2) merkitä selostuksessa esitetyt, kohdan 1 lausuntoihin annetut vastineet sekä henkilöstöosaston kommentit henkilöstöön liittyen tiedoksi.
- 3) merkitä liitteinä esitetyt Helsingin Mikaelin seurakunnan, Töölön seurakunnan sekä Matteus församlingin laatimat talouden tasapainottamissuunnitelmat tiedoksi.

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää esittää yhteiselle kirkkovaltuustolle, että se päättää:

- 5) merkitä liitteinä esitetyt seurakuntaneuvostojen lausunnot ehdotuksesta talousarvioksi 2022 sekä toiminta- ja taloussuunnitelmaksi 2022-2024 tiedoksi.
- 6) merkitä selostuksessa esitetyt, kohdan 1 lausuntoihin annetut vastineet sekä henkilöstöosaston kommentit henkilöstöön liittyen tiedoksi.
- 7) hyväksyä ehdotuksen Helsingin seurakuntayhtymän talousarvioksi 2022 sekä toiminta- ja taloussuunnitelmaksi 2022-2024 tavoitteineen ja sitouusmääräyksineen.
- 8) hyväksyä ehdotuksen Hautainhoitorahaston talousarvioksi 2022 sekä toiminta- ja taloussuunnitelmaksi 2022-2024.

Käsittely

Seurakuntayhtymän johtaja Juha Rintamäki selosti asiaa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Selostus

Yhteinen kirkkoneuvosto päätti 7.10.2021 hyväksyä lausunnoille lähetettäväksi vuoden 2022 talousarvioehdotuksen ja vuosien 2022–2024 toiminta- ja taloussuunnitelman. Yhteinen kirkkoneuvosto pyysi seurakuntaneuvostoilta ja yhteistyötoimikunnalta lausunnot 12.11.2021 mennessä.

Yhteisen kirkkoneuvoston 7.10.2021 käsittelemään vuoden 2022 talousarvioehdotukseen on tehty seuraavat tekniset korjaukset yhteisen seurakuntatyön sekä yhteisten seurakunnallisten tehtävien säästöihin:

- sivu 108: yhteisen seurakuntatyön osaston 301 osalta ”säästö yhteensä” oli talousarviokirjassa ennen korjausta -1.181.780e, korjauksen jälkeen -767.470e. Erotus: +414.310 euroa johtuu Lehtisaaren nuorisokodin vuoden 2020 tilinpäätöissä säästön lisäyksestä (399.063 euroa) osastoon 301, koska Lehtisaaren nuorisokoti on siirretty osastoon 301 vuonna 2021 sen aiemmin olleen erillinen osasto yhteisten seurakunnallisten tehtävien osastossa 300. Lisäksi Lehtisaaren nuorisokodin vuoden 2021 talousarviossa suunniteltu säästön käyttö (15.247 euroa) on lisätty osaston 301 säästöihin, koska suunniteltu säästön käyttö oli virheellisesti vähennetty kahdesti.

- sivu 104: yhteisten seurakunnallisten tehtävien osaston 300 osalta ”säästö yhteensä” oli talousarviokirjassa ennen korjausta -368.162 euroa, korjauksen jälkeen -415.509 euroa. Erotus: -47.347 euroa johtuu toimintakulttuurin muutoksen (potti- ja sponssi) vuoden 2020 säästön vähennyksestä (-62.593 euroa), koska se oli virheellisesti mukana säästöissä, vaikka säästöä ei enää käytetä. Lisäksi suunnitellusta säästön käytöstä on poistettu kahdesti mukana ollut Lehtisaaren nuorisokodin vuoden 2021 talousarviossa suunniteltu säästön käyttö (+15.247 euroa).

Lisäksi yhteisen seurakuntatyön henkilöstösuunnitelmaan on tehty muutoksia, alkaen sivulta 164.

Määräaikaan mennessä 11 seurakuntaa ovat antaneet lausunnon. Seurakuntien lausunnot ovat liitteenä. Malmin seurakunta puoltaa talousarvion hyväksymistä ilman kysymyksiä tai kommentteja. 9 seurakuntaa sekä yhteistyötoimikunta eivät jättäneet erillistä lausuntoa.

Seuraavassa on yhteisen kirkkoneuvoston vastineet seurakuntien lausunnoissa esitettyihin kysymyksiin ja ehdotuksiin *kirjoitettu kursivoidusti*.

Haagan seurakunta

”Henkilöstövähennystavoitteissa on huolehdittava siitä, että vähennykset eivät kohdistu yksinomaan seurakuntiin. Seurakuntien lakisääteisten ydintoimintojen turvaaminen on ykkösprioriteetti. Käsillä olevan suunnitelman mukaan seurakunnat sitoutuvat vähentämään papistoa, diakoniatyöntekijöitä ja kasvatuksen ammattilaisia, mutta esimerkiksi yhteisen seurakuntatyön Varustamoihin suunnitellaan palkattavan lisää henkilöstöä. Käytännössä tämä tarkoittaa diakoniatyön siirtymistä seurakunnilta pois. Diakoniatyö on kirkkolain mukaan seurakunnan lakisääteinen perustehtävä (KL 4, §1).”

Varustamoihin ei ole suunnitteilla palkata lisää henkilökuntaa. Mikäli tullaan siihen tulokseen, että tarvitaan lisää työntekijöitä, niin varustamoihin siirretään muualta henkilökuntaa. Ajatuksena on myös lisätä seurakuntien/rovastikuntien/alueen mahdollisuuksia vaikuttaa päätökseen, tai jopa niin

että vastuu varustamoista kokonaan siirtyy seurakunnille. Mikäli varustamot eivät toimi yhteistyön alustana niin pitää löytää uusi malli diakoniselle yhteistyölle.

”Tiloja Haagan seurakunnalta ei voi juuri vähentää, mutta Huopalahden kirkon muutamia tiloja voidaan muuttaa palvelemaan liiketoimintaa ja jopa asuinkäyttöä. Tämän edistäminen vaatii nykyistä rivakampaa otetta seurakuntayhtymän kiinteistöosastolta. Tarvittaessa kirkolle mahtuu myös toimistotiloja esimerkiksi seurakuntayhtymän työntekijöille (noin kymmenen työpistettä järjestettävissä). Kiinteistöjen yhteiskäyttöä on mahdollista kehittää naapuriseurakuntien kanssa.”

Vastine: Asuinkäyttö otetaan selvitykseen samassa yhteydessä toisen saman sisältöisen kohteen kanssa. Muutos edellyttää käyttötarkoituksen muutosta rakennusvalvonnasta, suunnittelua ja tilojen muutostöitä. Asian aikataulu: tutustuminen vielä tämän vuoden puolella ja sen jälkeen sovitaan jatkoaikataulu.

Toimistotilojen osalta asia käsitellään Rohkeasti yhdessä –prosessin osana.

Kallion seurakunta

”Investointien osalta pidämme edelleen valittua tasoa epärealistisenkin matalana sekä verrattuna korjausvelkaan, että tarvittaviin toiminnallisiin investointeihin, erityisesti tietohallintojärjestelmiin.”

Vastine: Rohkeasti yhdessä –prosessissa asetetut nettoinvestointien vuotuiset maksimiarvot edellyttävät merkittävää (n. 25 %) kiinteistökannasta luopumista. Seurakuntayhtymän taloudellinen kantokyky edellyttää investointimäärärahojen pysyvää kohtuullistamista huomattavasti nykyistä alemmalle tasolle. ICT-investointien nettomaksimiarvoissa on pyritty huomioimaan tulevana vuosina tarvittavat tietohallintojärjestelmien uushankinnat ja päivittämiset.

”Talousarviokirjan (s.168) henkilöstöliitteet ovat seurakunnan kaipaamaa tietoa seurakuntayhtymän ja yhteisen seurakuntatyön henkilöstörakenteen suunnitelmasta kehityksestä. Ikävä kyllä ne ovat ilmeisen virheelliset eivätkä sisällä suunnitelmakauden tietoa, koska moni luku, kuten vieraskielisten työntekijöiden määrä, puuttuu, ja näin ollen myöskään yhteenlaskettu summa ei pidä paikkansa.”

Vastine: Valitettavasti henkilöstöliitteeseen on tullut virhe, kun tietoja on syötetty. Asia on korjattu ja oikeat tiedot otettu mukaan liitteeseen.

” Kolmantena huomiona muistutamme, että investointien osalta olisi tärkeä pohtia myös tuottavien kiinteistöinvestointien listaa, jossa tilojen muutoksilla ja remontoinnilla voidaan saavuttaa tuloja. Tällaisena olemme esittäneet Kallion kirkon tornin remontoimista maksulliseen vierailukäyttöön ja yhteinen kirkkovaltuusto on päättänyt, että asiaa selvitetään.”

Vastine: Kyseinen asia ei ole uusi ja sitä on alustavasti selvitetty kiinteistöosaston toimesta. Pelastusviranomaisen kannanotto oli, että nykyiset portaat eivät ole riittävä ja turvallinen yhteys, vaan vierailukäyttö edellyttäisi poistumistiejärjestelyjä (varapoistumistie). Lisäksi vierailukäytön osalta portaat ovat niin tapaturmaherkät, että selvityksessä oli mahdollinen hissiyhteyden rakentaminen. Tämän alustavan selvityksen perusteella kustannukset ja yksityiskohtaisempi suunnittelu todettiin niin arvokkaaksi, että kyseessä olisi menoerä. Tuotot eivät vastaisi kuluja vähään aikaan, todennäköisesti vuosikymmeniin, joten hankkeen edistämistä ei ole nähty perusteltuna.

Kannelmäen seurakunta

”Kokonaismäärärahan jakoperusteissa yhteisen seurakuntatyön ja seurakuntien välillä resursoinnin painopisteen on oltava rohkeasti seurakunnissa tehtävässä hengellisessä työssä.”

Vastine: Rohkeasti yhdessä –lausunnoista saadun palautteen perusteella kokonaismäärärahan jako seurakuntien ja yhteisten palveluiden kesken esitetään päätettäväksi tässä vaiheessa vain suunnittelukauden 2023-2025 osalta. Yhteisissä palveluissa on käynnistetty erityinen priorisointiprojekti sen selvittämiseksi, mitä palveluita on jatkossa mielekästä / mahdollista / tarpeellista tuottaa yhteisten palveluiden toimesta.

”Seurakuntien toimintaedellytysten turvaaminen edellyttää entistä suurempaa osuutta kokonaismäärärahan jaosta seurakunnissa tehtävälle hengelliselle työlle ja yhteisen seurakuntatyön rakenteiden saneerausta.”

Vastine: Vuoden 2022 talousarviossa noudatetaan nyt käytössä olevia jakoperusteita. RY-ohjelmassa otetaan jakoperusteet sekä Yhteisen seurakunnallisten tehtävien järjestelyt huomioon.

”Seurakuntaneuvosto vetoaa Helsingin seurakuntayhtymän yhteiseen kirkkoneuvostoon ja kirkkovaltuustoon, että Kannelmäen kirkon tonttia koskevia välttämättömiä kiinteistöratkaisuja edistetään ponnekkaasti ja viivyttämättä että Kannelmäen kirkon uudisrakennuksen investointimenot lisätään käsiteltävälle kaudelle mukaan.”

Vastine: Kohteen korjaustarve on ollut pitkään tiedossa ja hanketta on edistetty. Valitettavasti Helsingin kaupunkia ei ole saatu kirjallisesti sitoutumaan hankkeeseen sisältyvän päiväkotiosuuden osalta. Tämänhetkisen tiedon mukaan päiväkodin tulo kohteeseen on epätodennäköistä. Tästä syystä kohteen osalta harkitaan muita käyttötarkoituksia ja tässä keskeisenä on Rohkeasti yhdessä – prosessin yhteydessä mahdollisesti tehtävät päätökset ja linjaukset.

Munkkiniemen seurakunta

”Toivomme keskustelua siitä, mitkä ovat taloudelliset minimiedellytykset, joilla seurakunta kykenee hoitamaan perustyönsä ja palvelemaan alueen asukkaita. Seurakuntien toimintaedellytysten turvaaminen edellyttää entistä suurempaa osuutta kokonaismäärärahan jaosta seurakunnissa tehtävälle hengelliselle työlle ja yhteisen seurakuntatyön rakenteiden saneerausta.”

Vastine: kts. Kannelmäen ja Roihuvuoren seurakunnille annetut vastineet.

”Munkkiniemen seurakunnan ja Länsi-Helsingin seurakuntien kannalta koko Varustamo-rakenteen arviointi on keskeistä. Länsi-Helsingissä Varustamoa ei ole eikä yhtymä ole osoittanut siihen resursseja tulevalla suunnittelukaudella. Länsi-Helsingin diakoninen palvelu, tuki ja kokonaisresursointi tulee suunnitella alueen tarpeiden ja erityispiirteiden pohjalta pitäen mielessä, että diakoniatyö on seurakuntien lakisääteinen perustehtävä eikä saa etäännyä liian kauas seurakunnista.

On huolehdittava siitä, että henkilöstövähennykset eivät kohdistu yksinomaan seurakuntiin. Kuten Munkkiniemen seurakuntaneuvosto Rohkeasti yhdessä – lausunnossaan totesi, näkisimme karsimisen varaa seurakuntayhtymässä erityisesti projekti- ja kehittämistehtävissä.”

Vastine: Länsi-Helsingin seurakunnat ovat hakeneet diakoniapainotteista projektimäärärahaa oman varustamon perustamiseen. Yhteinen kirkkoneuvosto ei

ole vielä ottanut kantaa projektiin, mutta valmistelussa on suhtauduttu positiivisesti hakemukseen, nimenomaan siksi että diakoniatyö tulevaisuudessa tulee suunnitella helsinkiläisten tarpeiden mukaan huomioiden alueellisia erityispiirteitä.

Henkilöstövähennykset ovat kohdistuneet ja kohdistuvat tulevaisuudessakin myös yhteisiin palveluihin. On kuitenkin syytä huomata, että projekti- ja kehittämispalvelutiimit ensisijaisesti palvelevat seurakuntia ja päätöksentekijöitä. Se tarjoaa ammattitaitoa mm. verkkotyöhön, tapahtumajärjestämiseen, musiikkityöhön, markkinointiin, palvelumuotoiluun, seurakuntarajat ylittävään yhteistyöhön sekä tutkimustiedon ja kartoitusten tekemiseen. Hallinnollisesti tämä työntekijät kuuluvat kehittämispalvelutiimiin, mutta suurin osa työajastaan käyttävät omiin perustehtäviin. Projektitiimissä on ainoastaan hankerahoitusasiantuntija palkattu yhteisillä varoilla. Hänen tehtävänsä kuuluu nimenomaan tukea seurakuntia projektirahoituksessa. Muut työntekijät toimivat projekteissa joista on päätetty erikseen. Tiimi palvelee helsinkiläisiä EU-hankkeiden (Työraiteet ja KoKo) ja Stadin safkan toimintojen kautta. Tavoitteena on lisätä useiden kymmenien Helsingissä toimivien projektien vaikuttavuutta ja näkyvyyttä.

”Investointisuunnitelmassa ei ole mukana Munkkivuoren kirkkoa, vaikka sen peruskorjaustarve on tullut ilmi jo pari vuotta sitten tehdyssä kuntokartoituksessa. Seurakuntaneuvosto toivoo, että hankkeen suunnittelu- ja selvitystyöhön varataan budjetista rahaa jo vuodelle 2022.”

Vastine: Asia otetaan käsittelyyn investointisuunnitelmaa päivitettäessä. Munkkivuoren kirkko tullaan peruskorjaamaan, mutta muutaman lähivuoden ajan resurssit ovat kiinni täysin välttämättömien peruskorjaushankkeiden suunnittelussa ja toteutuksessa. Ohjelmointi päivitetään Rohkeasti yhdessä –prosessin kiinteistöistä luopumissuunnitelman tultua hyväksytyksi.

Pitäjänmäen seurakunta

”Pitäjänmäen seurakuntaneuvosto esittää avustettavien järjestöjen joukkoon vainottuja kristittyjä avustavaa Open Doors järjestöä.”

Vastine: Avustusten kohdalla siirrytään Rohkeasti Yhdessä ohjelman myötä uuteen järjestelmään. Yhteinen kirkkoneuvosto tulee ottamaan kantaa avustuspyyntöihin vuosittain, ja silloin myös Open Doors järjestön avustaminen tulee ajankohtaiseksi.

”Pitäjänmäen kirkon muutamia tiloja voidaan muuttaa palvelemaan diakonista Varustamotoimintaa ja jopa asuinkäyttöä. Tämän edistäminen vaatii nykyistä riivakampaa otetta seurakuntayhtymän kiinteistöosastolta. Tarvittaessa kirkolle mahtuu myös toimistotiloja esimerkiksi seurakuntayhtymän työntekijöille.

Vastine: Asuinkäyttö otetaan selvitykseen samassa yhteydessä toisen saman sisältöisen kohteen kanssa. Asumiskäytön osalta asiaan liittyy merkittävää epävarmuutta, jos tilat eivät ole aikaisemmin olleet asuinkäytössä, koska emme tiedä tarkasti vielä mistä tilasta on kyse. Muutos edellyttää käyttötarkoituksen muutosta rakennusvalvonnasta, suunnittelua ja tilojen muutostöitä. Asian aikataulu: tutustuminen vielä tämän vuoden puolella ja sen jälkeen sovitaan eteneemisestä.

Toimistotilojen osalta asia käsitellään Rohkeasti yhdessä –prosessin osana.

Roihuvuoren seurakunta

”Tässä tilanteessa Rohkeasti yhdessä –hankkeeseen liittyvä ehdotus leikata seurakuntien kehysmäärärahoja 8 % aiheuttaisi monelle seurakunnalle tarpeetoman suuria taloudellisia ongelmia. Leikkausten toteuttaminen kirkollisverotulojen todellisen laskun tasoa seuraten olisi toimintamallina parempi.”

Vastine: Vaikka Rohkeasti yhdessä –ehdotusten mukaan kokonaismäärärahaa olisikin tarkoitus leikata kahdeksalla prosentilla vuoden 2023 alusta alkaen, esitetään seurakuntiin kohdistuvan leikkaustarpeen olevan selvästi alhaisempi, viimeisimmän ehdotuksen mukaan n. 5,89 % vuonna 2023, jonka jälkeen kokonaismäärärahaa kasvatettaisiin vuonna 2024 n. 0,92 % ja vuonna 2025 edelleen n. 0,91 %. Näin ollen seurakuntien määräraha olisi vuoden 2025 lopussa n. 4,16 % vuoden 2022 määrärahaa pienempi. Vastaavana aikana yhteisten palveluiden määrärahaan esitetään kohdistettavaksi n. 12,83 % leikkaukset.

Tulevaisuuden toimintaedellytysten turvaamiseksi seurakuntayhtymän kokonaiskustannustasoa on välttämätöntä alentaa järjestelmällisesti jo tässä vaiheessa, jolloin olemme rakenteellisesti valmistautuneita tulevien vuosien nykyistä merkittävästi alhaisempiin kirkollisverotuloihin. Leikkauksia ei voida toteuttaa ainoastaan kirkollisverotulojen tulevina vuosina tapahtuvaa laskua vastaavasti, koska jo tällä hetkellä seurakuntayhtymän talousarviot ovat merkittävästi alijäämäisiä.

”Suomenkielisten seurakuntien kehysosuus on vuodesta 2009 alkaen jaettu seurakuntien kesken väkiluvun suhteessa siten, että jäsenmäärän osuus on 70 % ja alueella asuvien 30 %. Jakosuhte ja sen mahdollinen muuttaminen on avattu keskustelulle osana Rohkeasti yhdessä –hanketta. Roihuvuoren seurakunta pitää tärkeänä, että laskevien talouslukujen todellisuudessa määrärahat jaetaan tulevina vuosina yksinomaan jäsenmäärän perusteella. Käytännöltä, jonka mukaan kehystä jaetaan myös asukasluvun perusteella, puuttuu strategiset perusteet. Tämä jakomalli asettaa seurakuntien jäsenet eriarvoiseen asemaan, kun muutamat seurakunnat saavat merkittävästi toisia vähemmän kohdentamatonta kehysmäärärahaa.”

Vastine: Rohkeasti yhdessä –lausuntokierroksella saatujen näkemysten pohjalta yhteiselle kirkkoneuvostolle on valmisteltu vaihtoehtoisia laskelmia siitä, miten seurakuntien määrärahaosuudet muuttuisivat, mikäli seurakuntien jäsenmäärän tai seurakuntien alueella asuvien henkilöiden painotusta määrärahaosassa muutettaisiin alkuperäiseen ehdotukseen nähden. Seurakunnille osoitettavan määrärahan uudet jakoperusteet on tarkoitus tuoda yhteisen kirkkoneuvoston ja yhteisen kirkkovaltuuston päätettäväksi tammikuussa 2022.

Vuosaaren seurakunta

” Seurakuntaneuvostomme on kiitollinen, että ”Vuosaaren kirkon peruskorjaus on tarkoitus aloittaa vuonna 2023.” Vuosaaren kirkolla toteutettiin vuonna 2020 kaksi kuntotutkimusta: Rakenne-, sisäilma- ja kosteustekninen kuntotutkimus sekä viemärijärjestelmien kuntotutkimus. Toimenpide-ehdotusluettelo oli pitkä, ja kiinteistötoimisto on teettänyt kirkossamme ylläpidollisia toimia, joilla työolosuhteet on pyritty säilyttämään asiallisina siihen saakka, kunnes peruskorjaus alkaa ja valmistuu. Olemme kiitollisia kaikista niistä monista toimenpiteistä, joilla kiinteistötoimisto on jo parantanut tilannettamme.

Lisäksi vuonna 2021 kävi homekoira merkkäämassa tiloja, joissa on erityisesti epäterveellistä homerasitusta. Koska sekä seurakuntalaiset että työntekijämme ovat oireilleet kirkkomme tiloissa, olisi terveysturvallisuuden kannalta ehdottoman tärkeää päästä aloittamaan remontti mahdollisimman pian, jottei kukaan sairastuisi vakavasti sisäilmaongelmiemme johdosta. Siksi toivomme, että kiin-

teistötoimi aloittaa vuoden 2022 aikana peruskorjausta varten valmistelevat toimenpiteet mm. remontin suunnittelun sekä kilpailutuksen, jotta kirkon peruskorjaus päästään aloittamaan hyvissä ajoin keväällä 2023 eikä vasta vuoden lopulla tai vuoden 2024 aikana.”

Vastine: Esittämämme suunnittelun aikaistaminen otetaan esille kiinteistötoimistossa töiden ohjelmoinnin ja talousarvion tarkastelun yhteydessä. Tavoitteenamme on aloittaa hankesuunnittelu kesän 2022 lomien jälkeen. Kyseessä on mittava peruskorjauskohde. Hankkeen aikataulun osalta talousarvion kehys on ratkaiseva.

Seuraavassa henkilöstöosaston kommentit henkilöstöön liittyen.

Henkilöstö

Henkilöstöosasto korostaa hyvän työnantajapolitiikan toiminta- ja menettelytapoja kaikissa olosuhteissa. Käytännössä tämä tarkoittaa mm. sitä, että henkilöstöpoliittiset toimintaperiaatteet valmistellaan yhteistyössä eri osapuolten kanssa ja että ne ovat laajasti yhteisesti ymmärrettyjä ja näitä koskevat säännöt ja ohjeistukset selkeitä, läpinäkyviä ja ymmärrettäviä. Vain tätä kautta syntyy sitoutuneisuutta.

Muutosjohtamisessa on tärkeää, että henkilöstön osaamiseen ja työhyvinvointiin resursoidaan riittävästi. Tämä tarkoittaa mm. sitä, että työhyvinvoinnin, työterveyshuollon sekä osaamisen kehittämisen resursointi on riittävää ja muutostilanteet huomioon ottavaa. Henkilöstöosasto on sitoutunut aleneviin määräraha-kehityksiin ja resurssiviisaaseen toimintaan, esim. uusi työterveyshuollon palvelusopimus on hinnaltaan aiempaa edullisempi. Samoin henkilöstön koulutusbudjetointia on pyritty kohdentamaan strategisia tavoitteita tukeviin koulutuksiin ja valmennuksiin.

Henkilöstöosasto toistaa kantanaan sen, että tulevana vuosina on pystyttävä tekemään joitakin keskeisiä, selkeitä priorisointeja sekä konkreettisesti resursoimaan niitä muutoshankkeita, joita priorisoidaan, jotta toivotut tavoitteet saavutettaisiin. Kaikissa asioissa ei voi samaan aikaan syödä ja säästää. Jos tällaisia priorisointeja tehdään, tarkoittaa se myös sitä, että organisaatioiden tuen tarve kasvaa ainakin hetkellisesti, kun uudenlaisia organisoitumisia rakennetaan. Budjetoinnissa tulee huomioida myös mahdollisen muutosturvan kustannukset.

Ikärakenne helpottaa osin henkilöstösuunnittelua, mutta ei yksistään ratkaise sitä. Tarvitaan uudenlaisia osaamisia, joita osin voidaan hankkia koulutustautumisen keinoin. Osaan tehtävistä on kuitenkin tarvetta rekrytoida osaamista muilta työmarkkinoilta. Rohkeasti yhdessä –lausunnoissa nostettiin esiin huoli seurakunnan työnantajamielikuvasta ja palkkakilpailukykyisyydestä. Henkilöstöosasto jakaa tämän esitetyn huolen ja näkee, että samalla kun henkilöstöä tuetaan kehittymään moniosaajuuteen (pois sulkematta syvällistä erityisosaamista) tulisi tämän kehityksen heijastua myös palkkausjärjestelmän kehittämiseen ja soveltamiseen. Viime aikaiset kokemukset vahvistavat sitä havaintoa, että erityisesti erityisasiantuntijuutta edellyttävissä tehtävissä meillä on käsillä jo nykyisellään suoranaisia rekrytointivaikeuksia.

Käytännön henkilöstösuunnittelussa työtä on uskallettava ajatella ja organisoida uudella tavalla. Puhuttaessa uudistuksista puhutaan usein luopumisista. Samalla on hyvä tiedostaa, että monet edessä olevat uudistustarpeet mahdol-

listavat myös asiantuntijuuden kasvattamisen ja mielekkäämmät työtehtävät. Henkilöstön resilienssiä ja kyvykkyyttä löytää uudenlaisia ratkaisuja käsillä ole- viin ongelmiin tulee paitsi tukea, myös palkita vastuunotosta ja työn kehittämi- sestä.

Erityisesti hallinnon tehtävissä tällä hetkellä painolastina ovat vanhentuneet työvälineet ja niiden myötä runsas manuaalinen työ, vanhentuneet toimintamal- lit ylläpitävät vanhentuvaa osaamista. Toteutuessaan digistrategia tehostaa eri- toten hallinnollisia prosesseja. Tämä edellyttää sitoutumista yhteisiin proses- seihin, mutta samalla mahdollistaa laajemman verkostomaisen yhteistyön hal- linnollisissa tehtävissä ja sitä myös resurssien kohdentamisen kirkon ydintehtä- vien hoitoon. Jotta nämä muutokset voitaisiin toteuttaa, on tehtävä joitakin suu- remman mittaluokan investointeja.

Nykyisenlaiset toimitilat, eritoten seurakuntien talon toimitilat eivät tue nykyisen- laisen työelämän tarpeita moniltakaan osin. Henkilöstöosasto näkee, että toimi- tilatehokkuutta voidaan merkittävästi parantaa siten, että se mahdollistaa työ- hyvinvoinnin, kohtaamiset sekä erilaiset työntekemisen tarpeet. Henkilöstön käytössä olevien työvälineiden pitää tukea paitsi monipaikkaisen työntekemisen mahdollisuutta, myös digiosaamisen kehittymisen kaikissa ammattiryhmissä.

Samalla kun suunnittelemme uudistuksia meidän tulisi samalla myös pohtia si- tä, miten voimme mitata asetettujen tavoitteiden toteutumista. Kustannustietoi- suutta ja vaikutusten arvioimisen työmenetelmiä ja niistä saatavan tiedon hyö- dyntämistä tulisikin määrätietoisesti kehittää organisaatiossamme. Meidän tulisi kyetä myös analysoimaan tarkemmin sitä, millainen sijoitetun pääoman tuotto kullakin interventiolla on, mitkä ovat asioiden suoria ja mitkä välillisiä kustan- nuksia päätöksiä tehdessämme.

Liitteet

- 8 Haaga TTS lausunto
- 9 Kallio TTS lausunto
- 10 Kannelmäki TTS lausunto
- 11 Malmi TTS lausunto
- 12 Lauttasaari TTS lausunto
- 13 Munkkiniemi TTS lausunto
- 14 Pitäjänmäki TTS lausunto
- 15 Roihuvuori TTS lausunto
- 16 Tuomiokirkko TTS lausunto
- 17 Töölö TTS lausunto
- 18 Vuosaari TTS lausunto
- 19 Helsingin Mikaelin seurakunnan tasapainotussuunnitelma
- 20 Töölön seurakunnan tasapainotussuunnitelma
- 21 Matteus församling tasapainotussuunnitelma
- 22 Ehdotus Helsingin seurakuntayhtymän talousarvioksi 2022 sekä toiminta- ja taloussuunnitelmaksi 2022-2024

107 § Rohkeasti yhdessä - Modigt tillsammans 2023 -lausuntojen III käsittely

Päätösehdotus

Seurakuntayhtymän johtaja Juha Rintamäki

Yhteinen kirkkovaltuusto merkitsee Rohkeasti yhdessä –valmistelun tiedoksi.

Käsittely

Asiaa esittelivät seurakuntayhtymän johtaja Juha Rintamäki, hallintojohtaja Juha Silander, yhteisen seurakuntatyön johtaja Stefan Forsén, vs. kiinteistöjohtaja Osmo Rasimus, henkilöstöjohtaja Riitta Kajander ja projektipäällikkö Minnamari Helaseppä.

Käsittelyn aikana käytettiin 22 puheenvuoroa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätöshistoria

Yhteinen kirkkoneuvosto 25.11.2021 354 §

Päätösehdotus

Seurakuntayhtymän johtaja Juha Rintamäki

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää:

- 1) käydä kysymykohtaisen käsittelyn lausuntokierroksen vastauksista ja niihin liittyvistä Rohkeasti yhdessä –ohjausryhmän vastauksista
- 2) antaa valmisteluohjeet Rohkeasti yhdessä –perusdokumenttien muuttamista varten lausuntokierroksen analyysien pohjalta
- 3) antaa yhteiselle kirkkovaltuustolle Rohkeasti yhdessä –valmistelun tiedoksi.

Käsittely

Seurakuntayhtymän johtaja Juha Rintamäki, hallintojohtaja Juha Silander ja vs. kiinteistö-päällikkö Osmo Rasimus selostivat asiaa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Selostus

Yhteinen kirkkoneuvosto on käsitellyt alla olevaa esittelytekstiä pääosin jo viime kokouksessaan. Saadaksemme yhteisen kirkkovaltuuston informoitua Rohkeasti yhdessä -valmistelun tilanteesta esitellään tämä sama kuvaus kuitenkin vielä kertaalleen. Tekstin uudet tai muokatut osat on eroteltu aiemmasta tekstistä kursivilla.

Tärkeää on edelleen huomata, että tämän päätöspykälän tarkoitus on luoda yleiskatsaus Rohkeasti yhdessä –ohjelman etenemiseen ja lausuntojen pohjalta nouseviin huomioihin. Varsinaiset ensimmäiset päätösesitykset liittyen toimintaedellytysten turvaamiseen esitellään erillisinä päätöspykälinä.

Rohkeasti yhdessä –lausuntokierroksen toteutuminen

Yhteisen kirkkoneuvoston johtama Rohkeasti yhdessä -prosessi pyrkii turvaamaan Helsingin seurakuntien ja yhteisten palveluiden toimintaedellytykset merkittävien toimintaympäristön muutossaasteiden keskellä.

Rohkeasti yhdessä –prosessia edistettiin kevään 2021 aikana asiantuntijavalmisteluun, joiden tähtäimenä olivat ehdotukset strategisiksi linjauksiksi koskien talouden tasapainottamista, työnjakoa, henkilöstöä, kiinteistöjä ja digitalisaatiota. Työn tuloksena syntyi 70 toimenpide-ehdotusta ja yhteisen kirkkoneuvoston 26.8.2021 hyväksymä esitys Rohkeasti yhdessä –lausuntokierrokselle.

Lausuntokierroksen myötä toivottiin vastauksia yhteensä seitsemääntoista (17) kysymykseen, jotka pyrkivät nostamaan esiin toimenpide-ehdotusten kaikista keskeisimmät näkökulmat. Vastauksia pyydettiin erityisesti niitä kysymyksiä koskien, joiden sisältämiin ehdotuksiin toivotaan vielä muutoksia.

Lausuntokierros toteutettiin 1.9.-15.10.2021. Lausunnon antajina toimivat seurakuntaneuvostot ja yhteisten palveluiden osastot sekä omina kokonaisuuksinaan viestintäpalvelut ja sisäinen tarkastus. Lausunnot palautuivat kaikilta eli yhteensä 26 vastaajalta.

Rohkeasti yhdessä –viestinnässä painotettiin keväästä 2021 lähtien, että seurakuntaneuvostojen ja yhteisten palveluiden osastojen on tärkeää varmistaa työntekijöiden mahdollisuus vaikuttaa lausuntoihin joko erillisten kuulemisten tai työntekijöiden omien, erillisten lausuntojen kautta, jotka on mahdollista liittää osaksi oman seurakuntaneuvoston tai osaston lausuntoa.

Tällä hetkellä tiedossa on, että niin monissa seurakunnissa kuin yhteisissä palveluissa lausuntokierroksen kysymyksiä käsiteltiin työtiimeittäin ennen lausuntojen yhteistä yksikkökohtaista kokoamista. Lisäksi useissa seurakunnissa muodostettiin luottamushenkilöistä ja työntekijöistä koostuvia pienryhmiä, jotka keskittyivät erityisesti jonkin asiakokonaisuuden kysymysten käsittelyyn.

Lausuntojen jatkokäsittely ja viestintä

Yhteinen kirkkoneuvosto sai lausunnot 21.10. –kokouskäsittelyään varten tiedoksi ja kävi asiasta ensimmäisen lähetekeskustelun. Toisella käsittelykerralla 4.11. yhteisellä kirkkoneuvostolla oli käytössään Rohkeasti yhdessä -ohjausryhmässä tehty alustava analyysi lausuntokierroksen tuloksista sisältäen keskeiset nostot kutakin aihepiiriä (talous, työnjako, henkilöstö, kiinteistöt, digitalisaatio) koskien. Kokouksen tavoitteena oli erityisesti nostaa keskeisiä talouskysymyksiä ja niiden alustavia vastauksia käsittelyyn.

Yhteinen kirkkoneuvoston toisessa käsittelyssä nostettiin esiin muiden maussa seuraavia talouslinjauksiin liittyviä huomioita. Määrärahojen tasoleikkauksista vaikuttaa vallitsevan riittävä yksimielisyys. Lausuntojen perusteella enemmistö kannattaa porrastettua mallia, mutta 4.11. käydyssä yhteisen kirkkoneuvoston keskustelussa painavia perusteita myös juustohöylämallin soveltamiselle esitettiin olevan edelleen olemassa. Sen sijaan määrärahojen jakoperusteista on vielä hyvinkin eriäviä mielipiteitä. Yhteinen kirkkoneuvosto toivoi talouspäästösten tueksi tuotettavan vielä erilaisia skenaarioita ja uusia taustaselvityksiä.

Lausuntojen jatkokäsittelyaikataulusta on sovittu seuraavaa:

25.11. YKN tekee esityksen ja hyväksyy esityksestä oman toimivaltansa puitteissa olevat esitykset (→ tarkempi lausuntojen analyysi käytössä)

25.11. YKN:n iltakoulu (osa ajasta tähän teemaan)

9.12. YKV:ssa YKN:n esitys kirkkovaltuuston toimivallan puitteissa olevista esityksistä (→ erit. käsittelyssä toimintaedellytysten turvaamisosion

kiireelliset esitykset)

Tämän kertaisessa kokouksessaan 25.11. yhteinen kirkkoneuvosto pääsee käsittelemään lausuntokierroksen vastauksista koottua tarkempaa analyysiä, joka löytyy sekä kysymyskohtaisten vastausten yhteydestä kunkin vastausosion lopusta (Liite II) että lausuntoanalyysin erillisestä koonnista (Liite III). Ensimmäiset esitykset talouspäätöksiksi ovat yhteisen kirkkoneuvoston esityslistalla erillisinä päätöspykälinä. Myös muut päätösasiat etenevät jatkossa päätöspykälittäin yhteisen kirkkoneuvoston ja yhteisen kirkkovaltuuston päätettäviksi.

Seuraavassa esitellään osaohjelmittain lausunnoissa esiin nostetut keskeiset huomiot.

Toimintaedellytysten turvaaminen

Sekä seurakunnat että yhteisten palveluiden osastot olivat selvästi paneutuneet toimintaedellytysten turvaamissuunnitelmaan ja tehneet sen pohjalta lausunnoissaan paljon hyviä, tärkeitä havaintoja. Moni vastaajista oli myös jakanut lausunnoissaan huolensa seurakuntayhtymän tulevaisuuden talousnäkymistä.

Kokonaismäärärahaan esitettyjen leikkausten osalta 11 seurakuntaa sekä kolme yhteisten palveluiden osastoa piti porrastettua, kolmen vuoden välein toteutettavaa määrärahaleikkausta juustohöyläperiaatetta parempana. Kuusi seurakuntaa puolestaan kannatti määrärahan vuosittaista, tasaista leikkaamista.

Oikeus kumulatiivisten säästöjen kerryttämiseen seurakunnissa ja yhteisessä seurakuntatyössä nähtiin tärkeänä myös tulevaisuudessa. Samassa yhteydessä on tärkeää tehdä linjaus kumulatiivisen alijäämän tasapainottamisvelvoitteesta jatkossa.

Kuudessa lausunnossa nostettiin esiin mahdollisuus kirkollisveron korottamiselle, osaratkaisuna talouden tasapainottamiselle. Kevään 2022 aikana toteutetaan selvitys siitä, minkälaisia vaikutuksia kirkollisveroprosentin nostolla on ollut niissä suuremmissa seurakuntatalouksissa, joissa veroprosenttia on viime vuosina korotettu.

Säästösuunnitelman toteutumisen aktiivinen seuraaminen ja siitä raportointi nähtiin erittäin tärkeänä. Tämä huomioidaan osana johdon raportoinnin kehittämistä.

Useissa lausunnoissa puollettiin ajatusta siitä, että yhteisten palveluiden osuutta kokonaismäärärahasta tulisi pienentää. Kysymyksen 2 vastauksen yhteydessä on esitelty erilaisia vaihtoehtolaskelmia kokonaismäärärahan jaossa käytettävistä prosentiosuuksista ja samalla säästövelvoitteiden kohdistamisesta seurakuntien ja yhteisten palveluiden välillä. Vaihtoehtolaskelma 3:ssa on huomioitu lausuntojen lisäksi myös yhteisen kirkkoneuvoston 4.11.2021 kokouksessa käyty keskustelu.

Lausuntojen pohjalta ehdotetaan, että kokonaismäärärahan suuruus määriteltäisiin alkuperäisen ehdotuksen mukaisesti vuoteen 2030 saakka, mutta kokonaismäärärahan jako-osuudet määriteltäisiin tässä vaiheessa vasta suunnitelmakaudelle 2023–2025.

Rovastikunnallisen poolirahoituksen tai erityisen seurakuntien välistä yhteistyötä edistävän kehittämisrahan mahdollista käyttöönottoa sekä varojen käyttöön liittyvää päätöksentekoprosessia on lausunnoissa esitettyjen näkökulmien valossa vielä paikallaan jatkoselvittää. Asiaan palataan tammikuussa 2022, käsiteltäessä seurakunnille osoitettavien määrärahojen uusia jakoperusteita.

Kysymyksen 2 vastaukseen on koottu erilaisia laskelmia muun muassa aiempien säästövelvoitteiden toteutumisesta sekä toimintatuottojen ja toimintakulujen tiliryhmäkohtaisesta kehittämisestä, lausunnoissa esiin nousseiden näkökulmien ja kysymysten pohjalta. Lisäksi vastaukseen on tehty listausta siitä, mitä merkittäviä seurakuntien toimintaan tai henkilöstöön liittyviä kokonaisuuksia rahoitetaan yhteisten palveluiden määrärahoista.

Seurakunnille osoitettavan määrärahan jakoperusteiden osalta lausuntojen mielipiteet poikkesivat toisistaan huomattavasti sen suhteen, tulisiko jakoperusteissa painottaa seurakuntien alueella asuvien määrää suhteessa seurakunnan jäsenmäärään nykyistä enemmän vai ei. Seurakunnan alueella asuvien henkilöiden painottamisen nostamista 30 prosentista 35 prosenttiin kannatti lausunnoissaan yhdeksän seurakuntaa. Kuuden seurakunnan mielestä seurakuntien jäsenmäärän painotusta ei puolestaan tulisi pienentää nykyisestä 70 prosentista tai sitä tulisi peräti nostaa nykyisestä tasostaan. Lausunnoissa esitettiin erinomaisia perusteluita molempien ratkaisumallien tueksi. Kysymyksen 3 vastauksessa esitetään vaihtoehtolaskelmat siitä, miten seurakuntien määrärahajako muuttuisi alkuperäiseen ehdotukseen nähden, mikäli painotukset pidettäisiin nykyisellään tai joko jäsenmäärän tai alueella asuvien henkilöiden painotusta lisättäisiin.

Ehdotus ikäryhmäpainotuksen laajentamisesta 0-18 –vuotiaista 0-29 –vuotiaisiin sai lausunnoissa vahvaa kannatusta.

Ehdotus sisäisten vuokrien uusiksi määräytymisperusteiksi nähtiin pääosin selkeänä ja tasapuolisena. 13 vastaajaa piti ehdotusta oikeudenmukaisena. Kahdeksan vastaajaa puolestaan näki ehdotuksessa ongelmia / epäselvyyksiä. Eniten huolta herätti pelko siitä, että poistojen sisällyttäminen sisäisiin vuokriin siirtäisi vastuun poistojen kattamisesta kiinteistöosastolta seurakunnille. Tässä oli kuitenkin kysymys väärinkäsityksestä, sillä sekä poistot että myös remonttien yhteydessä syntyvät kertaluonteiset ei-aktivoitavat menot, eli niin sanotut käyttötalouteen siirrot, ovat sisältyneet sisäisiin vuokriin myös nykyisessä mallissa. Haahtelan monimutkaisesta sisäisten vuokrien laskentatavasta johtuen poistot eivät ole välttämättä kohdistuneet juuri sen seurakunnan kustannuksiksi, jonka käytössä tietty tila on, mutta seurakuntien yhteislaskettu, sisäisten vuokrien yhteydessä maksama poistojen osuus vastaa joka tapauksessa nykymallissakin seurakuntien käytössä olevien tilojen kokonaispoistomäärää. Asiaa on selvitetty tarkemmin kysymyksen 4 vastauksessa.

Kysymyksen 4 vastauksessa esitetään lisäksi mallinnukset suunnitelmavuosien 2022–2024 aikana toteutettavien yli 100 000 euron investointien ja kertaluonteisten remonttien vaikutuksesta seurakuntien sisäisiin vuokriin, sekä poistojen että käyttöaloussiirtojen näkökulmasta. Käyttötaloussiirtojen osalta mallinnoissa on sovellettu uutta, vastauksessa yksityiskohtaisesti esiteltyä ehdotusta kertaluonteisiksi kuluiksi kirjattavien remontointikustannusten jaksottamisesta sisäisissä vuokrissa useammalle vuodelle, kohtuuttomien kustannuspiikkien estämiseksi.

Työnjako seurakuntien ja yhteisten palveluiden välillä

Seurakunnilta tulleiden lausuntojen viesti on otettava hyvin vakavasti. Muutosta pitää saada aikaan ja seurakuntien toimintaedellytyksiä kaikin tavoin varmistettava myös työnjaon kautta. Lähtökohtana muutostyölle tulee olla se, että toiminta ennen kaikkea palvelee helsinkiläisiä, loppukäyttäjiä, veronmaksajia, mahdollisimman hyvin. Muutokset tulee tehdä hallitusti tavalla, joka arvostaa seurakunnissa tehtävää työtä ja tukee sitä. Valmiutta muutokseen on sekä seurakunnissa että yhteisissä palveluissa.

Saadun lausuntopalautteen pohjalta seuraavia asioita on syytä edistää kohtalaisen nopeasti.

- Palvelutarjontaa seurakunnissa tulee lisätä. Joko niin, että tiettyjä tehtäviä siirretään seurakuntiin, tai niin, että vaikka toiminnot jäävätkin yhteisiin palveluihin, niitä tulee kehittää siten, että ne suuremmissa määrin palvelevat seurakuntia ja että niitä todellakin koetaan lisäresursseina seurakunnissa.
- Yhteisten palveluiden pappien ja muiden työntekijöiden tulee näkyä seurakunnissa ja seurakuntien toiminnassa enemmän.
- Varustamotoimintaa tulee kehittää. Seurakuntien tulee päästä mukaan suunnittelemaan ja kehittämään toimintaa niin, että niiden tarpeet huomioidaan. Yhdessä pidetään huolta, että toimintaa ohjaavat aina ensisijaisesti helsinkiläisten tarpeet.

Seuraavat huomioidut nousevat seurakuntien lausunnoista.

Useat seurakunnat, jotka pyytävät yhteisen seurakuntatyön uudelleen organisointia, pyytävät samassa:

1. Kunnollista yhteistä keskustelua
2. Seurakuntien määrän radikaalia vähentämistä
3. Perussäännön muokkausta keskustelun jälkeen keskustelussa sovitun mukaisesti

~~Ei~~ yhteisen seurakuntatyön sijoittaminen seurakuntien tehtäviin sidotaan siis ehdotukseen seurakuntien määrän vähentämisestä. Nämä seurakunnat eivät itse näe mahdolliseksi, että ehdotus toimisi nykyisellä seurakuntarakenteella.

Yleisesti ottaen **seurakuntarakenteen ottamista käsittelyyn** toivovat keskikokoiset tai suuret sekä yksi pieni seurakunta:

- Kallio, Malmi, Mikael, Oulunkylä, Tuomiokirkkoseurakunta, Töölö, Vartiokylä

Joidenkin pienten ja myös keskikokoisten seurakuntien huoli: seurakuntarakennemuutosta ei haluta tehdä hätäisesti talouden lähtökohdista

- Munkkiniemi, Pakila, Petrus, Pitäjänmäki, Roihuvuori, Vuosaari

Seurakuntarakenne ei noussut lausunnossa esiin: Haaga, Herttoniemi, Johannes, Lauttasaari, Matteus, Paavali

Näkökulma seurakuntarakenteeseen halu pysyä itsenäisenä seurakuntana: Kannelmäki

Moni seurakunta toivoo yhtymän ja seurakuntien välisen **rahanjaon uudistamista** niin, että seurakuntien osuus kasvaisi. Sisäinen tarkastus kiinnittää lausunnossaan talouslukujen kirjaamisesta huomiota, että se on hieman harhaanjohtava, koska yhtymän kuluksi on nykyisessä aineistossa kirjattu mm.:

- Kiinteistöjen ylläpitokulut
- Hautaus toiminta (lakisääteinen velvollisuus)
- Yhteiset seurakunnalliset tehtävät sisältäen annetut avustukset

On hyvä huomata, että priorisointi on jo alun perin suunniteltu niin, että edellytyksenä sen onnistumiselle on sekä seurakuntien että yhteisten palveluiden oma ja yhteinen mietintä. Seurakuntien huoli siitä, että yhtymä itse priorisoisi omia palveluitaan, on siis turha. Jo lausuntokierrokselle lähetetty loppuraportti kertoo, miten priorisointi on suunniteltu:

”Koko vuodelle 2021 on suunniteltu tavoitteiden mukaisesti liikkeellelähtö nykyisten työalojen pohjalta. Syksyn 2021 toimintamalli on palveluiden priorisointi, joka vaatii

toteutuakseen noin puolen vuoden työn. Palveluiden priorisoinnissa kartoitetaan ja määritellään kunkin palvelun kuvaus, kohderyhmä, rahoitus, resurssit ja kustannukset sekä tehdään vaikutusarviointi, mikäli palvelu jää pois. Palveluiden priorisointiin tulee osallistua kaikki yhteisten palveluiden osastot sekä seurakunnat, jotta se toteutuu parhaalla mahdollisella tavalla. Suunnitelma palveluiden priorisointiin tehtiin kevään 2021 aikana ja se toteutetaan syksyn 2021 aikana. Palveluiden priorisoinnissa lähdetään liikkeelle nykyisistä palveluista, jotka listataan ja määritellään neljään koriin:

- 1. Täysin välttämättömät palvelut, esimerkiksi lakisääteiset tehtävät, joita ei voi missään olosuhteissa jättää hoitamatta.*
- 2. Erittäin tärkeät palvelut, joiden poisjättäminen merkitsisi kohtuutonta haittaa seurakunnille ja/tai helsinkiläisille.*
- 3. Tärkeät palvelut, jotka olisi edelleen hyvä hoitaa jollakin tapaa keskitetysti.*
- 4. Hyvät palvelut, jotka voisi kuitenkin jättää jatkossa kokonaan pois, jos rahat eivät riitä.*

Palveluiden priorisointi edellyttää kunkin yhteisen palvelun ja seurakunnan omaa mietintää sekä kokonaisuuden koordinointia sekä avointa yhteistoimintaa, jotta priorisointi saadaan yhteismitalliseksi, oikeudenmukaiseksi ja kokonaistaloudellisesti edulliseksi.”

Yhteisen seurakuntatyön lausunto kuvaa palveluiden priorisoinnin edistymisen syksyn aikana.

Palveluiden priorisointi oli alun perin valmisteltu tapahtuvaksi syksyn 2021 aikana. Helsingin seurakuntayhtymän johtoryhmä muutti aikataulutusta mm. ottaakseen huomioon myös seurakunnilta tulleen palautteen hankaluuksista tehdä seurakuntien osalta palveluiden listausta jo syksyn aikana. Kevään vaiheiden nopeuttamista valmistellaan parhaillaan henkilöresursointia vahvistamalla. Projektin vaiheet ovat aikataulutettuina tämänhetkisen projektikuvauksen mukaisesti:

- palveluiden listaus yhteisissä palveluissa: valmis 12/21*
- palveluiden listaus seurakunnissa (pilotit): valmis 02/22*
- ulkopuolinen tutkimus: valmis 04/22*
- palveluiden priorisointi: valmis 05/22*

Palveluiden priorisoinnin ensimmäinen vaihe eli palveluiden listaus on ollut aikataulun mukaan koko syksyn käynnissä yhteisten palveluiden osalta. Lopullinen priorisointi tehdään helsinkiläisen näkökulmasta. Tämä edellyttää ulkopuolista tutkimusta pohjaksi. Kaikkien ulkoisten palveluiden priorisointi (sisältää seurakuntien palvelut) johtaa tukipalveluiden priorisointiin.

Yhteistyön teesit

Teesien olemassaoloa ja kertomia asioita pidettiin lausunnoissa yleisesti ottaen hyvinä, joskin joidenkin mielestä liian abstrakteina ja yleisinä. Nousi esiin myös kritiikkiä siihen, tarvitaanko teesejä juuri nyt ja onko niillä vaikutusta työnjaon kysymyksiin. Toisaalta myöskään kaikki lausunnonantajat eivät olleet ymmärtäneet teesien tarkoitusta tai tekijöitä samalla tavalla.

Asiantuntijaryhmän nykytilannekartoitus osoitti, että yhteistyöhön ja sen osapuoliin liittyy paljon erilaisia mielikuvia, jopa väärinkäsityksiä, ja niihin pohjaavia vastakkainasetteluja. Tilannekartoitus johti miettimään ratkaisuja havaittuun ongelmaan. Yksi ratkaisu ongelmaan ovat yhteistyön teesit. Sopimalla yhteistyön muodot voimme toimia vastakkainasettelua vastaan.

Yhteistyön teesit on tarkoitettu seurakuntien ja yhteisten palveluiden työntekijöiden yhteistyötä ohjaaviksi periaatteiksi.

Toimenpiteet

Toimenpiteiden tavoite on löytää uusia tapoja toimia tilanteessa, jossa resurssimme eivät tulevaisuudessa enää mahdollista nykyisenkaltaista toimintaa. Työnjaon toimenpide-ehdotusten palautteen ja merkityksen pohjalta ehdotetaan seuraavaa koko työnjaon osiota koskien:

Keskeisimpänä nähdään palveluiden priorisoinnin toteuttaminen. Yhteistyön teesit tulee tämän lisäksi ottaa käyttöön seurakuntien ja yhteisten palveluiden työntekijöiden yhteistyötä ohjaavina periaatteina. Toimenpide-ehdotuksista keskeisimpinä palautteen pohjalta nähdään toteuttaa tässä vaiheessa:

12. Jokaiselle työntekijälle 5–20 % rajat ylittäviin tehtäviin

Projektiehdotus muokataan projektikuvaukseksi ja kiinnitetään huomiota siihen, että siinä on kyse yhteisen seurakuntatyön pilotista Q4/2021 sekä laajemmista kokeiluista Q3/2022. Ehdotuksen nähdään mahdollistavan mm. Rohkeasti yhdessä -ohjelman projektien vetovastaavien saamisen seurakunnista sekä muita työnjaon kannalta tärkeitä rajat ylittäviä kokeiluja jo ennen kuin muita rakenneratkaisuja tehdään.

15. Projekti- ja prosessijohtaminen ja yhteinen projektisalkku käyttöön kaikkialla

Projektisalkun käyttöönotto on edellytys Rohkeasti yhdessä -ohjelman toteuttamiselle. Tämän projektipilotin (Projektisalkku käyttöön yhteisissä palveluissa) jo käynnissä olevaan toteuttamiseen liittyy myös tiedolla johtamisen Helsingin seurakuntien mallin käyttöönotto.

18. Kirkkoherranvirastojen uusi työmalli

Ehdotuksen pilotointi ja vaikuttavuuden arviointi toteutetaan ehdotuksessa kerrotulla tavalla.

20. Alueviestijämalli käyttöön koko Helsinkiin

Alueviestijämallia on edistetty niin, että projektin voidaan lähes katsoa toteutuneen ennen lausuntokierroksen päätöksentekoa.

Muita toimenpide-ehdotuksia edelleen kannatetaan ja niiden toteuttamista pidetään tärkeänä. Ne käydään kuitenkin tarkasti läpi osana Rohkeasti yhdessä -ohjelman valmisteluja tarkistaen, mitkä niistä ovat toteutettavissa osana perustyötä eivätkä vaadi Rohkeasti yhdessä -ohjelmaan linkittämistä. Tällä tuetaan palautteissa kerrotua huolta siitä, että liian monet eteenpäin vietävät toimenpide-ehdotukset hälventävät Rohkeasti yhdessä -ohjelman tavoitteiden selkeyttä.

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstösuunnittelu –työryhmän esitys on tässä vaiheessa periaatedokumentti, jonka pohjalle varsinainen henkilöstösuunnittelu (sekä laadullinen että määrällinen) rakennetaan vaiheittain. Jotta konkreettisen henkilöstösuunnitelman laadinta voidaan käynnistää, tarvitaan muiden asiantuntijaryhmien esitysten pohjalta (erityisesti toimintaedellytysten turvaamisen-, työnjako- ja kiinteistöasiantuntijaryhmissä) valmisteltuja päätöksiä. Työryhmän esitys sisältää sekä periaatteita että konkreettisia toimenpide-ehdotuksia henkilöstösuunnittelun tueksi.

Yleisesti ottaen työryhmän esittämiä toimenpide-ehdotuksia pidettiin oikeansuuntaisina. Samoin asiantuntijaryhmän työskentelylle asetetut tavoitteet koettiin laajasti sel-laisiksi, että ne koettiin relevanteiksi. Nämä tavoitteet ovat:

- Helsingin seurakuntayhtymää ja seurakuntia pidetään parhaina kirkollisina työpaikkoina.
- Helsingin seurakunnissa ja yhteisissä palveluissa on moniosaavia ja motivoituneita työntekijöitä, jotka toimivat mahdollistajina ja valmentajina. Johtaminen ja esimiestyö on laadukasta ja tukee onnistumista.
- Toimintaamme ohjaavat helsinkiläisten tarpeet ja kirkon ydintehtävien toteuttaminen. Tämän mahdollistaa osaava henkilöstö, joka toimii joustavasti liikkuen yhtymän sisällä. Verkostomaista yhteistyötä vahvistetaan ja seurakuntalaiset ovat yhteisömmme aktiivisia toimijoita.
- Seurakuntien ja/sekä yhteisten palveluiden välillä on lisätty yhteisiä työntekijöitä (esim. alueviestijämalli tai kanttoriyhteistyö). Hallinnolliset palvelut, tietojärjestelmät ja prosessit ovat sujuvia ja seurakuntien toimintaa tukevia. Strategisesti tärkeät virat ja työsuhteet on täytetty suunnitelmallisesti ja hyvällä rekrytointiprosessilla. Painopisteenä on kirkon hengellinen työ. Näin keskiössä ovat kasvatusta, diakoniaa, uskonelämän tukeminen ja viestintä.

Vastauksissa korostuivat laajemman yhteistyön tekemisen tarve, tehtäväkierron ja sisäisen liikkuvuuden mahdollistaminen sekä lausunnoissa otettiin esiin myös näkemystä siitä, että nykyistä seurakuntarakennetta tulisi voida tarkastella kriittisesti. Vastauksissa nostettiin esiin myös seurakuntalaisten/vapaaehtoisten roolia ja mahdollisuuksia olla vahvemmin mukana tuottamassa kirkon palveluja.

Henkilöstön osaaminen varmistaminen ja työhyvinvoinnin turvaaminen muutostilanteissa nousivat monissa useissa lausunnoissa vahvasti esiin. Yhteisiltä palveluilta toivottiin nykyistä laajempaa hallinnollista ja juridista tukea seurakunnille. Edelleen lausunnoissa toivottiin selkeämpiä prosesseja ja erityisesti rekrytointiprosessin tukea. Huolta kannettiin kirkon työnantajamielikuvasta ja kilpailukykyisyydestä. Parhaiten näihin huoliin voidaan vastata systemaattisella työllä; vahvoilla ja toimivilla HR –prosesseilla, erityisesti rekrytointiprosessilla sekä sitoutumalla hyvän työnantajapolitiikan pelisääntöihin.

Lausunnoissa korostettiin strategisen priorisointikeskustelun tarvetta; *”tarvitaan perusteellista ja konkreettista pohdintaa siitä, mikä toiminta on keskeistä ja mikä jää pois, kun työvoima vähenee?”* Lausunnoissa toivottiin, että henkilöstövähennykset voitaisiin ensisijaisesti toteuttaa luonnollisen poistuman kautta, mutta samalla tunnistettiin, ettei tätä kautta kuitenkaan välttämättä voida saavuttaa kaikkia säästötavoitteita.

Tehtävien priorisointipäätösten myötä näkökulmaksi pitäisi ottaa selkeä, ennakoiva ja pitkäjänteinen henkilöstösuunnittelu. Muutos tarvitsee johtajuutta ja lausunnoissa nostettiin esiin muutosjohtamisen taitojen kehittämisen tarpeet sekä henkilöstön osallistaminen. Vaikka säästötoimia tehdään, on samalla huolehdittava siitä, että strategisesti tärkeillä kehittämishankkeilla sekä priorisoiduilla toiminnoilla on riittävät resurssit. Muutoksista huolimatta olemme edelleen kehittämiseen rohkaiseva, hyvä ja motivoiva työpaikka.

Lausunnoissa tunnistettiin suuri aikataulupaine ja nähtiin, että seurakunnat tulevat etenemään muutoksissa hyvin eritahtisesti ja aikataulua pidettiin hätäisenä. Osassa lausuntoja taas nähtiin, että sitoutuneella henkilöstöllä hyvin onnistuessaan työryhmän esittämät toimenpiteet olisivat mahdollisia toteuttaa esitetystä aikataulusta. Toimenpiteiden toteuttamisen realistisuutta on kuitenkin arvioitava myös suhteessa ehdotettujen toimenpiteiden määrään ja käytettävissä oleviin resursseihin. Tärkeää on myös huomioida muutoksen johtamisessa muut tämän suunnittelun ulkopuolelta tulevat keskinäis-

riippuvuudet, joilla on olennaisia vaikutuksia toimenpidesuunnitelman konkreettiseen toimeenpanoon ja sen eri vaiheiden keskinäiseen priorisointiin.

Kiinteistöstrategia

Seurakunnat kiinnittivät huomiota siihen, että kirkkojen lisäksi tarvitaan mm. nuoriso- ja kerhotiloja. Myös näkyvyys uusilla asuntoalueilla (esim. Kalasatama, Kruunuvuorenranta, Kuninkaantammi) ja toimintamahdollisuudet niissä nostettiin esiin. Luovuttavien tilojen kokonaismäärä 25 % koettiin usean seurakunnan osalta haastavaksi.

Valtaosassa lausunnoista painotettiin tulevien tilajärjestelyjen osalta lapsivaikutusten arvioinnin tarpeellisuutta.

Tähän mennessä läpikäydyissä vastauksien perusteella on löydetty noin 28 000 m² tilaluopumismahdollisuudet. Osassa vastauksia seurakunnat kuitenkin painottavat toisen tyyppisten pienempien alueellisten, esimerkiksi vuokrattujen kivijalkatilojen tarvetta suuremmista kohteista luopumisen edellytyksenä. Seurakuntien talosta luopuminen edellyttää toimintojen sijoittumista jäljelle jääviin tiloihin, mikä edellyttää vielä jatkosuunnittelua. Kaavoituksen ja museoviraston kannat tulee myös selvittää esitettyihin kirkkojen purkamisiin ja käyttötarkoitusten muutoksiin.

Kauppakeskuksissa olevien vuokratilojen osalta mielipiteet jakautuvat suuresti. Osassa vastauksista nähdään hyvänä luopua kalliista vuokratiloista, osa taas näkee hyvin tärkeänä olla keskuksissa, joissa on merkittävä ihmisvirta.

Muutamit seurakunnat ovat todenneet osan tiloistaan olevan käytettävissä ns. yhteiskäyttötiloiksi tai seurakuntayhtymän toimintojen sijoituspaikoiksi.

Yleisesti kannatettiin kirkkojen muuttamista monikäyttöisiksi tiloiksi, mutta samalla nähtiin muutostöiden vievän aikaa, aiheuttavan kustannuksia ja ennakoitiin luvansaannin olevan haasteellista museaalisten näkökantojen vuoksi.

Vastauksien perusteella tilakustannuksia ja niiden muodostumista sekä seurakuntien vaikutusmahdollisuuksia niihin tulee jatkossa aukaista ja mahdollisuuksien mukaan käydä läpi seurakuntien päättäjien kanssa. Osa seurakunnista näkee hyvin epäoikeudenmukaisena sen, että sakraalituloista aletaan periä oikeaa vuokraa. Osin on vallalla myös käsitys, että seurakuntayhtymän tulisi kattaa kaikki kiinteistöihin liittyvät kustannukset siitä huolimatta, että ylivoimaista valtaosaa kaikista tiloista käyttävät seurakunnat ja yhteisesti sovittu yhteinen seurakuntatyö. Kokonaisuutena keskustelua ja kustannusten läpikäyntiä tulee käydä laajasti, jotta seurakuntaneuvostojen ja kirkkoherrojen tietämys näihin asioihin lisääntyy.

Useassa lausunnossa esitetään kulujen karsimisen lisäksi, että samanaikaisesti tulisi tuottoja kasvattaa tilavuokrauksen ja tilojen vuokratason noston kautta, lähinnä kolmansille tahoille vuokrattujen tilojen osalta. Ehdotuksena on, että näiden kohteiden vuokratasot määriteltäisiin tulevilla sopimuksissa tai sopimusten uusinnassa markkinahintaisiksi. Jos tiloissa on toimintaa, joka nähdään kirkon kannalta tärkeäksi, niin toiminnan tukemisesta tehtäisiin jatkossa erillinen päätös. Tällä tavoin pystyttäisiin tulot, kustannukset ja tuet saamaan läpinäkyviksi ja vältyttäisiin ns. piilotuelta. Toimintamallia puoltaisi myös se, että näin toimien vuokralaisella ei olisi riskiä ns. kielletystä valtiontuesta.

Rippikoulu- ja muiden leirien järjestäminen koettiin hyvin tarpeelliseksi, keskeiseksi ja suosituksi osaksi seurakuntien toimintaa. Leirikeskusten omistamista ei kuitenkaan nähty välttämättömäksi toiminnan kannalta, vaan leirit voidaan yhtä hyvin järjestää pitkäaikaisen sopimusten perusteella muidenkin kohteissa, kunhan niiden kunto ja fasilitetit ovat hyvät ja sijainti kohtuullisen lähellä pääkaupunkiseutua. Valtaosa kannatti Korpi-

rauhan ja Lohirannan leirikeskusten säilyttämistä, mutta samalla toivottiin niitä kehitettävän ja majoituskapasiteettia niissä nostettavan. Saarikohteiden osalta nähtiin tarpeelliseksi arvioida niitä tarkemmin mm. käyttöasteen, yhteiskäyttöisyyden ja kustannusten osalta. Ainakin osasta saarikohteita nähtiin perustelluksi luopua. Pidettävien leirikeskusten osalta painotettiin paremman ympärivuotisen käyttöasteen merkitystä ja panostustarvetta leirikeskusten vuokraustoimintaan.

Digistrategia

Digistrategian punaisena lankana korostuu Helsingin seurakuntien toiminnan kehittämisen: digistrategia luo tiekartan neljän näkökulman digiarkkitehtuurille, joka tukee ja mahdollistaa omien toiminta- ja palveluprosessiemme johtamisen ja kehittämisen tulevan yhteisen visiomme ja strategiamme mukaisesti. Toisin sanoen: järjestelmät eivät jatkossa sanele toimintamallejamme, vaan luomme ne itse valitsemistamme lähtökohdista. Tämän digiarkkitehtuurin rakentamista on lähestytty neljästä näkökulmasta, sillä meidän tulee yhteisiä toimintamallejamme kehittäessämme huomioida laaja-alaisesti niin helsinkiläisten tarpeet, omat työntekijämme, johtamistapamme kuin järjestelmäarkkitehtuurimme.

Yleisesti voi todeta, että vastauksissa laajalti tunnustetaan ja tuetaan strategiaan luotua kronologiaa, jossa keskeisen CRM-järjestelmän ja uusien yhteisten verkkosivujen kehittämistä ja hankintaa ei voida edistää ennen yhteisistä palveluprosesseista sopimista ja niiden kuvaamista.

Asiantuntijaryhmä kysyi lausuntokierroksella tulisiko digikäskyjä eli strategian tavoitteita vielä hioa, lisätä tai poistaa. Lausuntovastausten pohjalta asiantuntijaryhmä toteaa, että itse tavoitteistoon ei tulla tässä vaiheessa toteuttamaan muutoksia. Tavoitteiston esityksformaatti keräsi kiitosta selkeydestään ja viestinnällisyydestään.

Asiantuntijaryhmä pyysi lisäksi palautetta myös strategian toimenpide-ehdotuksista. Vastauksia saatiin useita, joista keskeisimpinä nousevat esiin mm. tietosuoja ja –turva, digisyrjäytyminen sekä yhteisen digiviestinnän moninaiset tarpeet. Lausuntovastaukset vietiin 5.11. ICT-johtoryhmään, jossa niiden pohjalta tarkennettiin strategian toimenpiteitä ja niiden aikataulutusta sekä sanastoa.

Asiantuntijaryhmän kommentit kysymyskohtaisiin lausuntovastauksiin ovat luettavissa liitteessä II. Digistrategian asiantuntijaryhmä kiittää saamistaan laadukkaista lausuntovastauksista.

Yleistä:

Useassa vastauksessa korostuu huoli Rohkeasti yhdessä -kokonaisuuden toimenpiteiden suuresta määrästä, tavoitteen epäselvyydestä ja siitä, miten työyhteisömme jakaminen ja kantokyky riittää kokonaisuuden läpiviemiseen. Lausuntokierroksen perusteella on selvää, että suunnitteluvaiheesta toimenpide-ehdotusten käynnistämiseen siirtymisen edellyttää toimeenpanovaiheen osalta erillistä, selkeää suunnitelmaa visioineen, riskinhallinta- viestintä - ja priorisointisuunnitelmineen. Toimenpiteet tulee käynnistää vaiheittain siten, että niiden toteuttamiselle on saatu mandaatti joko lausuntokierroksen tai muun yhteisen sopimuksen kautta.

Seurakuntarakennetta koskevien kommenttien osalta Rohkeasti yhdessä -ohjausryhmä toteaa, että piispa Laajasalon rakenneselvitysraportti valmistui ennen lausuntokierroksen analyysiä.

Lapsivaikutusten arviointia peräänkuulutetaan useissa lausuntovastauksissa eri kysymyksiin liittyen ja tähän on syytä palata.

Toimintaedellytysten turvaamissuunnitelmaan sisältyvä ajatus markkinointi- ja myyntiyksikön perustamisesta herätti muutamissa lausunnoissa ilahduttavalla tavalla mielenkiintoa.

Useissa lausunnoissa nostetaan esiin myös kysymys kansainvälisestä seurakunnasta ja monikielisestä työstä. Mikäli tässä hankkeessa edettäisiin, edellyttäisi se vahvaa ennakosuunnittelua.

Litteet

- 23 Lausunnonantajakohtaiset vastaukset
- 24 Lausuntojen kysymyskohtaiset vastaukset ja RY-ohjausryhmän analyysi
- 25 Lausuntoanalyysin koonti

108 § Helsingin seurakuntayhtymän kokonaismäärärahan (toimintakate) suuruus, investointien nettomaksimi- arvot sekä sijoituskiinteistöjen lainojen lyhennyksiin varattavien varojen maksimi- arvot vuosille 2023–2030

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkovaltuusto päättää:

1. Helsingin seurakuntayhtymän seurakuntien ja yhteisten palveluiden yhteenlasketun kokonaismäärärahan (toimintakate) suuruudeksi seuraavaa:
 - a. vuodet 2023–2025: 76 554 120 euroa / vuosi
 - b. vuodet 2026–2028: 70 429 790 euroa / vuosi
 - c. vuodet 2029–2030: 64 795 407 euroa / vuosi
2. , että seurakunnilla ja yhteisellä seurakuntatyöllä on nykyisen käytännön mukaisesti oikeus kumulatiivisten säästöjen kerryttämiseen ja käyttämiseen vuoden 2030 loppuun saakka. Kohdassa 1 esitetyt kokonaismäärärahat eivät sisällä mahdollista kumulatiivisten säästöjen käyttöä.
3. , että tilanteessa, jossa seurakunnan tai yhteisen seurakuntatyön kumulatiiviset säästöt eivät riitä budjetoidun tai toteutuneen alijäämän kattamiseen, sovelletaan liitteessä esiteltyjä kumulatiivisen alijäämän kattamisen periaatteita.
4. Helsingin seurakuntayhtymän investointien (sis. kiinteistö- ja ICT-investoinnit) vuotuisiksi nettomaksimi- arvoiksi ilman sijoituskiinteistöjen lainojen lyhennyksiä seuraavaa:
 - a. vuosi 2023: 17 400 000 euroa
 - b. vuosi 2024: 10 000 000 euroa
 - c. vuosi 2025: 9 000 000 euroa
 - d. vuosi 2026: 8 000 000 euroa
 - e. vuodet 2027–2030: 10 000 000 euroa / vuosi
5. Helsingin seurakuntayhtymän sijoituskiinteistöjen lainojen lyhennyksiin varattavien varojen maksimi- arvoiksi seuraavaa:
 - a. vuosi 2023: 3 800 000 euroa
 - b. vuosi 2024: 4 800 000 euroa
 - c. vuosi 2025: 4 600 000 euroa
 - d. vuosi 2026: 4 600 000 euroa
 - e. vuosi 2027: 5 400 000 euroa
 - f. vuosi 2028: 4 900 000 euroa
 - g. vuosi 2029: 5 400 000 euroa
 - h. vuosi 2030: 5 200 000 euroa
6. pitää itsellään oikeuden kokonaismäärärahan suuruuden, investointien nettomaksimi- arvojen sekä sijoituskiinteistöjen lainojen lyhennyksiin varattavien varojen maksimi- arvojen tarkistamiseen, mikäli seurakuntayhtymän taloustilanteessa tapahtuisi merkittäviä muutoksia.

Käsittely

Hallintojohtaja Juha Silander esitteli asiaa.

Käsittelyn aikana käytettiin 42 puheenvuoroa.

Valtuutettu Raittinen teki valtuutettu Pynnösen kannattamana palautusehdotuksen.

Puheenjohtaja päätti keskustelun ja teki seuraavan äänestysesityksen: Ne jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista äänestävät Jaa ja ne jotka kannattavat asian palauttamista äänestävät Ei.

Äänestyksen tuloksena puheenjohtaja ilmoitti, että Jaa -ääniä oli annettu 58, Ei -ääniä 13, Tyhjää 2, Poissa 18.

Palautusehdotus hylättiin.

Keskustelua jatkettiin. Valtuutettu Lanamäki teki esityksen asian jättämisestä pöydälle, valtuutettu Melinin kannatti esitystä asian jättämisestä pöydälle. Puheenjohtaja päätti keskustelun ja teki seuraavan äänestysesityksen: Ne jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista äänestävät Jaa ja ne jotka kannattavat asian pöydälle jättämistä äänestävät Ei.

Äänestyksen tuloksena puheenjohtaja ilmoitti, että Jaa -ääniä oli annettu 61, Ei -ääniä 6, Tyhjää 2, Poissa 22.

Pöydälle jättämisehdotus hylättiin. Asian käsittelyä jatkettiin.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätöshistoria

Yhteinen kirkkoneuvosto 25.11.2021 358 §

Päätösehdotus

Seurakuntayhtymän johtaja Juha Rintamäki

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää esittää yhteiselle kirkkovaltuustolle, että se päättää:

1. Helsingin seurakuntayhtymän seurakuntien ja yhteisten palveluiden yhteenlasketun kokonaismäärärahan (toimintakate) suuruudeksi seuraavaa:
 - a. vuodet 2023–2025: 76 554 120 euroa / vuosi
 - b. vuodet 2026–2028: 70 429 790 euroa / vuosi
 - c. vuodet 2029–2030: 64 795 407 euroa / vuosi
2. , että seurakunnilla ja yhteisellä seurakuntatyöllä on nykyisen käytännön mukaisesti oikeus kumulatiivisten säästöjen kerryttämiseen ja käyttämiseen vuoden 2030 loppuun saakka. Kohdassa 1 esitetyt kokonaismäärärahat eivät sisällä mahdollista kumulatiivisten säästöjen käyttöä.
3. , että tilanteessa, jossa seurakunnan tai yhteisen seurakuntatyön kumulatiiviset säästöt eivät riitä budjetoidun tai toteutuneen alijäämän kattamiseen, sovelletaan liitteessä esiteltyjä kumulatiivisen alijäämän kattamisen periaatteita.
4. Helsingin seurakuntayhtymän investointien (sis. kiinteistö- ja ICT-investoinnit) vuotuisiksi nettomaksimiarvoiksi ilman sijoituskiinteistöjen lainojen lyhennyksiä seuraavaa:
 - a. vuosi 2023: 17 400 000 euroa
 - b. vuosi 2024: 10 000 000 euroa
 - c. vuosi 2025: 9 000 000 euroa
 - d. vuosi 2026: 8 000 000 euroa
 - e. vuodet 2027–2030: 10 000 000 euroa / vuosi

5. Helsingin seurakuntayhtymän sijoituskiinteistöjen lainojen lyhennyksiin varattavien varojen maksimiarvoiksi seuraavaa:
 - a. vuosi 2023: 3 800 000 euroa
 - b. vuosi 2024: 4 800 000 euroa
 - c. vuosi 2025: 4 600 000 euroa
 - d. vuosi 2026: 4 600 000 euroa
 - e. vuosi 2027: 5 400 000 euroa
 - f. vuosi 2028: 4 900 000 euroa
 - g. vuosi 2029: 5 400 000 euroa
 - h. vuosi 2030: 5 200 000 euroa

6. pitää itsellään oikeuden kokonaismäärärahan suuruuden, investointien nettomaksimiarvojen sekä sijoituskiinteistöjen lainojen lyhennyksiin varattavien varojen maksimiarvojen tarkistamiseen, mikäli seurakuntayhtymän taloustilanteesta tapahtuisi merkittäviä muutoksia.

Käsittely

Wiking Vuori teki palautusesityksen, jota Anna Saurama kannatti.

Asiasta äänestettiin. Äänestyksen tulos:

Asian käsittelyn jatkamista kannattivat Rolf Steffansson, Anni Järvilehto, Rakel Hiltunen, Pertti Sundberg, Riitta Asikanius, Risto Harju, Esa Ahonen, Otto Lehtipuu, Martina Harms-Aalto, Kristiina Kartano, Ami Lainela ja Tuula Pontela, yhteensä 12 jäsentä.

Asian palauttamista jatkokäsittelyyn kannattivat Wiking Vuori ja Anna Saurama, 2 jäsentä.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Selostus

Yhteinen kirkkovaltuusto asetti kokouksessaan 18.3.2021 Rohkeasti yhdessä –prosessin yhteydessä laadittavalle toimintaedellytysten turvaamissuunnitelmalle seuraavat tavoitteet:

Seurakuntayhtymän talous saadaan tasapainoon vuoden 2023 loppuun mennessä, tulevaisuuden toimintaedellytysten turvaamiseksi. Tulevien sukupolvien käyttöön jäävät terve talous ja riittävät resurssit. Vahva talous antaa meille kyvyn toimia tehokkaasti ja vaikuttavasti. Verovarojen käyttö on vastuullista ja läpinäkyvää. Vuosille 2022–2030 laadittavan talouden tasapainotussuunnitelman (osa toimintaedellytysten turvaamissuunnitelmaa) avulla varmistetaan lisäksi, että:

1. uutta rakenteellista alijäämää ei pääse syntymään ja vuosikate riittää vuosittain poistoihin vuodesta 2024 alkaen ja
2. sijoitusvarallisuus ilman kiinteistösijoituksia ei alita 100 M€ kokonaismäärää vuoteen 2030 mennessä.

Osana talouden tasapainotusta saadaan sovittua, mistä investoinneista luovutaan ja mitä ei enää tehdä. Uusia tulonlähteitä kuten vuokratuloja, pääsylipputuloloja, sovellusten mainosmyyntiä, rahankeräyksiä ja tapoja kerätä tuloja esimerkiksi kirkollisten kahviloiden kautta löydetään 5 M€ vuodessa. Nämä vahvistavat tulopohjaa ja kompensoivat osaltaan jäsenmäärän laskusta aiheutuvia vähennyksiä.

Toimintaedellytysten turvaamissuunnitelmaa on valmistellut kevään 2021 aikana yhteisen kirkkoneuvoston ko. työhön nimeämä asiantuntijaryhmä. Yhteinen kirkkoneuvosto on pyytänyt asiantuntijaryhmän laatimasta loppuraportista seurakuntien ja yhteisten palveluiden osastojen lausunnot.

Talouden nykytilanne

Vuoden 2020 tilinpäätöksessä toimintakate oli -82,0 milj. euroa. Vuoden 2020 tilikauden tulokseksi (=tilikauden yli-/alijäämä ilman poistoeron muutosta) muodostui noin -5,3 milj. euroa (vuonna 2019 +9,7 milj. euroa). Ilman sijoitusten arvonalennusten nettomuutosta, yhteensä -

6,4 milj. euroa, tilikauden tulos olisi ollut noin 1,2 milj. euroa ylijäämäinen (-2,8). Talousarviossa budjetoitu alijäämä oli 14,1 milj. euroa, joten tulos ilman arvonlennusten muutosta toteutui 15,3 milj. euroa talousarviota parempana. Seurakuntien ja yhteisen seurakuntatyön säästöt olivat tilinpäätöksessä 2020 yhteensä 9,4 milj. euroa.

Vuoden 2021 alkuperäisessä talousarviossa (ilman vuoden 2021 aikana tehtyjä talousarviomuutoksia) toimintakate on -87,2 milj. euroa. Talousarvio sisältää edellisten vuosien säästöjen käyttöä 4,7 milj. euroa. Tämän jälkeen säästöjä jää käytettäväksi vielä 4,7 milj. euroa.

Investointien määrä suunnittelukaudelle 2021–2023 on vuoden 2021 alkuperäisen talousarvion mukaan 68,0 milj. euroa (brutto). Nykyinen kiinteistökanta edellyttämä vuosittainen investointitaso on arvioitu olevan n. 20–30 milj. euroa. Investoinnit on osittain suunniteltu rahoitettavan kiinteistöjen myynneillä saaduilla tuloilla. Myynnit eivät kuitenkaan ole viime vuosina toteutuneet budjetoidun mukaisina. Vuosina 2018–2020 myynneistä budjetoitiin 13,0 milj. euron tulot, mutta toteutuma oli vain 3,9 milj. euroa.

Henkilöstön vähentämisen keinona on pidetty luonnollista poistumaa. Henkilötyövuodet ja henkilöstökulut olivat tilinpäätöksessä 2020 vuoden 2015 tasolla, joten merkittävää vähenevää ei ole toteutunut. Vuoden 2021 talousarvion päättämisen yhteydessä vahvistettiin seurakunnille ja yksiköille henkilövuosikiintiöt vuosille 2021–2023.

	TOT 2011	TOT 2012	TOT 2013	TOT 2014	TOT 2015	TOT 2016	TOT 2017	TOT 2018	TOT 2019	TOT 2020
Henkilöstökulut	55 919 670	57 697 074	59 317 078	57 538 422	56 637 029	53 710 344	52 228 541	53 388 105	57 264 112	56 000 024
Palkat ja palkkiot	42 822 537	43 863 161	44 865 392	43 499 328	42 680 653	41 676 491	41 120 176	43 105 631	46 522 638	45 390 901
Henkilösivukulut	13 774 418	14 503 292	15 023 485	14 527 314	14 375 853	12 554 356	11 766 546	10 878 380	11 306 392	11 066 743
Henkilöstökulujen oikaisuerät	-677 285	-669 379	-571 799	-488 220	-419 477	-520 504	-658 180	-595 907	-564 918	-457 619
Sivukulujen osuus palkoista	32,7 %	33,6 %	33,9 %	33,8 %	34,0 %	30,5 %	29,1 %	25,6 %	24,6 %	24,6 %
Palvelujen ostot	26 465 419	26 805 812	28 426 972	27 874 767	28 510 346	25 278 682	23 062 452	24 272 877	26 408 296	24 630 393

Henkilötyövuodet	1 244,13	1 237,60	1 227,76	1 091,80	1 065,12	1 028,38	1 008,13	1 022,47	1 062,71	1 041,64
	10,3 %	-0,5 %	-0,8 %	-11,1 %	-2,4 %	-3,4 %	-2,0 %	1,4 %	3,9 %	-2,0 %

Talouden realiteetit tulevaisuudessa

Seurakuntien verotulot ovat pysyneet ennallaan jo usean vuoden ajan. Verotettavien tulojen kasvu henkilöä kohden on kompensoinut jäsenmäärän alenemisen vaikutuksen. Jatkossa jäsenmäärän kehityksen alentuessa myös verotulot kuitenkin alkavat pienentyä, kun yleinen talous- ja työllisyyskehitys eivät riitä kompensoimaan alenevan jäsenkehityksen vaikutusta. Samaan aikaan palkka- ja muut kulut ovat nousseet lähes poikkeuksetta vuosittain (vuonna 2020 toimintakulut poikkeuksellisesti pienenevät edellisvuoteen verrattuna, ennen kaikkea koronapandemiasta johtuen). Seurakuntien talouden kiristyminen verotulojen kasvun hitauden vuoksi edellyttää, että Helsingin seurakuntayhtymä alentaa toiminnan kustannustasoa.

Henkilöstömenojen osuus tuloslaskelmassa on noin 57,9 % kaikista toimintamenoista, joten merkittäviä säästöjä on tavoiteltava sopeuttamalla henkilökunnan määrää eri yksiköissä. Aiemmin tunnistettuja haasteita henkilöstömäärän sopeuttamisen näkökulmasta ovat muun muassa seurakunnallisen toiminnan organisaatio- ja virkarakenne, joka vaikeuttaa merkittävästi henkilökunnan joustavaa siirtymistä seurakuntien ja seurakuntayhtymän yksiköiden välillä, sekä organisaation taipumus pitäytyä totutuissa toimintamalleissa.

Kirkon eläkkeiden maksamisesta vastaa Kirkon keskusrahasto. Maksettavat eläkkeet rahoitetaan seurakunnilta perittävillä palkkasummaan perustuvilla eläkemaksuilla ja kirkollisveron määrään perustuvalla eläkerahastosummalla, joka tällä hetkellä on kirkolliskokouksen päätöksen mukaan 5 % sekä eläkerahaston sijoitustuotoilla. Kirkon kattamaton eläkevastuu on lähes 4,9 mrd. euroa. Suuret ikäluokat ovat siirtymässä eläkkeelle saman aikaisesti, kun henkilöstömäärään odotetaan vähenevän. Tämä tarkoittaa sitä, että tulokertymät eivät riitä rahoittamaan maksettavia eläkkeitä ja on varauduttava siihen, että seurakunnilta perittävät eläkemaksut korotetaan.

Seurakunnissa on kyetty luopumaan toimitiloista, mutta vapautuvan kapasiteetin myynnissä ei ole onnistuttu. Myytävissä massassa on kirkkoja ja muita haasteellisia kohteita, joille ei kovin nopealla aikataululla löydy ostajia. Tarvittavia korjauksia ja perusparannusinvestointeja ei ole kyetty tekemään mm. kiinteistötoimiston resurssipulasta ja sopeuttamisvuosien 2016–2018 supistuneiden määrärahojen takia. Täten korjausvelkaa on kertynyt ja paineet investointien

toteuttamiselle on kasvanut tasolle, joka talousennusteen mukaan ei ole mahdollista. Todellisenä esimerkkinä voi mainita kirkot:

Kirkkoja on Helsingin seurakunnilla 39 kpl, joiden kirjanpidollinen poisto aika on 1.1.2022 alkaen 50 vuotta (tällä hetkellä 60 vuotta). Tämä tarkoittaa samalla laskennallisesti, että noin 1–1,5 vuoden välein tulisi yksi kirkko remontoida. Kirkkorakennuksen korjauskustannukset ovat aina useita miljoonia (vaihteluväli 5–20 milj. euroa, hankkeen suuruudesta riippuen). Helsingin kirkkojen lukumäärällä tämä on talouden näkökulmasta mahdoton tilanne. Rahavarat tulevat kulu-tetuiksi loppuun ja tulevilla sukupolvilla on kirkkoja mutta ei varoja niiden kunnossa pidolle. Nyt toteutettu remontti ei ole ikuinen ratkaisu. Kirkkojen lisäksi seurakuntayhtymällä on myös to-della paljon muuta kiinteistömassaa – myös näitä tulisi saada vähennettyä radikaalisti. Mikäli meillä ei ole valmiutta luopua kirkoista, tulisi käytännössä kaikki toiminta keskittää kirkkoihin ja luopua muista tiloista.

Mikäli seurakuntayhtymän investointitasoa ei kohtuullistettaisi tulevien vuosien aikana ja kaikki investoinnit toteutettaisiin täysimääräisesti, laskisivat yhtymän rahavarat seuraavan valtuusto-kauden loppuun mennessä, vuosien 2021–2026 aikana, peräti 133,8 milj. euroa, ollen vuoden 2026 lopussa enää noin 52,5 milj. euroa. Lasku jatkuisi edelleen myös vuosien 2027–2030 aikana. Vuoden 2030 lopussa rahavaroja olisi jäljellä enää noin 3,7 milj. euroa. Laskelmassa on huomioitu toimintakulujen leikkausta 1,5 prosentilla vuosittain.

Vuosi	2016	2017	2018	2019	TP 2020	TA 2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Asukasluku (31.12.)	635 181	643 272	648 042	654 707	657 674	667 122	676 117	682 725	689 164	695 419	701 482	707 342	712 998	718 451	723 687
Jäsenmäärä (31.12.)	345 035	342 214	337 955	333 875	329 100	324 275	322 513	317 680	312 616	307 319	306 160	301 111	295 851	290 387	284 720
Jäsenmäärän muutos/v., %		-0,8	-1,2	-1,2	-1,4	-1,5	-0,5 %	-1,5 %	-1,6 %	-1,7 %	-0,4 %	-1,6 %	-1,7 %	-1,8 %	-2,0 %
Kirkkoonkuulumis-%		53,2	52,2	51,0	50,0	48,6	47,7	46,5	45,4	44,2	43,6	42,6	41,5	40,4	39,3
Toimintatuotot	13,7	20,7	17,9	18,2	14,8	17,1	18,0	18,0	18,0	18,2	18,4	18,4	18,4	18,4	18,4
Toimintakulut	-93,0	-91,6	-93,5	-98,9	-94,4	-95,7	-99,1	-98,8	-97,6	-96,2	-94,8	-93,4	-92,0	-90,6	-89,2
Käyttötalouteen siirto	-1,8	-1,3	-0,8	-3,0	-2,4	-3,9	-3,0	-3,0	-0,6	-0,5	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6
Säästöjen käyttö						-4,7	-0,6	-0,6	-0,5	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6
Toimintakate	-81,1	-72,2	-76,4	-83,6	-82,0	-87,2	-84,6	-81,4	-80,1	-78,6	-77,0	-75,6	-74,2	-72,8	-70,8
Kirkollisvero	80,4	79,8	79,3	80,0	81,4	78,1	77,3	77,4	76,4	74,7	73,1	71,5	69,9	68,4	66,5
Valtion rahoitus	12,1	12,2	12,3	12,3	12,5	12,7	12,8	12,8	12,9	13,0	13,0	13,1	13,1	13,2	13,2
Yhteisövero	3,1														
Muut (kesk.rsto+verotus)	-10,6	-10,6	-10,5	-10,4	-10,3	-10,8	-10,7	-10,3	-10,2	-11,7	-11,6	-11,4	-11,1	-10,9	-10,7
Toiminta-avustukset					0,3										
Rahoitustuotot ja -kulut	11,5	14,7	6,0	7,4	7,9	8,5	9,5	9,5	9,9	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0
Vuosikate (arvonalennus ei huomioitu)	15,4	24,0	10,8	5,6	9,8	1,3	4,4	8,0	8,9	7,4	7,5	7,7	7,7	7,9	8,2
Poistot	-10,9	-10,0	-7,2	-8,5	-8,6	-8,6	-8,6	-8,8	-9,3	-9,8	-10,0	-10,0	-10,0	-10,0	-10,0
Tilikauden tulos (arvonalennus ei huomioitu)	4,5	14,1	3,7	-2,8	1,2	-7,2	-4,2	-0,8	-0,4	-2,4	-2,5	-2,3	-2,3	-2,1	-1,8
Tilinpäätössiirrot	0,6	0,6	0,9	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Tilikauden yli/alijäämä	5,0	14,6	4,5	-2,3	1,7	-6,7	-3,8	-0,4	0,1	-1,9	-2,0	-1,8	-1,8	-1,6	-1,2
Tilikauden tulos (arvonalennus huomioitu)	3,7	15,7	-12,9	9,7	-5,3										
Investointimenot, kiinteistöt		-4,1	-8,5	-9,8	-6,2	-25,6	-20,5	-19,3	-21,0	-29,0	-29,9	-20,8	-11,2	-13,9	-15,4
Vuodelta 2020 siirtyvät investointimenot						-14,5									
Investointimenot, ICT		-0,5	-0,3	-0,6	-0,4	-1,5	-1,3	-1,2	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0
Investointimenot yhteensä	-11,9	-4,6	-8,8	-10,4	-6,6	-41,6	-21,8	-20,5	-22,0	-30,0	-30,9	-21,8	-12,2	-14,9	-16,4
Lainojen lyhennykset					-2,3	-2,6	-3,7	-3,8	-4,8	-4,6	-4,6	-5,4	-4,9	-5,4	-5,2
Investointitulo	19,2	4,7	2,7	0,0	1,2	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Rahoitustoiminnan nettorahavirta+ tul.rah.korj. e	0,0	-13,0	4,9	0,1	1,6										
Rahavarat	166,5	177,7	187,4	182,7	186,3	144,9	135,9	121,1	104,7	79,0	52,5	34,4	26,5	15,6	3,7

Kokonaismäärärahan ja investointien vuotuisten maksimiarvojen suuruus, nykytila

Kokonaismäärärahan suuruutta tarkasteltaessa tulee tarkastelu toteuttaa toimintakatteen kautta. Toimintakate lasketaan vähentämällä toimintatuotoista toimintakulut sekä mahdolliset käyttötalouteen siirrot. Käyttötalouteen siirrot liittyvät sellaisiin hankkeisiin / hankkeiden osiin, joita ei lopulta katsota investoinneiksi.

Toimintakatteen toteutumana vaihtelu vuosina 2016–2020 esitetään alla olevassa taulukossa:

Vuosi	2016	2017	2018	2019	2020
Toimintatuotot	13,7	20,7	17,9	18,2	14,8
Toimintakulut	-93,0	-91,6	-93,5	-98,9	-94,4
Käyttötalouteen siirto	-1,8	-1,3	-0,8	-3,0	-2,4
Toimintakate	-81,1	-72,2	-76,4	-83,6	-82,0

Seuraavassa taulukossa esitetään investointien toteutuma samalta ajalta, eli vuosilta 2016–2020:

Vuosi	2016	2017	2018	2019	2020
Investointimenot, kiinteistöt		-4,1	-8,5	-9,8	-6,2
Investointimenot, ICT		-0,5	-0,3	-0,6	-0,4
Investointimenot yhteensä	-11,9	-4,6	-8,8	-10,4	-6,6
Lainojen lyhennykset					-2,3
Investointitulo	19,2	4,7	2,7	0,0	1,2

Kiinteistöinvestoinnit ovat toteutuneet useimpina vuosina huomattavasti talousarviossa varattua, kiinteistöosaston määrittämiin investointitarpeisiin pohjautuvaa investointimäärärahaa pienempinä.

Sijoituskiinteistöjen lainojen lyhennykset on esitetty laskelmissa erillisinä vuodesta 2020 alkaen. Sijoituskiinteistöjen lainanlyhennykset ovat useimmiten investointeja ja erityisesti niissä tapauksissa, joissa kiinteistöyhtiö rahastoi suoritukset. Kyseiset lainat otetaan sijoituskiinteistöjen rakentamiseen tai peruskorjaukseen ja ne lisäävät näin seurakuntayhtymän sijoitusten arvoa. Lainojen lyhennykset ovat pääsääntöisesti kirjattavissa ko. sijoituskiinteistön osakkeiden hankintamenon lisäykseksi.

Investointituloksi katsotaan pysyvien vastaavien myyntitulot. Näitä ovat esimerkiksi rakennusten, osakehuoneistojen, kiinteistöjen yms. myynnistä saatavat tulot. Investointimenot vähennettyinä investointituloilla muodostavat investointineton.

Vuosien 2023-2030 taloussuunnitelma

Talousennusteen pohjalta laaditut mallinnukset osoittivat, että kokonaismäärärahaa tulee leikata tulevina vuosina merkittävästi ja investointien vuotuinen maksimiarvo tulee asettaa huomattavasti nykyistä alhaisemmalle tasolle. Mallinnoista saadut johtopäätökset olivat linjassa yhteisen kirkkoneuvoston aiemmin tekemien talouslinjausten kanssa.

Viime vuosina talouden tasapainotusta on tehty Helsingin seurakuntayhtymässä supistamalla talousarviokehityksen toimintakatetta tasaisella -1,5 % vuosivähennyksellä. Tämä on johtanut niin sanottuun ”juustohöylä”-säästämiseen, rakenteellisten muutosten tekemisen sijaan. Määrärahaileikkaukset tulisi jatkossa toteuttaa porrastetusti muutaman vuoden välein, jolloin tietyille vuodelle kohdistuvat kovemmat leikkaukset ohjaavat yksiköitä rakenteellisten säästöjen ja myös henkilöstövähennysten tekemiseen.

Talousennusteen pohjalta laaditussa vuosien 2023–2030 taloussuunnitelmassa määrärahaileikkaukset on esitetty kohdistettavaksi vuosiin 2023, 2026 ja 2029. Toimintakatetta pienennetään kyseisinä vuosina kahdeksan prosenttia aiempaan tasoon nähden.

Taloussuunnitelma 2023-2030

Vuosi	2016	2017	2018	2019	2020	TA 2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Asukasluku (31.12.)	635 181	643 272	648 042	654 707	657 674	667 122	658 943	663 350	670 069	695 419	701 482	707 342	712 998	718 451	723 687
Jäsenmäärä (31.12.)	345 035	342 214	337 955	333 875	329 100	324 275	323 100	317 100	311 100	310 993	306 160	301 111	295 851	290 387	284 720
Jäsenmäärän muutos/v. %		-0,8	-1,2	-1,2	-1,4	-1,5	-0,4 %	-1,9 %	-1,9 %	0,0 %	-1,6 %	-1,6 %	-1,7 %	-1,8 %	-2,0 %
Kirkkoonkuulumis-%		53,2	52,2	51,0	50,0	48,6	49,0	47,8	46,4	44,7	43,6	42,6	41,5	40,4	39,3
Toimintatuotot	13,7	20,7	17,9	18,2	14,8	15,2	17,0	19,5	19,5	19,5	21,0	21,0	21,0	23,0	23,0
Toimintakulut	-93,0	-91,6	-93,5	-98,9	-94,4	-96,3	-98,0	-96,4	-96,4	-96,4	-92,7	-91,8	-91,8	-88,1	-89,0
Käyttötalouteen siirto	-1,8	-1,3	-0,8	-3,0	-2,4	-3,9	-3,3	-0,6	-0,6	-0,6	-0,4				
Säästöjen käyttö						-4,7	-2,4	-0,6	-0,6	-0,6	-0,4				
Toimintakate	-81,1	-72,2	-76,4	-83,6	-82,0	-89,6	-86,6	-77,5	-77,5	-77,5	-72,1	-70,8	-70,8	-65,1	-66,0
Kirkollisvero	80,4	79,8	79,3	80,0	81,4	81,0	77,3	77,4	76,4	74,7	73,1	71,5	69,9	68,4	66,5
Valtion rahoitus	12,1	12,2	12,3	12,3	12,5	12,7	12,8	12,8	12,9	13,0	13,0	13,1	13,1	13,2	13,2
Yhteisövero	3,1														
Muut (kesk.rsto+verotus)	-10,6	-10,6	-10,5	-10,4	-10,3	-10,8	-10,7	-10,3	-10,2	-11,7	-11,6	-11,4	-11,1	-10,9	-10,7
Toiminta-avustukset					0,3										
Rahoitustuotot ja -kulut	11,5	14,7	6,0	7,4	7,9	9,0	9,5	10,1	11,1	11,0	11,0	11,9	11,4	12,0	11,8
Vuosikate (arvonlennus ei huomioitu)	15,4	24,0	10,8	5,6	9,8	2,3	2,3	12,5	12,7	9,5	13,4	14,3	12,5	17,5	14,8
Poistot	-10,9	-10,0	-7,2	-8,5	-8,6	-8,6	-11,5	-8,9	-9,4	-9,8	-10,0	-10,0	-10,0	-10,0	-10,0
Tilikauden tulos (arvonlennus ei huomioitu)	4,5	14,1	3,7	-2,8	1,2	-6,3	-9,2	3,6	3,3	-0,3	3,4	4,3	2,5	7,5	4,8
Tilinpäätössirrot	0,6	0,6	0,9	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Tilikauden yli/alijäämä	5,0	14,6	4,5	-2,3	1,7	-5,8	-8,7	4,0	3,9	0,2	3,9	4,8	3,0	8,1	5,4
Tilikauden tulos (arvonlennus huomioitu)	3,7	15,7	-12,9	9,7	-5,3										
Investointimenot, kiinteistöt		-4,1	-8,5	-9,8	-6,2	-25,6	-16,1	-18,2	-12,0	-12,0	-12,0	-12,0	-10,5	-10,5	-10,5
Vuodelta 2020 siirtyvät investointimenot						-14,5									
Investointimenot, ICT		-0,5	-0,3	-0,6	-0,4	-1,5	-1,3	-1,2	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0
Investointimenot yhteensä	-11,9	-4,6	-8,8	-10,4	-6,6	-41,6	-17,4	-19,4	-13,0	-13,0	-13,0	-13,0	-11,5	-11,5	-11,5
Lainojen lyhennykset					-2,3	-2,6	-3,7	-3,8	-4,8	-4,6	-4,6	-5,4	-4,9	-5,4	-5,2
Investointitulo	19,2	4,7	2,7	0,0	1,2	1,5	1,5	2,0	3,0	4,0	5,0	3,0	1,5	1,5	
Rahoitustoiminnan nettorahavirta+ tul.rah.korj. e	0,0	-13,0	4,9	0,1	1,6										
Rahavarat	166,5	177,7	187,4	182,7	186,3	145,9	139,2	130,5	128,4	124,3	125,0	123,9	121,5	123,6	123,2

Toimintatuotoissa on huomioitu Rohkeasti yhdessä –tavoitetilan edellyttämä 5,0 milj. euron kasvu, joka toteutetaan porrastetusti vuoteen 2029 mennessä. Kumulatiivisten säästöjen käyttö on huomioitu taloussuunnitelmassa laskennallisesti niin, että säästöjä käytetään vuosittain 0,600 milj. eurolla. Vuonna 2029 säästöjä olisi näin jäljellä enää 0,500 milj. euroa. Toimintakatteeseen kohdistetuissa kahdeksan prosentin leikkauksissa ei ole huomioitu säästöjen käyttöä. Samoin toimintakuluihin on lisätty kertaluonteisina kuluina 0,900 milj. euron määrärahavaraus seurakuntavaalien järjestämiseksi vuosina 2026 ja 2030.

Tilintarkastajan suosituksen mukaisesti käyttötalouteen siirroista luovutaan vuodesta 2023 alkaen, toisin sanoen ne hankkeet ja hankinnat, joita ei katsota investoinneiksi, budjetoidaan jatkossa suoraan kiinteistöosaston käyttötalouden kuluiksi. Muutos on huomioitu kiinteistöosaston toimintakulujen kokonaismäärää määritettäessä.

Rahoitustuotoissa on huomioitu 100 milj. euron sijoitusomaisuuden osalta kahden prosentin vuotuinen reaalityttö, sijoitustoiminnan ohjeiden mukaisesti (ohjeissa reaalityttotavoitteeksi määritelty 2–3 %). Struktuureista vapautuvat varat on laskettu käytettäväksi investointien rahoittamiseen. Edelleen rahoitustuotoissa on huomioitu yhteensä 9,1 milj. euron lisäys sijoituskiinteistöjen vuokratuottoihin. Luku vastaa sijoituskiinteistöjen lainojen lyhennysten kumulatiivista kasvua vuosien 2022 ja 2030 välillä. Seurakuntayhtymän kiinteistösijoituksissa sovellettujen periaatteiden mukaan sellaisesta kiinteistösijoituksesta, joka ei tuota vähintään lainojen lyhennyksen verran, pyritään luopumaan.

Poistojen osalta taloussuunnitelmassa on huomioitu vuoden 2022 alusta käyttöön otettava uusi poistosuunnitelma. Poistojen määrää ei tietoisesti ole pienennetty taloussuunnitelman viimeistenkään vuosien osalta, vaikka poistot tosiasiallisesti pienenevätkin kiinteistöistä luovuttaessa. Ratkaisulla on pyritty noudattamaan varovaisuuden periaatetta, koska kunkin kiinteistön myynnin tarkkaa toteutumisaikakohtaa ei voida tässä vaiheessa tietää.

Investointineton vuotuiseksi maksimimääräksi on määritelty laskelmassa lähtökohtaisesti 10,0 milj. euroa / vuosi. Poikkeuksen periaatteeseen tekevät vuodet 2025 ja 2026, jolloin pysyvien vastaavien myyntituloja on ennakoitu kiinteistöjen toteutuvista myynneistä johtuen normaalia enemmän.

Taloussuunnitelma on laadittu niin, että rahavarat vuoden 2030 lopussa ovat 123,2 milj. euroa. Yhteisen kirkkovaltuuston hyväksymän tavoitetilan mukaan sijoitusvarallisuuden ilman kiinteistösijoituksia ei tule alittaa 100 milj. euron kokonaismäärää vuoteen 2030 mennessä. Taloussuunnitelmassa noudatetaan näin hieman tiukempaa talouslinjaa kuin asetetussa tavoitteessa. Ratkaisua voidaan pitää ehdottoman välttämättömänä, koska laadittaessa taloussuunnitelmia 10 vuoden ajalle tulee myös varautua yllättäviin muutoksiin ennusteen ja toteuman välillä. FCG Oy:n laatimat verokertymäennusteet ovat jo osoittaneet, että Helsingin kirkollisverokertymä tulee pieneneään nopeammin kuin aiemmin oli osattu odottaa. Tulevat ennusteet voivat olla vielä tätäkin negatiivisempia. Vastaavasti, mikäli esimerkiksi toimintatuotot jäisivät joksikaisena suunnitelmavuotena yhden milj. euron alle budjetoidun, tarkoittaisi se jo kahdeksan miljoonan euron pienenemistä vuoden 2030 kassavaroihin.

Taloussuunnitelmakaudella on erityisen tärkeää kiinnittää huomiota muun muassa seuraaviin seikkoihin:

- Nykyisen kiinteistökannan mukainen kiinteistöinvestointitarve on jopa noin 25 milj. euroa vuodessa. Ehdotetut investointien vuotuiset maksimiarvot edellyttävät määrätietoista kiinteistöistä luopumista, korjausvelan kertymisen ehkäisemiseksi.
- Investointineton ei tule pitkällä aikavälillä ylittää vuotuisten poistojen määrää.
- Mikäli yksittäinen sijoituskiinteistö ei tuottaisi vähintään lainojen lyhennyksiin tarvittavaa määrää tai tulevien vuosien odotettavissa olevaa tuottotasoa ei voida pitää riittävänä, tulee kyseisestä kiinteistöistä pyrkiä luopumaan.
- Pysyvien vastaavien myynneistä on tärkeää laatia selkeä suunnitelma, jonka avulla varmistetaan myyntien toteutuminen suunnitellussa, talousarvion edellyttämässä aikataulussa. Pysyvien vastaavien myyntien toteutumista tulee seurata aktiivisesti, esimerkiksi osana johdon raportointia.

Mikäli seurakuntayhtymän yleinen talouskehitys, erityisesti kirkollisverokertymän osalta, lähtisi selkeästi ennustettua parempaan suuntaan, voidaan kokonaismäärärahojen tasot ottaa tarvittaessa uudelleen tarkasteluun taloussuunnitelmakauden aikana. Tämä edellyttää kuitenkin merkittävää, pitkälle tulevaisuuteen kantavaa muutosta ennusteeseen nähden. Vastaavasti,

mikäli seurakuntayhtymän talouskehitys toteutuisi ennustettua selvästi huonompana, tulisi määrärahasot myös tuolloin ottaa uudelleen tarkasteltaviksi. Jälkimmäistä vaihtoehtoa voitaneen pitää, valitettavasti, ensimmäistä vaihtoehtoa selkeästi todennäköisempänä.

Rohkeasti yhdessä –lausuntoihin liittyvät huomiot ja toimenpide-ehdotukset

Kokonaismäärärahaan tehtävien leikkausten osalta 11 seurakuntaa piti Rohkeasti yhdessä –lausuntokierroksen lausunnoissaan porrastettua, kolmen vuoden välein toteutettavaa määrärahaleikkausta juustohöyläperiaatetta parempana. Kuusi seurakuntaa puolestaan kannatti määrärahan vuosittaista, tasaista leikkaamista. Kolme seurakuntaa ei erikseen ottanut vastauksissaan tähän kantaa. Yhteisten palveluiden osastoista kolme kannatti porrastettua määrärahaleikkausta. Loput eivät yksilöineet kantaansa suoraan tästä näkökulmasta tarkasteltuna. Kumulatiivisten säästöjen käyttöoikeuden tärkeys korostui sekä lausunnoissa että lausuntokierroksen aikana järjestetyissä työskentelyissä. Esitettyjen näkökulmien pohjalta voidaan pitää perusteltuna, että kumulatiivisten säästöjen käyttöoikeus säilytetään seurakunnilla ja yhteisellä seurakuntatyöllä myös jatkossa. Lisäksi näillä on oikeus päättää säästöjen käyttökohteista ja –aikataulusta.

Kokonaismäärärahan suuruudesta päätettäessä on samalla perusteltua tehdä linjaus oikeudesta kumulatiivisen alijäämän tekemiseen. Määrärahat tulevat väistämättä supistumaan tulevina vuosina pysyvästi, jolloin rakenteellisten muutosten tekeminen on välttämätöntä, eikä toistuvaa alijäämää tilanteessa, jossa kumulatiiviset säästöt on jo käytetty, voida hyväksyä. Tilanteessa, jossa seurakunta tai yhteinen seurakuntatyö laatii alijäämäisen talousarvion, jota aiempien vuosien kumulatiiviset ylijäämät eivät riitä kattamaan, tulee talousarvion laatijan esittää samalla erillinen suunnitelma siitä, miten syntyvä kumulatiivinen alijäämä saadaan katettua talousarviovuotta seuraavien kolmen vuoden aikana. Kyseisten kolmen vuoden talousarvioiden tulee kaikkien olla ylijäämäisiä. Vastaavasti tilanteessa, jossa seurakunnan tai yhteisen seurakuntatyön tilinpäätöstoteuma ylittää talousarvion ja kumulatiiviset säästöt eivät riitä ylityksen kattamiseen, tulee ko. toimijan laatia tuolloin suunnitelma kumulatiivisen alijäämän kattamiseksi meneillään olevaa vuotta seuraavien kolmen vuoden aikana. Myös tässä tilanteessa kolmen seuraavan talousarvion tulee ko. toimijan osalta olla ylijäämäisiä.

Rohkeasti yhdessä –talousehdotusten käsittelyaikataulu ja päätösten ulottuvuus

Toimintaedellytysten turvaamissuunnitelmaa laadittaessa lähdettiin siitä, että kaikki taloutta koskevat linjaukset on perusteltua tehdä yhdellä kertaa ja koko suunnitelmakautta 2023–2030 koskien. Rohkeasti yhdessä –lausuntojen perusteella asiaa on kuitenkin päädytty tarkastelemaan uudelleen.

Kokonaismäärärahan suuruuden, investointien nettomaksimiarvojen sekä sijoituskiinteistöjen lainojen lyhennyksiin varattavien varojen maksimiarvojen osalta päätökset on tärkeää tehdä koko suunnitelmakaudelle kerralla, pitkäntähtäimen suunnittelun sekä määrätietoisten rakenteellisten muutosten mahdollistamiseksi. Sen sijaan kokonaismäärärahan jako sekä seurakunnille osoitettavan määrärahan jakoperusteet voidaan määrittellä tätä lyhyemmäksi ajaksi. Lyhimmillään määrittely on kuitenkin perusteltua tehdä kolmivuotiselle taloussuunnitelmakaudelle.

Vuoden 2023 talousarviovalmistelu voidaan käynnistää alkuperäisen suunnitelman mukaisesti vuoden 2022 alussa, kun kokonaismäärärahan suuruus ja kokonaismäärärahan jako on saatu päätettyä. Päätöksenteon jaksottamiseksi sekä erilaisten täydentävien mallinnusten ja laskelmien tuottamiseksi seurakunnille osoitettavan määrärahan jakoperusteet sekä sisäisten vuokrien uudet määräytymisperusteet tuodaan yhteisen kirkkoneuvoston ja edelleen yhteisen kirkkovaltuuston päätettäväksi tammikuussa 2022.

Litteet

26 Periaatteet kumulatiivisen alijäämän kattamiseen

662/2021

109 § Helsingin seurakuntayhtymän kokonaismäärärahan (toimintakate) jako vuosina 2023-2025

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkovaltuustolle, päättää:

1. , että tilamäärärahasta luovutaan vuoden 2023 alusta alkaen.
2. , että Helsingin seurakuntayhtymän kokonaismääräraha (toimintakate) jaetaan vuosina 2023–2025 seuraavasti:
 - a. vuosi 2023:
 - i. seurakunnat 54,40 %
 - ii. yhteiset palvelut 43,50 %
 - iii. tarveharkintainen määräraha 2,10 %
 - b. vuosi 2024:
 - i. seurakunnat 54,90 %
 - ii. yhteiset palvelut 43,00 %
 - iii. tarveharkintainen määräraha 2,10 %
 - c. vuosi 2025:
 - i. seurakunnat 55,40 %
 - ii. yhteiset palvelut 42,50 %
 - iii. tarveharkintainen määräraha 2,10 %
3. pidättää itsellään oikeuden kokonaismäärärahajaon tarkistamiseen, mikäli seurakuntien ja yhteisten palveluiden välisen työnjaon osalta myöhemmin tehtävät, ennen vuotta 2026 voimaan astuvat päätökset niin edellyttävät, tai mikäli seurakuntayhtymän taloustilanteessa tapahtuisi merkittäviä, vuosien 2023–2025 kokonaismäärärahan suuruuteen vaikuttavia muutoksia.

Käsittely

Juha Silander esitteli asiaa.

Käsittelyn aikana käytettiin 42 puheenvuoroa.

Valtuutettu Kopperoinen teki palautusehdotuksen. Palautusesitystä kannattivat valtuutetut Ali-Löytty, Pohjalainen ja Markula.

Puheenjohtaja päätti keskustelun ja teki seuraavan äänestysesityksen:

Ne jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista äänestävät Jaa ja ne jotka kannattavat asian palauttamista äänestävät Ei.

Äänestyksen tuloksena puheenjohtaja ilmoitti, että Jaa -ääniä annettiin 40, Ei -ääniä 27, Tyhjää 0, Poissa 24.

Palautusehdotus hylättiin.

Keskustelua jatkettiin. Valtuutettu Ali-Löytty teki esityksen asian jättämisestä pöydälle. Valtuutetut Kautonen ja Kopperoinen kannattivat esitystä asian jättämisestä pöydälle. Puheenjohtaja päätti keskustelun ja teki seuraavan äänestysesityksen: Ne jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista äänestävät Jaa ja ne jotka kannattavat asian pöydälle jättämistä äänestävät Ei.

Äänestyksen tuloksena puheenjohtaja ilmoitti, että Jaa -ääniä annettiin 37, Ei -ääniä 29, Tyhjää 0, Poissa 25.

Pöydälle jättämisehdotus hylättiin.

Keskustelua jatkettiin.

Valtuutettu Perret teki kohtaan 2. seuraavan muutosesityksen:

2023

seurakunnat 54,90 %

Yhteiset palvelut 43,00 %

Tarveharkintainen määräraha 2,10 %

2024

seurakunnat 55,90 %

Yhteiset palvelut 42,00 %

Tarveharkintainen määräraha 2,10 %

2025

seurakunnat 56,90 %

Yhteiset palvelut 41,00 %

Tarveharkintainen määräraha 2,10 %

Muutosehdotusta kannattivat valtuutetut Kopperoinen, Pynnönen ja Lassus. Puheenjohtaja päätti keskustelun ja teki seuraavan äänestysesityksen: Ne jotka kannattavat asian pohjaesitystä äänestävät Jaa ja ne jotka kannattavat muutosehdotusta äänestävät Ei.

Äänestyksen tuloksena puheenjohtaja ilmoitti, että Jaa -ääniä annettiin 49, Ei -ääniä 15, Tyhjää 2, Poissa 25.

Päätökseksi tuli pohjaehdotus.

Valtuutettu Perret jätti eriävän mielipiteen kirjallisena liitettäväksi pöytäkirjaan.

Christoffer Perret toimi puheenjohtajana Hanna Mithikun puheenvuoron ajan.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätöshistoria

YKN 25.11.2021 § 359

Päätösehdotus

Seurakuntayhtymän johtaja Juha Rintamäki

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää esittää yhteiselle kirkkovaltuustolle, että se päättää:

1. , että tilamäärärahasta luovutaan vuoden 2023 alusta alkaen.
2. , että Helsingin seurakuntayhtymän kokonaismääräraha (toimintakate) jaetaan vuosina 2023–2025 seuraavasti:
 - a. vuosi 2023:
 - i. seurakunnat 54,40 %
 - ii. yhteiset palvelut 43,50 %
 - iii. tarveharkintainen määräraha 2,10 %
 - b. vuosi 2024:
 - i. seurakunnat 54,90 %
 - ii. yhteiset palvelut 43,00 %
 - iii. tarveharkintainen määräraha 2,10 %
 - c. vuosi 2025:
 - i. seurakunnat 55,40 %
 - ii. yhteiset palvelut 42,50 %

iii. tarveharkintainen määräraha 2,10 %

3. pidättää itsellään oikeuden kokonaismäärärahaajaon tarkistamiseen, mikäli seurakuntien ja yhteisten palveluiden välisen työnjaon osalta myöhemmin tehtävät, ennen vuotta 2026 voimaan astuvat päätökset niin edellyttävät, tai mikäli seurakuntayhtymän taloustilanteessa tapahtuisi merkittäviä, vuosien 2023–2025 kokonaismäärärahan suuruuteen vaikuttavia muutoksia.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Selostus

Kokonaismäärärahan jaon tämänhetkiset perusteet

Määrärahat jaetaan seurakunnille ja yhteisille palveluille toimintaa, palkkoja sekä tiloja varten. Jokaisen pääluokan osalta (seurakunnallinen toiminta, yhteinen hallinto, yhteiset seurakunnalliset tehtävät, hautaustoimi ja kiinteistötoimi) lähtökohtana on peruskehys, jota vuosittain joko leikataan tai korotetaan. Myös lisämäärärahaa on mahdollista varata kehyksen päälle taloudellisesta tilanteesta riippuen. Yhteisten palveluiden kehysmäärärahat jaetaan pääluokkien sisällä sitovuustasojen mukaisesti. Seurakuntien määrärahat jaetaan seurakuntien kesken erillisen jakomallin mukaan.

Seurakuntien toiminnan diakoniset haasteet otetaan huomioon myöntämällä talousarviossa projektiluonteista erillismäärärahaa anomuksesta seurakuntien toimintaa varten. Määrärahan kokonaismäärä on enintään 2 % seurakunnallisen toiminnan määrärahasta laskettuna.

Vuosien 2021 ja 2022 määrärahat

Seurakuntien vuoden 2021 määrärahan suuruus on 45,044 milj. euroa ja vuonna 2022 44,670 milj. euroa (1,5 % leikkaus). Yhteisten palveluiden vuoden 2021 määrärahan suuruus on 36,936 milj. euroa (josta suorituslisän osuus 0,650 milj. euroa) ja vuonna 2022 39,513 milj. euroa (josta suorituslisän osuus 0,640 milj. euroa). Suorituslisästä jaetaan osa seurakunnille (vuonna 2020 n. 62,6 %, eli n. 0,331 milj. euroa). Vuoden 2022 kokonaismäärärahaan sisältyy myös seurakuntavaaleihin varattu määräraha, 0,878 milj. euroa.

KEHYSBUDJETTI 2022-2024
ulk/sis

Luvut on ilmoitettu tuhannen euron tarkkuudella.

KÄYTTÖTALOUSOSA	TP 2020	KEHYS 2021	TA 2021	KEHYS 2022	KEHYS 2023	KEHYS 2024
Seurakunnallinen toiminta						
Toimintakate sis. lmr/keh.- ja sop.mr.	-49 436	-45 044	-47 520	-44 670	-44 200	-43 736
Toimintakate ilman lmr/keh.- ja sop.mr.		-44 976	0	-44 602	-44 132	-43 669
↓ <i>Palkka- ja toimintamääräraha</i>		-31 231		-30 763	-30 301	-29 847
<i>Lisämäärärahat:</i>						
<i>* T-kirkko (yhteiset tehtävät)</i>		-599		-590	-581	-572
<i>Diakoniamääräraha</i>	-513	-635		-635	-635	-635
<i>Tilamääräraha</i>		-12 511		-12 614	-12 614	-12 614
<i>Lisämääräraha 1 / Keh.- ja sop.mr</i>						
<i>Lisämääräraha 2</i>		-68		-68	-68	-68
<i>Lisämääräraha 3</i>						
Lisämäärärahat yhteensä		-68		-68	-68	-68
Yhteiset seurakunnalliset tehtävät						
Toimintakate	-19 588	-19 588	-21 827	-20 755	-19 420	-19 128
↓ <i>Toimintakatteet:</i>				-11 071		
<i>Yhteinen srk-työ</i>	-7 967	-10 184	-11 781	-10 031	-9 881	-9 733
<i>Tilamääräraha</i>				-1 040		
<i>Muut yht. tehtävät 1-2)</i>	-11 620	-9 404	-10 062	-9 684	-9 539	-9 396
<i>Viestintä</i>	-1 379	-1 416	-1 416	-1 816	-1 789	-1 762
<i>Mediatoimitus</i>	-3 076	-3 008	-3 007	-2 963	-2 918	-2 875
<i>Muu yht. srk toiminta (avustukset ja varaukset)</i>	-6 912	-4 980	-5 624	-4 905	-4 832	-4 759
<i>Lehtisaari</i>	-253	0	-15	0	0	0
	TP 2020	KEHYS 2021	TA 2021	KEHYS 2022	KEHYS 2023	KEHYS 2024
Yhteinen hallinto, toimintakate						
Yhteinen hallinto	-7 736	-8 668	-8 292	-5 560	-5 476	-5 394
Henkilöstöosasto				-2 771	-2 729	-2 688
Seurakuntavaalit				-878		
Ympäristö- ja hautaustoimi						
Toimintakate	-4 403	-4 827	-4 813	-4 754	-4 683	-4 613
Kiinteistötoimi						
Toimintakate 2)	-835	-3 203	-4 119	-3 155	-3 108	-3 061
↓ <i>Erittely:</i>						
<i>Kiinteistötoimi</i>		-16 468	-16 713	-16 221	-16 277	-16 230
<i>Sisäiset vuokrat</i>		16 265	16 510	16 169	16 169	16 169
<i>Siirto käyttötalouteen</i>		-3 000	-3 916	-3 000	-3 000	-3 000
Kehittämismääräraha				-1 000	-750	-500
Suorituslisä		-650	-650	-640	-631	-621
Käyttötalous HSRKY yhteensä						
Toimintakate	-81 998	-81 979	-87 222	-84 183	-80 996	-79 741

Tilamääräraha

Seurakunnat saavat tällä hetkellä tilamäärärahaa niiden käytössä olevista tiloista seuraavasti:

- 1) kirkkosalien, kappeliin ja muiden jumalanpalvelukseen käytettävien tilojen osalta vuokramäärärahaa saman summan kuin on näiden tilojen vuokran määrä.
- 2) muiden tilojen vuokraamista varten erikseen määriteltävän kokonaismäärärahan, joka jaetaan suomenkielisten ja ruotsinkielisten seurakuntien kesken samalla tavoin kuin palkka- ja toimintamääräraha. Vahvistettujen, vuoden 2011 alusta käytössä olleiden määrärahojen jakoperusteiden mukaan ruotsinkieliset seurakunnat jakavat niille tulevan kokonaismäärärahan keskenään läänirovastian johdolla toukuun loppuun mennessä. Jaon vahvistaa yhteinen kirkkoneuvosto. Suomenkielis-

ten seurakuntien määräraha jaetaan samassa suhteessa kuin palkka- ja toimintamääräraha.

Nykyisin käytössä olevaa mallia, jossa seurakuntien yhteenlaskettua sisäistä vuokraa vastaava summa on jaettu seurakuntien kesken tilamäärärahana, voidaan pitää monellakin tapaa ongelmallisena. Ensinnäkin, niin sanottuihin sakraalituloihin kohdistuvat sisäiset vuokrat kompensoidaan mallissa 100-prosenttisesti. Tämä ei kannusta seurakuntia luopumaan mistään sakraalituloista. Osalla seurakunnista sakraalitulojen suhteellinen osuus kaikista tiloista on huomattavan korkea, jolloin tilaluopumiset jäisivät jo teoriassakin vähäisiksi. Mallin toinen ongelma liittyy tilamäärärahan jakotapaan. Kun sakraaliloja vastaava osuus on vähennetty kokonaistilamäärärahasta, jaetaan jäljelle jäänyt osa kaikkien seurakuntien kesken yleisten määrärahan jakoperusteiden mukaisesti. Näin myös sellainen seurakunta, jolla ei olisi lainkaan tiloja, saisi tilamäärärahaa. Edelleen on tärkeää huomata, että tilamäärärahan myötä talouden ennustettavuus on muodostunut seurakunnille vaikeaksi.

Seurakuntien lisäksi yhteinen seurakuntatyö saa tilamäärärahaa seurakunnalliset toiminnasta aiheutuvien sisäisten vuokrien kattamiseksi.

Osana toimintaedellytysten turvaamissuunnitelman laatimista on päädytty esittämään, että tilamäärärahasta luovutaan kokonaan ja nykyistä tilamäärärahaa vastaava rahamäärä siirretään kokonaismäärärahaan (=palkka- ja toimintamääräraha), joka jaetaan yleisten määrärahaajaossa sovellettavien perusteiden mukaan. Siirto tehdään teknisesti vuoden 2022 oikaistua talousarviokehityksen määrittelyn yhteydessä, jonka jälkeen tilamäärärahaa ei enää jatkossa eritellä omana kokonaisuutenaan. Näin tilamäärärahan osuutta ei myöskään tarvitse jatkossa suhteuttaa sisäisiin vuokriin, sitoa indeksikehitykseen tms. Tilamäärärahasta luopumalla määrärahojen ohjausvaikutus paranee ja määrärahaajaossa voidaan nähdä mentävän kokonaisuudessaan oikeaan suuntaan.

Tilamäärärahan osuus huomioidaan kokonaismäärärahan tulevia jako-osuuksia määritettäessä niin, että seurakunnille tällä hetkellä kohdistuva tilamääräraha lasketaan mukaan seurakuntien tämänhetkiseen laskennalliseen kokonaismäärärahaosuuteen ja yhteiselle seurakuntatyölle tällä hetkellä kohdistuva tilamääräraha lasketaan vastaavasti yhteisten palveluiden tämänhetkiseen kokonaismäärärahaosuuteen.

Tilamäärärahasta luopuminen asettaa jonkinasteisia taloudellisia haasteita niille seurakunnille, joilla sakraalitulojen osuus on erityisen korkea. Siirtämällä tilamääräraha osaksi seurakuntien kokonaismäärärahaa saadaan malli kuitenkin kokonaisuudessaan huomattavasti nykyistä käytäntöä tasapuolisemmaksi ja oikeudenmukaisemmaksi. Uusi malli voi myös parhaimmillaan kannustaa seurakuntia kirkkojen ja myös niiden sakraalitulojen nykyistä monipuolisempaan käyttöön. Malli on myös osaltaan edistämässä kirkkojen kokonaismäärän vähentymistä, joka on joka tapauksessa taloudellisista näkökulmista välttämätöntä.

Tarveharkintainen määräraha

Yksi ensimmäisistä määrärahajakoa koskevista kehitysehdotuksista on liittynyt malliin, jossa yhteinen kirkkoneuvosto voisi myöntää seurakunnalle tai yhteisten palveluiden osastolle anomuksesta määrärahaa esimerkiksi tietyn kehityshankkeen tai –projektin toteuttamiseen tai yllättävän, ennalta arvaamattoman menon kattamiseen. Määrärahoista osoitettaisiin varoja myös seurakunnissa ja yhteisissä palveluissa toteutettaviin diakoniatyön hankkeisiin. Mallilla korvattaisiin

talousarvioon tällä hetkellä sisältyvät kehittämismääräraha ja diakoniamääräraha. Vuoden 2022 talousarviossa kehittämismääräraha on 1 000 000 euroa ja diakoniamääräraha 635 000 euroa.

Johdon osallistamiskanavassa tarveharkintaista määrärahaa pitivät tärkeänä tai erittäin tärkeänä 58,4 % prosenttia vastaajista, tärkeyttä kuvaavan keskiarvon (asteikolla 1–5, 1=ei lainkaan tärkeä, 5=erittäin tärkeä) ollessa 3,7.

Toimintaedellytysten turvaamissuunnitelman asiantuntijaryhmä päätyi esittämään, että tarveharkintaisen määrärahan suhteellista osuutta kokonaismäärärahasta kasvatettaisiin suunnitelmavuosien aikana niin, että määrärahan euromääräinen suuruus kasvaisi maltillisesti. Ratkaisun taustalla on yleisesti tunnettu ja sovellettu oppi, jonka mukaan muutosprosesseissa on erityisen tärkeää panostaa tutkimukseen ja kehittämiseen. Asiantuntijaryhmä näkemyksen mukaan toimintamuotojen kehittäminen tulee olemaan tulevana vuosina keskiössä. Kirkko Helsingissä tarvitsee vahvaa näkemystä ja panostuksia uuden tekemiseen, jotta voimme näkyä helsinkiläisten arjessa ja palvella heitä parhaalla mahdollisella tavalla. Tämän toteuttamiseen tarvitaan määrärahoja. Määrärahoja jaettaisiin tietoisesti sekä seurakunnille että yhteisille palveluille, mahdollistaen myös seurakunnista nousevien kehitysideoiden toteuttamisen, seurakuntien itsensä toimesta.

Kirkon tulevaisuuden kannalta pidettiin edelleen tärkeänä, että Kirkko Helsingissä voisi jatkossa panostaa kansainväliseen työhön entistä enemmän. Yhtenä mahdollisena ratkaisuvaihtoehtona on esitetty kansainvälisen seurakunnan perustamista Helsinkiin. Tarveharkintainen määräraha voisi osaltaan olla tätä mahdollistamassa. Edelleen määrärahan avulla voitaisiin tarvittaessa myös edistää erilaisten digialustojen kehittämistä, helsinkiläisten kohtaamisen monipuolistamiseksi.

Vuoden 2022 oikaistu kehys

Vuoden 2022 oikaistu kehys, ilman kertaluonteisia eriä sekä kumulatiivisten säästöjen käyttöä, osoittaa seurakuntien osuuden kokonaismäärärahasta olevan 53,34 %, yhteisten palveluiden 44,70 % sekä niin sanotun tarveharkintaisen määrärahan 1,96 %. Diakoniamäärärahasta sekä kehittämismäärärahasta koostuva tarveharkintainen määräraha on aiempina vuosina sisältynyt yhteisten palveluiden määrärahaosuuteen. Diakoniamäärärahalla katetaan seurakuntien ja yhteisen seurakuntatyön toteuttamia diakoniahankkeita. Kehittämismääräraha on vuonna 2022 varattu Rohkeasti yhdessä – prosessin täytäntöönpanon toteuttamiseen. Vuodesta 2023 alkaen tarveharkintaisesta määrärahasta esitetään myönnettävän määrärahaa seurakunnille ja yhteisille palveluille esimerkiksi tietyn kehityshankkeen tai –projektin toteuttamiseen tai yllättävän, ennalta arvaamattoman menoerän kattamiseen. Edelleen tarveharkintaisesta määrärahasta osoitettaisiin jatkossakin varoja seurakunnissa ja yhteisissä palveluissa toteutettaviin diakoniatyön hankkeisiin.

Kun seurakuntien ja yhteisen seurakuntatyön tilamäärärahat korjataan vastaamaan niin sanotun Vantaan mallin sisäisiä vuokria, muodostuu seurakuntien kokonaismäärärahan osuudeksi vuoden 2022 oikaistusta kehyksestä 53,18 % ja yhteisten palveluiden 44,86 %, tarveharkintaisen määrärahan osuuden säilyessä edellä esitetyllä tasollaan, eli 1,96 prosentissa.

	Kehys 2022		Kehys 2022, oikaistu *)	
	€	%	€	%
SEURAKUNNAT	44 670 000 €	53,06 %	44 250 000 €	53,18 %
- palkka- ja toimintamääräraha	31 353 000 €		31 353 000 €	
- tilamääräraha	12 614 000 €		12 429 000 €	
- diakoniamääräraha	635 000 €		0 €	
- suorituslisät	0 €		400 000 €	
- vieraskielisen työn erityisissä	68 000 €		68 000 €	
- rovastikunnallinen pooliraha	0 €		0 €	
YHTEISET PALVELUT	39 513 000 €	46,94 %	37 326 000 €	44,86 %
- palkka- ja toimintamääräraha	35 955 000 €		35 955 000 €	
- tilamääräraha (YSKÄ)	1 040 000 €		1 131 000 €	
- seurakuntavaalit	878 000 €		0 €	
- kehittämismääräraha	1 000 000 €		0 €	
- suorituslisät	640 000 €		240 000 €	
TARVEHARKINTAINEN MÄÄRÄRAHA	0 €	0,00 %	1 635 000 €	1,96 %
- kehittämismääräraha	0 €		1 000 000 €	
- diakoniamääräraha	0 €		635 000 €	
YHTEENSÄ:	84 183 000 €	100,00 %	83 211 000 €	100,00 %

Alkuperäinen esitys kokonaismäärärahan jaosta

Rohkeasti yhdessä –lausuntokierroksella pohjaesityksenä olleen, sittemmin vuoden 2022 määräraha-kehityksen teknisellä korjauksella tarkennetun laskelman mukaan vuosina 2023-2025 toteutettava kahdeksan prosentin kokonaismäärärahan leikkaus oli määrä kohdentaa niin, että seurakuntien määrärahaa olisi leikattu vuoden 2023 alusta alkaen 6,84 % ja yhteisten palveluiden määrärahaa 10,27 %. Tarveharkintaista määrärahaa esitettiin puolestaan kasvatettavaksi 12,37 % vuoden 2022 oikaistuun kehykseen nähden. Euroissa tarkasteltuna seurakuntien leikkaus olisi ollut 3,026 milj. euroa ja yhteisten palveluiden 3,834 milj. euroa, tarveharkintaisen määrärahan kasvaessa 0,203 milj. euroa. Vuosille 2024 ja 2025 ei esitetty uusia leikkauksia vaan seuraava -8,00 % leikkaus esitettiin toteutettavaksi vuodesta 2026 alkaen.

MÄÄRÄRAHAJAON MUUTOS, ALKUPERÄINEN (TARKENNETTU)

	v. 2022	v. 2022 oik.	v. 2023	v. 2024	v. 2025
jaettava kokonaismääräraha	84 183 000 €	83 211 000 €	76 554 120 €	76 554 120 €	76 554 120 €
			leikkaus 8 %		

	leikkaus 2023 vs 2022 %	leikkaus 2024 vs 2023 %	leikkaus 2025 vs 2024 %	leikkaus 2025 vs 2022 %	leikkaus 2025 vs 2022 €
seurakunnat	-6,84 %	0,00 %	0,00 %	-6,84 %	-3 025 606 €
yht. palvelut	-10,27 %	0,00 %	0,00 %	-10,27 %	-3 833 573 €
tarvehark. mr.	12,37 %	0,00 %	0,00 %	12,37 %	202 299 €

	Kehys 2022		Kehys 2022, oikaistu *)		2023		2024		2025	
	€	%	€	%	€	%	€	%	€	%
SEURAKUNNAT	44 670 000 €	53,06 %	44 250 000 €	53,18 %	41 224 394 €	53,85 %	41 224 394 €	53,85 %	41 224 394 €	53,85 %
- palkka- ja toimintamääräraha	31 353 000 €		31 353 000 €		40 306 074 €		40 306 074 €		40 306 074 €	
- tilamääräraha	12 614 000 €		12 429 000 €		0 €		0 €		0 €	
- diakoniamääräraha	635 000 €		0 €		0 €		0 €		0 €	
- suorituslisät	0 €		400 000 €		380 000 €		380 000 €		380 000 €	
- vieraskielisen työn erityisissä	68 000 €		68 000 €		68 000 €		68 000 €		68 000 €	
- rovastikunnallinen pooliraha	0 €		0 €		470 320 €		470 320 €		470 320 €	
YHTEISET PALVELUT	39 513 000 €	46,94 %	37 326 000 €	44,86 %	33 492 428 €	43,75 %	33 492 428 €	43,75 %	33 492 428 €	43,75 %
- palkka- ja toimintamääräraha	35 955 000 €		35 955 000 €		33 264 428 €		33 264 428 €		33 264 428 €	
- tilamääräraha (YSKÄ)	1 040 000 €		1 131 000 €		0 €		0 €		0 €	
- seurakuntavaalit	878 000 €		0 €		0 €		0 €		0 €	
- kehittämismääräraha	1 000 000 €		0 €		0 €		0 €		0 €	
- suorituslisät	640 000 €		240 000 €		228 000 €		228 000 €		228 000 €	
TARVEHARKINTAINEN MÄÄRÄRAHA	0 €	0,00 %	1 635 000 €	1,96 %	1 837 299 €	2,40 %	1 837 299 €	2,40 %	1 837 299 €	2,40 %
- kehittämismääräraha	0 €		1 000 000 €							
- diakoniamääräraha	0 €		635 000 €							
YHTEENSÄ:	84 183 000 €	100,00 %	83 211 000 €	100,00 %	76 554 120 €	100,00 %	76 554 120 €	100,00 %	76 554 120 €	100,00 %

Rohkeasti yhdessä –lausuntoihin liittyvät huomiot ja toimenpide-ehdotukset

Kokonaismäärärahan jako seurakuntien ja yhteisten palveluiden välillä nousi lausunnoissa keskeiseksi kysymykseksi. Useissa lausunnoissa puollettiin ajatusta siitä, että yhteisten palveluiden osuutta kokonaismäärärahasta tulisi pienentää. Osassa lausuntoja jopa ehdotetaan, että seurakunnille jaettaisiin kokonaismäärärahasta peräti 65 % ja yhteisille palveluille vain 35 %.

Tarveharkintaisen määrärahan osalta muutamissa lausunnoissa tuotiin esiin aiemmin käytössä olleen Sponssi ja potti –mallin heikkouksia, peilaten niitä nyt esitettyyn tarveharkintaisen määrärahan malliin. Osa seurakunnista piti tärkeänä, että tarveharkintaisen määrärahan osuus olisi mahdollisimman pieni. Toisaalta tarveharkintainen määräraha sai myös kannatusta ja sen rooli nähtiin tärkeänä.

Kaikista toimintaedellytysten turvaamissuunnitelmassa tehdyistä talousehdotuksista eniten vastustusta herätti ehkäpä ehdotus niin sanotusta rovastikunnallisesta poolirahoituksesta. Peräti kahdeksan seurakuntaa ilmoitti lausunnoissaan vastustavansa poolirahoituksen käyttöönottoa. Mallia kannatettiin neljän seurakunnan lausunnoissa.

Saatujen lausuntojen pohjalta päädyttiin laatimaan kolme uutta, vaihtoehtoista versiota kokonaismäärärahan jaosta. Näistä viimeisimmässä (vaihtoehtolaskelma 3, kts. taulukko alla) osa yhteisille palveluille alkuperäisessä esityksessä ehdotetuista varoista esitettiin siirrettäväksi seurakunnille. Tarveharkintaisen määrärahan prosenttiosuutta laskettiin alkuperäisestä esityksestä niin, että määrärahan euro-määrä laski hieman nykytason alapuolelle. Rovastikunnalliseen poolirahoitukseen suunniteltu määräraha merkittiin vaihtoehtolaskelma 3:ssa seurakunnille osoitettavien varojen yhteyteen, erityisen seurakuntien välistä yhteistyötä edistävän kehittämisrahan muodossa.

MÄÄRÄRAHAJAON MUUTOS, VAIHTOEHTO 3

	v. 2022	v. 2022 oik.	v. 2023	v. 2024	v. 2025
jaettava kokonaismääräraha	84 183 000 €	83 211 000 €	76 554 120 € leikkaus 8 %	76 554 120 €	76 554 120 €

	leikkaus 2023 vs 2022 %	leikkaus 2024 vs 2023 %	leikkaus 2025 vs 2024 %	leikkaus 2025 vs 2022 %	leikkaus 2025 vs 2022 €
seurakunnat	-5,89 %	0,92 %	0,91 %	-4,16 %	-1 839 018 €
yht. palvelut	-10,78 %	-1,15 %	-1,16 %	-12,83 %	-4 790 499 €
tarvehark. mr.	-1,67 %	0,00 %	0,00 %	-1,67 %	-27 363 €

	Kehys 2022		Kehys 2022, oikaistu *)		2023		2024		2025	
	€	%	€	%	€	%	€	%	€	%
SEURAKUNNAT	44 670 000 €	53,06 %	44 250 000 €	53,18 %	41 645 441 €	54,40 %	42 028 212 €	54,90 %	42 410 982 €	55,40 %
- palkka- ja toimintamääräraha	31 353 000 €		31 353 000 €		40 727 121 €		41 109 892 €		41 492 662 €	
- tilamääräraha	12 614 000 €		12 429 000 €		0 €		0 €		0 €	
- diakoniamääräraha	635 000 €		0 €		0 €		0 €		0 €	
- suorituslisät	0 €		400 000 €		380 000 €		380 000 €		380 000 €	
- vieraskielisen työn erityislisä	68 000 €		68 000 €		68 000 €		68 000 €		68 000 €	
- yhteistyötä edistävä kehittämisraha	0 €		0 €		470 320 €		470 320 €		470 320 €	
YHTEISET PALVELUT	39 513 000 €	46,94 %	37 326 000 €	44,86 %	33 301 042 €	43,50 %	32 918 272 €	43,00 %	32 535 501 €	42,50 %
- palkka- ja toimintamääräraha	35 955 000 €		35 955 000 €		33 073 042 €		32 690 272 €		32 307 501 €	
- tilamääräraha (YSKÄ)	1 040 000 €		1 131 000 €		0 €		0 €		0 €	
- seurakuntavaalit	878 000 €		0 €		0 €		0 €		0 €	
- kehittämismääräraha	1 000 000 €		0 €		0 €		0 €		0 €	
- suorituslisät	640 000 €		240 000 €		228 000 €		228 000 €		228 000 €	
TARVEHARKINTAINEN MÄÄRÄRAHA	0 €	0,00 %	1 635 000 €	1,96 %	1 607 637 €	2,10 %	1 607 637 €	2,10 %	1 607 637 €	2,10 %
- kehittämismääräraha	0 €		1 000 000 €							
- diakoniamääräraha	0 €		635 000 €							
YHTEENSÄ:	84 183 000 €	100,00 %	83 211 000 €	100,00 %	76 554 120 €	100,00 %	76 554 120 €	100,00 %	76 554 120 €	100,00 %

Alkuperäiseen laskelmaan nähden yhteisten palveluiden prosenttiosuudesta on siirretty ensin 0,25 prosenttiyksikköä seurakuntien osuuteen heti vuodesta 2023 alkaen sekä lisäksi 0,50 prosenttiyksikköä vuodesta 2024 alkaen ja edelleen vielä

toinen 0,50 % prosenttiyksikköä vuodesta 2025 alkaen. Näin yhteisten palveluiden osuus kokonaismäärärahasta vuonna 2025 on 1,25 prosenttiyksikköä alkuperäisen ehdotuksen prosenttiosuutta pienempi. Tarveharkintainen määräraha on laskettu tasosta 2,40 % tasoon 2,10 % koko kauden 2023–2025 ajaksi ja sitä vastaava osuus eli 0,30 prosenttiyksikköä on siirretty suoraan seurakuntien osuuteen.

Muutosten vaikutuksesta seurakuntien määrärahan prosenttiosuus kasvaa porrastetusti 55,40 prosenttiyksikköön saakka vuoteen 2025 mennessä, yhteisten palveluiden prosenttiosuuden vastaavasti laskiessa 42,50 prosenttiyksikköön vuoteen 2025 mennessä. Seurakunnille kohdistuu vuonna 2023 5,89 % säästöt, mutta vuonna 2024 seurakuntien määrärahaosuus kasvaa 0,92 % ja edelleen vuonna 2025 0,91 % edellisvuoteen verrattuna. Yhteisille palveluille kohdistuu vuonna 2023 10,78 % säästöt, jotka kasvavat edelleen 1,15 % vuonna 2024 ja vielä 1,16 % vuonna 2025. Tarveharkintaista määrärahaa leikataan vuonna 2023 1,67 %, jonka jälkeen määrärahan taso vakiinnutetaan vuosien 2024 ja 2025 ajaksi. Koko suunnitelmakauden 2023–2025 aikana seurakuntien kokonaisleikkaus on 4,16 % eli 1,839 milj. euroa, yhteisten palveluiden 12,83 % eli 4,790 milj. euroa ja tarveharkintaisen määrärahan osalta 1,67 % eli 0,027 milj. euroa.

Vaihtoehtolaskelma 3:n mukaista kokonaismäärärahan jaon mallia, jossa määrärahaosuutta siirretään porrastetusti yhteisiltä palveluilta seurakunnille, voidaan epäilemättä pitää mielekkäimpänä toteutustapana lausunnoissa toivotulle seurakuntien prosenttiosuuden kasvattamiselle. Tällöin yhteiset palvelut pystyisivät sopeuttamaan kustannuksiaan sekä ajamaan alas tiettyjä toimintokokonaisuuksia hallitusti ja suunnitelmallisesti. Seurakuntien osalta suunnitelmakaudelle 2023–2025 kohdistuu leikkaustarve vain vuonna 2023. Vuosina 2024 ja 2025 seurakuntien määräraha kasvaa vuoden 2023 tasosta, mahdollistaen seurakunnille tiettyjen tällä hetkellä yhteisesti yhteisissä palveluissa tehtyjen toimintojen toteuttamisen sekä lisäksi myös varautumisen vuosien 2024 ja 2025 odotettavissa oleviin palkankorotuksiin, ilman lisäleikkaustarvetta palkankorotuksista syntyvien henkilöstökustannusten nousun kattamiseksi.

Alkuperäisen suunnitelman mukaan kokonaismäärärahan jako-osuudet oli tarkoitus määritellä kerralla koko suunnitelmakaudelle 2023–2030. Seurakuntien ja yhteisten palveluiden tulevaisuuden työnjaon kysymysten ollessa vielä osittain auki, voidaan kuitenkin pitää perusteltuna, että jako-osuuksista päätetään tässä vaiheessa ainoastaan taloussuunnitelmavuosien 2023–2025 osalta. Näin tulevaisuuden työnjakoa koskevat, myöhemmin tehtävät päätökset saadaan huomioiduksi vuosien 2026–2030 kokonaismäärärahan jaosta päätettäessä. Myös vuosien 2023–2025 määrärahaajaosta päätettäessä yhteisen kirkkovaltuuston on perusteltua pidättää itsellään oikeus määrärahaajaon tarkistamiseen, mikäli työnjaon osalta myöhemmin tehtävät, ennen vuotta 2026 voimaan astuvat päätökset niin edellyttävät.

Mahdolliseen rovastikunnallisen poolirahoituksen tai seurakuntien yhteistyötä edistävän kehittämisrahan käyttöönottoon palataan tammikuussa 2022, käsiteltäessä seurakunnille osoitettavan määrärahan jakoperusteita.

110 § Kirkko Helsingissä -strategian arvot, lupaus ja konkreettiset tavoitteet vuosille 2022-2023

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkovaltuusto päättää:

- 1) Hyväksyä Kirkko Helsingissä -strategian tekemisen tavan yhteisen kirkkovaltuuston 13.12.2018 hyväksymää jatkuvaa strategiaprosessia seuraten.
- 2) Todeta Kirkko Helsingissä -strategian koskevan yhteisiä palveluita ja seurakuntia. Se nojaa kokonaiskirkon strategiaan, seurakuntien strategioihin ja helsinkiläisten tarpeisiin. Sen osat ovat arvot, lupaus helsinkiläisille sekä yhteisen kirkkovaltuuston seuraavalle kaksivuotiskaudelle nimeämät tavoitteet.
- 3) Hyväksyä Kirkko Helsingissä -strategian arvoiksi Ovet auki -strategian arvot usko, toivo ja rakkaus. Arvot kertovat, mitä asioita pidetään hyvinä ja tavoiteltavina. Kirkon yhteisiksi arvoiksi määritellään perinteiset kristilliset hyveet: Usko, toivo ja rakkaus (1 Kor 13:3). Kristillinen arvopohja määräytyy näin kestävällä ja selkeällä tavalla. Uskon kautta syntyvä yhteys Jumalaan luo kristityn ja seurakunnan elämään perustan. Toivon taustalla on Jeesuksen lupaus Jumalan oikeudenmukaisuudesta, huolenpidosta ja iankaikkisesta elämästä. Rakkaus merkitsee lähimmäisistä välittämistä aina ja kaikkialla.
- 4) Hyväksyä Kirkko Helsingissä -strategian lupaukseksi:

Tervetuloa! Avataan yhdessä kirkon ovet olla, tulla ja toimia. Jokainen on ainutlaatuinen Jumalan luoma ihminen.

Kirkko Helsingissä on kristittyjen yhteisö. Se edistää helsinkiläisten hengellistä elämää ja rakentaa yhdessä merkittäviä ja laadukkaita kohtaamisen ja auttamisen paikkoja.

Kirkko puolustaa yhdenvertaisuutta, oikeudenmukaisuutta ja luontoa.

- 5) Hyväksyä Kirkko Helsingissä -strategisiksi tavoitteiksi vuosiksi 2022–2023:

Tavoite 1: Kutsuva kontakti, kuunteleva kohtaaminen ja yhteen tuleminen

Panostetaan helsinkiläisten tavoittamiseen, kutsutaan mukaan toimimaan itselle sopivalla paikalla. Kuullaan ihmisten toiveita ja tarpeita, toteutetaan toimintaa yhdessä. Rakennetaan yhteistyötä eri toimijoiden kanssa, luodaan tilaa ja paikkoja keskustelulle, varustetaan palvelemaan.

Tavoite 2: Kirkko Helsingissä kantaa yhteiskunnallista vastuuta antamalla tilansa, verkostonsa, osaamisensa ja resurssinsa hädänalaisten auttamiseen.

Panostetaan erityisesti koronan jälkeiseen jälleenrakentamiseen. Mennään sinne, mihin kukaan muu ei mene ja autetaan niitä, joita kukaan muu ei auta.

- 6) Todeta jatkuvan strategiaprosessin jatkuvan helsinkiläisten tarpeiden selviytyksellä kevätkaudella.
- 7) Merkitä tiedoksi strategiaprosessin kulun esittelyn mukaan.

Käsittely

Seurakuntayhtymän johtaja Juha Rintamäki esitteli asiaa. Käsittelyn aikana käytettiin 13 puheenvuoroa.

Valtuutettu Havunen teki seuraavan muutosesityksen kohtaan 6) "Todeta jatkuvan strategiaproessin jatkuvan helsinkiläisten tarpeiden selvityksellä ja strategian toteutumisen seurannan valmistelulla kevätkaudella." Valtuutettu Saurama ja Kantola kannattivat muutosesitystä.

Valtuutettu Kantola teki seuraavan muutosesityksen kohtaan 4) "Kirkko puolustaa tasa-arvoa, yhdenvertaisuutta, oikeudenmukaisuutta ja luontoa." Valtuutettu Kautonen kannatti muutosehdotusta.

Puheenjohtaja päätti keskustelun ja totesi että oli tehty kaksi muutosehdotusta, joita oli kannatettu. Puheenjohtaja ehdotti seuraavaa äänestysjärjestystä:

Ensin äänestettiin valtuutettu Kantolan muutosehdotuksesta, sitten valtuutettu Havusen muutosehdotuksesta.

Puheenjohtaja teki kohtaan 4) seuraavan äänestysesityksen: Ne jotka kannattavat alkuperäistä ehdotusta äänestävät Jaa ja ne jotka kannattavat Kantolan muutosehdotusta kohtaan 4) äänestävät Ei.

Äänestyksen tuloksena puheenjohtaja ilmoitti, että Jaa -ääniä oli annettu 6, Ei -ääniä 53, Tyhjää 2, Poissa 30.

Puheenjohtaja teki kohtaan 6) seuraavan äänestysesityksen:

Ne jotka kannattavat alkuperäistä ehdotusta äänestävät Jaa ja ne jotka kannattavat Havusen muutosehdotusta kohtaan 6) äänestävät Ei.

Äänestyksen tuloksena puheenjohtaja ilmoitti, että Jaa -ääniä oli annettu 10, Ei -ääniä 49, Tyhjää 3, Poissa 29.

Muutosehdotukset kohtiin 4) ja 6) hyväksyttiin.

Päätös

Yhteinen kirkkovaltuusto päättää:

- 1) Hyväksyä Kirkko Helsingissä strategian tekemisen tavan yhteisen kirkkovaltuuston 13.12.2018 hyväksymää jatkuvaa strategiaproessia seuraten.
- 2) Todeta Kirkko Helsingissä strategian koskevan yhteisiä palveluita ja seurakuntia. Se nojaa kokonaiskirkon strategiaan, seurakuntien strategioihin ja helsinkiläisten tarpeisiin. Sen osat ovat arvot, lupaus helsinkiläisille sekä yhteisen kirkkovaltuuston seuraavalle kaksivuotiskaudelle nimeämät tavoitteet.
- 3) Hyväksyä Kirkko Helsingissä strategian arvoiksi Ovet auki -strategian arvot usko, toivo ja rakkaus. Arvot kertovat, mitä asioita pidetään hyvinä ja tavoiteltavina. Kirkon yhteisiksi arvoiksi määritellään perinteiset kristilliset hyveet: Usko, toivo ja rakkaus (1 Kor 13:3). Kristillinen arvopohja määräytyy näin kestäväällä ja selkeällä tavalla. Uskon kautta syntyvä yhteys Jumalaan luo kristityn ja seurakunnan elämään perustan. Toivon taustalla on Jeesuksen lupaus Jumalan oikeudenmukaisuudesta, huolenpidosta ja iankaikkisesta elämästä. Rakkaus merkitsee lähimmäisistä välittämistä aina ja kaikkialla.
- 4) Hyväksyä Kirkko Helsingissä strategian lupaukseksi: Tervetuloa! Avataan yhdessä kirkon ovet olla, tulla ja toimia. Jokainen on ainutlaatuinen Jumalan luoma ihminen. Kirkko Helsingissä on kristittyjen yhteisö. Se edistää helsinkiläisten hengellistä elämää ja rakentaa yhdessä merkittäviä ja laadukkaita kohtaamisen ja auttamisen paikkoja. Kirkko puolustaa tasa-arvoa, yhdenvertaisuutta, oikeudenmukaisuutta ja luontoa.
- 5) Hyväksyä Kirkko Helsingissä strategisiksi tavoitteiksi vuosiksi 2022–2023: Tavoite 1: Kutsuva kontakti, kuunteleva kohtaaminen ja yhteen tuleminen. Panostetaan helsinkiläisten tavoittamiseen, kutsutaan mukaan toimimaan itselle sopivalla paikalla. Kuullaan ihmisten toiveita ja tarpeita, toteutetaan toimintaa

yhdessä. Rakennetaan yhteistyötä eri toimijoiden kanssa, luodaan tilaa ja paikkoja keskustelulle, varustetaan palvelemaan.

Tavoite 2: Kirkko Helsingissä kantaa yhteiskunnallista vastuuta antamalla tilansa, verkostonsa, osaamisensa ja resurssinsa hädänalaisten auttamiseen.

Panostetaan erityisesti koronan jälkeiseen jälleenrakentamiseen. Mennään sinne, mihin kukaan muu ei mene ja autetaan niitä, joita kukaan muu ei auta.

6) Todeta jatkuvan strategiaproessin jatkuvan helsinkiläisten tarpeiden selvityksellä ja strategian toteutumisen seurannan valmistelulla kevätkaudella.

7) Merkitä tiedoksi strategiaproessin kulun esittelyn mukaan.

Päätöshistoria

Yhteinen kirkkoneuvosto 10.6.2021 183 §

Päätösehdotus

Seurakuntayhtymän johtaja Juha Rintamäki

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää esittää yhteiselle kirkkovaltuustolle hyväksyttäväksi

1) Kirkko Helsingissä -strategian tekemisen tavan yhteisen kirkkovaltuuston 13.12.2018 hyväksymää jatkuvaa strategiaproessia seuraten. Kirkko Helsingissä -strategia koskee yhteisiä palveluita ja seurakuntia. Se nojaa kokonaiskirkon strategiaan, seurakuntien strategioihin ja helsinkiläisten tarpeisiin. Sen osat ovat arvot, lupaus sekä yhteisen kirkkovaltuuston seuraavalle kaksivuotiskaudelle nimeämät tavoitteet.

2) Kirkko Helsingissä -strategian arvoiksi kokonaiskirkon strategian arvot Usko toivo ja rakkaus

3) Kirkko Helsingissä -strategian lupaukseksi: "Tervetuloa! Kirkon ovet auki olla, tulla ja toimia. Jokainen on ainutlaatuinen Jumalan luoma ihminen.

Kirkko Helsingissä lupaa edistää helsinkiläisten hengellistä elämää ja rakentaa merkittäviä ja laadukkaita kohtaamisen ja auttamisen yhteisöjä. Puolustamme yhdenvertaisuutta ja oikeudenmukaisuutta."

4) todeta jatkuvan strategiaproessin jatkuvan helsinkiläisten tarpeiden selvityksellä. Niitä kerätään Tulevaisuuspäivään 13.11.2021, jossa pohditaan ehdotusta seuraavan kaksivuotiskauden strategisiksi tavoitteiksi.

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää

5) merkitä tiedoksi vuoden 2022 hallinnon vuosikellon

Käsittely

Seurakuntayhtymän johtaja Juha Rintamäki selosti asiaa.

Ami Lainela saapui asian käsittelyn aikana.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Yhteinen kirkkovaltuusto 9.9.2021 78 §

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkoneuvosto esittää yhteiselle kirkkovaltuustolle päätettäväksi

1) Kirkko Helsingissä -strategian tekemisen tavan yhteisen kirkkovaltuuston 13.12.2018 hyväksymää jatkuvaa strategiaproessia seuraten. Kirkko Helsingissä -strategia koskee yhteisiä palveluita ja seurakuntia. Se nojaa kokonaiskirkon strategiaan, seurakuntien strategioihin ja helsinkiläisten tarpeisiin. Sen osat ovat arvot, lu-

paus sekä yhteisen kirkkovaltuuston seuraavalle kaksivuotiskaudelle nimeämät tavoitteet.

2) Kirkko Helsingissä -strategian arvoiksi kokonaiskirkon strategian arvot Usko toivo ja rakkaus

3) Kirkko Helsingissä -strategian lupaukseksi: "Tervetuloa! Kirkon ovet auki olla, tulla ja toimia. Jokainen on ainutlaatuinen Jumalan luoma ihminen.

Kirkko Helsingissä lupaa edistää helsinkiläisten hengellistä elämää ja rakentaa merkittäviä ja laadukkaita kohtaamisen ja auttamisen yhteisöjä. Puolustamme yhdenvertaisuutta, oikeudenmukaisuutta."

4) todeta jatkuvan strategiaproessin jatkuvan helsinkiläisten tarpeiden selvityksellä. Niitä kerätään Tulevaisuuspäivään 13.11.2021, jossa pohditaan ehdotusta seuraavan kaksivuotiskauden strategisiksi tavoitteiksi.

Käsittely

Seurakuntayhtymän johtaja Juha Rintamäki esitteli asiaa.

Käsittelyn aikana käytettiin 29 puheenvuoroa.

Keskustelun kuluessa tehtiin kaksi muutosesitystä. Valtuutettu Minna Havunen esitti: Tervetuloa! Kirkon ovet ovat auki olla, tulla ja toimia. Esitystä kannatti. Viivi Ali-Löyty.

Valtuutettu Timo Junkkaala esitti. Jumalan luoma ja Kristuksen lunastama ihminen, joka on tarkoitettu elämään Jumalan Raamatussa ilmoittaman tahdon mukaan ja pääsemään taivaaseen uskossa Kristuksen sovitustyöhön. Sen jälkeen jatko kuten esityksessä.

Esitystä kannattivat Heikki Pynnönen ja Kai Ahola.

Muutosesitykset raukesivat, kun asia palautettiin valmisteluun.

Valtuutettu Lainela teki valtuutettujen Markula, Salomaa, Sahi, Ahonen ja Mäkimattila kannattaman palautusehdotuksen.

Puheenjohtaja päätti keskustelun ja teki seuraavan äänestysesityksen: ne jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista äänestävät JAA ja ne, jotka kannattavat valtuutettu Lainelan palautusehdotusta, äänestävät EI.

Äänestyksen tuloksena puheenjohtaja ilmoitti, että JAA-ääniä oli annettu 23, EI-ääniä 56, Tyhjää 1 ja Poissa 11.

Asia päätettiin palauttaa valmisteluun.

Yhteinen kirkkoneuvosto 25.11.2021 353 §

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkoneuvosto esittää yhteiselle kirkkovaltuustolle päätettäväksi:

- 1) Hyväksyä Kirkko Helsingissä -strategian tekemisen tavan yhteisen kirkkovaltuuston 13.12.2018 hyväksymää jatkuvaa strategiaprosessia seuraten.
- 2) Todeta Kirkko Helsingissä -strategian koskevan yhteisiä palveluita ja seurakuntia. Se nojaa kokonaiskirkon strategiaan, seurakuntien strategioihin ja helsinkiläisten tarpeisiin. Sen osat ovat arvot, lupaus helsinkiläisille sekä yhteisen kirkkovaltuuston seuraavalle kaksivuotiskaudelle nimeämät tavoitteet.
- 3) Hyväksyä Kirkko Helsingissä -strategian arvoiksi Ovet auki -strategian arvot usko, toivo ja rakkaus. Arvot kertovat, mitä asioita pidetään hyvinä ja tavoiteltavina. Kirkon yhteisiksi arvoiksi määritellään perinteiset kristilliset hyveet: Usko, toivo ja rakkaus (1 Kor 13:3). Kristillinen arvopohja määräytyy näin kestäväällä ja selkeällä tavalla. Uskon kautta syntyvä yhteys Jumalaan luo kristityn ja seurakunnan elämään perustan. Toivon taustalla on Jeesuksen lupaus Jumalan oikeudenmukaisuudesta, huolenpidosta ja iankaikkisesta elämästä. Rakkaus merkitsee lähimmäisistä välittämistä aina ja kaikkialla.

4) Hyväksyä Kirkko Helsingissä -strategian lupaukseksi:

Tervetuloa! Avataan yhdessä kirkon ovet olla, tulla ja toimia. Jokainen on ainutlaatuinen Jumalan luoma ihminen.

Kirkko Helsingissä on kristittyjen yhteisö. Se edistää helsinkiläisten hengellistä elämää ja rakentaa yhdessä merkittäviä ja laadukkaita kohtaamisen ja auttamisen paikkoja.

Kirkko puolustaa yhdenvertaisuutta, oikeudenmukaisuutta ja luontoa.

5) Hyväksyä Kirkko Helsingissä -strategisiksi tavoitteiksi vuosiksi 2022–2023:

Tavoite 1: Kutsuva kontakti, kuunteleva kohtaaminen ja yhteen tuleminen

Panostetaan helsinkiläisten tavoittamiseen, kutsutaan mukaan toimimaan itselle sopivalla paikalla. Kuullaan ihmisten toiveita ja tarpeita, toteutetaan toimintaa yhdessä. Rakennetaan yhteistyötä eri toimijoiden kanssa, luodaan tilaa ja paikkoja keskustelulle, varustetaan palvelemaan.

Tavoite 2: Kirkko Helsingissä kantaa yhteiskunnallista vastuuta antamalla tilansa, verkostonsa, osaamisensa ja resurssinsa hädänalaisten auttamiseen.

Panostetaan erityisesti koronan jälkeiseen jälleenrakentamiseen. Mennään sinne, mihin kukaan muu ei mene ja autetaan niitä, joita kukaan muu ei auta.

6) Todeta jatkuvan strategiaprosessin jatkuvan helsinkiläisten tarpeiden selvityksellä kevätkaudella.

7) Merkitä tiedoksi strategiaprosessin kulun esittelyn mukaan.

Käsittely

Seurakuntayhtymän johtaja Juha Rintamäki selosti asiaa.

Pykälän käsittelyn ajan läsnä olivat Minnamari Helaseppä, Anette Löytynoja (etäyhteys) ja Tiina Koivulahti (etäyhteys).

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Selostus

Taustaa

Jatkuvan strategiaprosessi on yhteinen ja se toteutetaan yhteistyössä seurakuntien ja yhteisten palveluiden kanssa. Jatkuvan strategiaprosessin kokonaisuutta sekä vaiheita ennen Tulevaisuuspäivää 13.11.2021 kuvataan oheisessa liitteessä (Kirkko Helsingissä -strategiaprosessi 112021). Kirkko Helsingissä -strategia tähtää pidemmälle niin ajallisesti kuin toiminnallisesti kuin esimerkiksi strateginen Rohkeasti yhdessä -ohjelma, jonka tähtäyspisteenä on toimintaedellytysten turvaaminen. Kirkko Helsingissä -strategian tarkoituksena on vastata näihin kysymyksiin:

1. Mitä sellaista maailma ympärillämme tarvitsee, mitä kukaan muu ei tällä hetkellä tuota?

2. Mihin arvomme meitä sitovat?

3. Missä olemme ylivertaisen hyviä?

4. Mihin voimavaramme kannattaa edellisten pohjalta suunnata?

Jatkuvaan strategiaprosessiin liittyen on tärkeä, että seurakuntien ja yhteinen strategia käyvät vuoropuhelua. Nyt on kerätty tietoa seurakuntien strategioista sekä strategiaprosesseista. Useimmat seurakunnista ovat toimittaneet strategiansa sekä tiedon mahdollisista käynnissä olevista strategiaprosesseista jakoon. Nyt saatavilla olevien tietojen mukaan 13 seurakunnalla on olemassa oleva strategia ja kuudella

seurakunnalla on strategiaproessi käynnissä tai käynnistymässä (19 kyselyyn vastannutta seurakuntaa).

Yhteinen kirkkovaltuusto on tehnyt jatkuvasta strategiaprosessista päätöksen §104 13.12.2018. Yhteinen kirkkoneuvosto nimesi tuon päätöksen mukaisen Tulevaisuusryhmän 11.2.2021 johtoryhmän hoidettua tehtävää vuodet 2019–20. Tulevaisuusryhmään kuuluvat sen puheenjohtajana yhtymänjohtaja Juha Rintamäki, yhteisen kirkkoneuvoston varapuheenjohtaja Riitta Asikanius, yhteisen seurakuntatyön johtaja Stefan Forsén, kirkkoherrainkokouksen puheenjohtaja Kari Kanala, yhteisen kirkkovaltuuston puheenjohtaja Hanna Mithiku ja seurakuntayhtymän asiantuntijana kehittämistyön johtava asiantuntija Eeva Salonen.

Yhteisen kirkkovaltuuston päätöksessä on kirjattu: ”Strategiaa arvioi ja ilmiökenttää seuraa tulevaisuusryhmä, johon kuuluu kuusi jäsentä: yhtymänjohtaja ja/tai hallintojohtaja ja/tai yhteisen seurakuntatyön johtaja, kirkkoherra, seurakuntayhtymän asiantuntija, yhteisen kirkkovaltuuston puheenjohtaja ja/tai yhteisen kirkkoneuvoston varapuheenjohtaja sekä yksi haun perusteella valittava jäsen. Tulevaisuusryhmän ajattelua ohjaa jatkuva ruohonjuuritason ja kumppanitoimijoiden kuuleminen.”

Tulevaisuusryhmä on kokoontunut kevään 2021 aikana neljä kertaa ja syksyn 2021 aikana viisi kertaa. Tulevaisuusryhmän työn tarkoituksena on ollut: 1. tuoda päätettäväksi jatkuvan strategian kehikko, arvot, lupaus helsinkiläisille sekä konkreettiset kaksivuotiset strategiset tavoitteet 2. kuvata helsinkiläisten osallistaminen, joka on siirretty kevätkaudelle 2022 ja sen on tarkoituksena linkittyä vuoden 2023 toiminta- ja taloussuunnitteluprosessiin.

Yhteinen kirkkovaltuusto palautti strategian valmisteluun kokouksessaan 9.9.2021. Tämän jälkeen siirrettiin strategian arvojen, lupauksen sekä konkreettisten tavoitteiden käsittely Tulevaisuuspäivään 13.11. ja haastattelukierros kevätkaudelle 2022.

Jatkuvan strategian kehikko

Tulevaisuusryhmä on etsinyt toimivaa tapaa toteuttaa jatkuvaa strategiaprosessia yhteisen kirkkovaltuuston 13.12.2018 hyväksymää strategiaprosessin linjausta seuraten. Tärkeä on luoda strategialle raami, kuvata selkeästi sen kohde ja sopia yhteiset toimintatavat.

Kirkko Helsingissä -strategia koskee yhteisiä palveluita ja seurakuntia. Se nojaa kokonaiskirkon strategiaan, seurakuntien strategioihin ja helsinkiläisten tarpeisiin. Kirkko Helsingissä -strategian kohteena on Helsingin taso. Yhteisillä palveluilla on kullakin oma **strateginen ohjelma** ja seurakunnilla omat **strategiansa**. Kirkko Helsingissä -strategia muodostaa näille ylätasoa ja yhdistää sekä seurakuntia että yhteisiä palveluita. Sen osat ovat **arvot, lupaus helsinkiläisille sekä** yhteisen kirkkovaltuuston kullekin **kaksivuotiskaudelle nimeämät tavoitteet**. Tavoitteet suunnitellaan ja sovitaan yhdessä, niitä rakennetaan sekä kokonaiskirkon strategian, seurakuntien strategioiden että helsinkiläisten tarpeiden pohjalta. Taustatietona on käytetty myös Tulevaisuuspäivän 2020 pohdintoja ja materiaaleja sekä Rohkeasti yhdessä -prosessissa, mm. tavoitetila- ja loppuraporttilausunnoissa, esille nousseita jatkuvan strategiaan liittyviä näkökulmia. Helsinkiläisten tarpeet on tarkoitus kartoittaa erilaisin osallistavien menetelmin edeltäen kutakin tavoitteiden kaksivuotiskautta. Vuoden 2021 kartoitus siirretään keväälle 2022, jolloin se linkittyy vuoden 2023 talouden ja toiminnan suunnitteluprosessiin.

Suunnitelma helsinkiläisten tarpeiden kartoituksesta ja kaksivuotiskauden tavoitteiden työstöstä

Helsingin kirkkovaltuuston kartoitus on suunniteltu tapahtuvan osallistavilla haastatteluilla koronatilanteen mahdollistamilla tavoilla, etäyhteyksin toteutettuna tarvittaessa. Haastattelukysymysten ja -prosessin mietintä on tehty yhteistyössä Espoon seurakuntien kanssa, joilla on menossa oma strategiaproessi ja jotka ovat tehneet osallistavan espoolaisten haastattelukierroksen kevään 2021 aikana.

Helsingin haastattelukierrosta pilotoitiin kesän 2021 aikana niin, että joukko luottamushenkilöitä ja työntekijöitä on haastatellut helsinkiläisiä ja tulokset koottiin syyskuun alussa 2021. Helsinkiläisten haastattelukierroksen toteutus siirretään keväälle 2022.

Taustaa Kirkko Helsingissä -strategialle

Tulevaisuusryhmä on tutustunut sekä kokonaiskirkon Ovet auki -strategiaan, jonka kirkkohallituksen täysistunto on hyväksynyt 22.9.2020, että Helsingin seurakuntien olemassa oleviin strategioihin. Samat materiaalit tarjottiin tutustuttavaksi Tulevaisuuspäivän osallistujille, mistä päivästä tarkempi kuvaus alla.

Ovet auki -strategiassa näkyvät taustalla samanlaiset näkökulmat kuin Helsingin eri seurakuntien strategioissa. Seurakuntien strategioissa keskeisiksi ja yhteisiksi on näkökulmiksi löydetty:

HENGELLISYYS

- Hengellinen koti
- Rohkea hengellisyys
- Kristityn identiteetti
- Arjen kristillisyyttä
- Moninaiset jumalanpalvelukset, messuelämä

IHMINEN

- Yksinäisyyden lieventäminen
- Yhteisöllisyys
- Syrjäytymiseen puuttuminen
- Seurakuntalaiset aktiivitoimijoina, osallisuus
- Ihmisten kesellä, ihmisten kielellä
- Systemaattiset, merkitykselliset kohtaamiset
- Lähimmäisyys
- Etsitään hädänalaisimmat / apua tarvitsevat

YHTEISÖ

- Olohuone
- Globaali vastuu
- Vastuu ympäristöstä
- Moninaisen ympäristön huomiointi
- Elävä kaupunkikulttuuri
- Toivo, armo, oikeudenmukaisuus, yhdenvertaisuus

KEINOT

- Some & säännöllinen, monikanavainen viestintä
- Innovatiivisuus, rohkeat kokeilut
- Vaikuttavuus, myös yhteiskunnassa
- Ilmiöpohjaisuus
- Yhteistyö, verkostotyö
- Yhdessä oppiminen
- Luopuminen
- Suunnitelmallisuus, tavoitteellisuus
- Rohkea, oppiva, vetovoimainen työyhteisö

Tulevaisuuspäivä 13.11.2021

Tulevaisuuspäivään oli kutsuttu kaikki Helsingin seurakuntien luottamushenkilöt sekä yhteisistä luottamuselimistä että seurakuntaneuvostoista, kirkkoherrat sekä yhtymän johtajat ja päälliköt. Ilmoittautuneita oli 125. Päivän suunnittelua tehtiin osallistavasti niin, että mm. haastateltiin luottamushenkilöitä toiveista päivän suhteen. Tulevaisuusryhmä ohjasi päivän suunnittelua, josta vastasi yhteisen seurakuntatyön Kehittämispalvelut-tiimi yhteistyössä Tulevaisuusryhmän luottamushenkilöjäsenten kanssa. Päivän toteuttamisen mahdollistivat lähes 20 eri rooleissa suunnittelussa, käytännön järjestelyissä, teknisessä toteutuksessa sekä sunnitiina toimineet työntekijät sekä erilaisissa ryhmänvetäjän tehtävissä toimineet osallistujien joukosta ilmoittautuneet runsaat 20 luottamushenkilöä ja johdon edustajaa.

Ennen Tulevaisuuspäivää lähetettiin kutsuille tutustuttavaksi ennakkomateriaali. Ennakkomateriaalin videoilla esiteltiin Rohkeasti yhdessä -prosessin ja jatkuvan strategiaproessin suhde, strategian yleisluontoinen kuvaus, kokonaiskirkon Ovet auki -strategian arvot, Kirkko Helsingissä -strategian ominaispiirteet sekä millenniaalien ja Z-sukupolven juuri valmistuneen laadullisen tutkimuksen tulok-

set. Lisäksi tutustuttavana olivat Helsingin seurakuntien omat strategiat (löytyvät luottamushenkilöiden verkkopalvelusta) ja kokonaiskirkon Ovet auki -strategia (liite).

Tulevaisuuspäivää ennakoiden järjestettiin kaikille kutsutuille mahdollisuus osallistua Tulevaisuuspäivän ennakkokyselyyn. Siihen osallistui 65 henkilöä, joista noin 90 % oli luottamushenkilöitä. Ennakkokyselyssä kartoitettiin luottamushenkilöiden näkemyksiä ja suhdetta kokonaiskirkon arvoihin usko, toivo ja rakkaus, heidän ajatuksiaan ja mahdollisia korjausehdotuksia lupaukseen helsinkiläisille sekä pohdintojaan liittyen strategisiin konkreettisiin tavoitteisiin. Konkreettisten tavoitteiden pohjamateriaalina tarjolla olivat nostot seurakuntien strategioista, Ovet auki –strategiasta ja Rohkeasti yhdessä -prosessista.

Tulevaisuuspäivässä käsiteltiin kokonaiskirkon arvoja sekä yhteisen paneelin että ryhmätöiden kautta. Keskeisenä kysymyksenä oli: miten kirkon arvot usko, toivo ja rakkaus haastavat käytännön seurakuntatyössä. Konkreettisista tavoitteista järjestettiin ryhmätyö ja sen osana äänestys, jossa nähtiin suuntaa siitä, oltiinko päivässä muodostettujen konkreettisten tavoitteiden suhteen oikeassa suunnassa. Liitteenä ovat päivässä muodostetut 20 konkreettista tavoitetta sekä suuntaa-antavan äänestyksen tulokset. Äänestykseen liittyi teknisiä haasteita, joten sen tulosten voidaan katsoa suuntaavan konkreettisten tavoitteiden muodostamista. Lupauksen tekstiä muokattiin ennakkokyselyn tuloksiin pohjautuen Tulevaisuuspäivän käsittelyyn, jossa siihen saatiin vielä tarkentavia kommentteja.

Tulevaisuusryhmä on työstänyt Tulevaisuuspäivän työskentelyjen pohjalta lupauksen helsinkiläisille sekä konkreettiset tavoitteet. Arvoiksi esitetään kokonaiskirkon strategian arvot usko, toivo ja rakkaus.

Kirkko Helsingissä -strategian arvot

Tulevaisuuspäivän käsittelyn pohjalta esitetään, että Kirkko Helsingissä -strategian arvoina otetaan käyttöön kokonaiskirkon arvot usko, toivo ja rakkaus. Helsingin seurakunnilla voi olla käytössään omissa strategioissaan näistä poikkeavia arvoja. Seurakunnat pohjaavat oman strategiansa oman paikallistunteuksensa pohjalta ja vievät strategiatyön mahdollisimman lähelle käytännön työtä. Kirkko Helsingissä -tasolla tarvitaan käyttöön yhteiset arvot, jotka yhdistävät kaikkia Helsingin seurakuntia ja yhteisiä palveluita. Yhteisiksi arvoiksi parhaiten toimivat kokonaiskirkon tasolla määritellyt, keskeiset kirkon arvot, joiden käyttöä luottamushenkilöt puolsivat jo Tulevaisuuspäivässä vuonna 2020.

Usko, toivo ja rakkaus -arvojen käyttöä perustellaan kokonaiskirkon strategiassa seuraavasti:

”Arvot kertovat, mitä asioita pidetään hyvinä ja tavoiteltavina. Kirkon yhteisiksi arvoiksi määritellään edellisen strategian tavoin perinteiset kristilliset hyveet: Usko, toivo ja rakkaus (1 Kor 13:3). Kristillinen arvopohja määräytyy näin kestäväällä ja selkeällä tavalla. Uskon kautta syntyvä yhteys Jumalaan luo kristityn ja seurakunnan elämään perustan. Toivon taustalla on Jeesuksen lupaus Jumalan oikeudenmukaisuudesta, huolenpidosta ja iankaikkisesta elämästä. Rakkaus merkitsee lähimmäisistä välittämistä aina ja kaikkialla.”

Kirkko Helsingissä -strategian lupaus helsinkiläisille

Kirkko Helsingissä -strategian toinen osa arvojen lisäksi on lupaus helsinkiläisille. Kaikkien seurakuntien ja yhteisten palveluiden on tärkeä voida antaa lupaus helsinkiläisille yhdessä. Siksi sen teksti on muodostettu tutkimalla tarkkaan niin seurakuntien strategiat, kokonaiskirkon Ovet auki -strategia, Rohkeasti yhdessä -prosessissa esille nousseet asiat että edellisessä Tulevaisuuspäivässä 2020 ja valtuuston iltakouluissa strategiakäsittelyissä vuoden 2021 aikana nousseet asiat. Tulevaisuusryhmä oli jalostanut alkuperäisen ehdotuksen Kirkko Helsingissä strategian lupaukseksi, joksi esitettiin 9.9. yhteiselle kirkkovaltuustolle:

”Tervetuloa! Kirkon ovet auki olla, tulla ja toimia. Jokainen on ainutlaatuinen Jumalan luoma ihminen.

Kirkko Helsingissä lupaa edistää helsinkiläisten hengellistä elämää ja rakentaa merkittäviä ja laadukkaita kohtaamisen ja auttamisen yhteisöjä. Puolustamme yhdenvertaisuutta ja oikeudenmukaisuutta.”

Yhteisen kirkkovaltuuston palautettua strategian valmisteluun, lupaus otettiin käsitteilyyn Tulevaisuuspäivässä 13.11.2021. Ennen Tulevaisuuspäivää lupauksen tekstiin oli mahdollista ottaa kantaa päivän osallistujille lähetetyssä ennakkokyselyssä. Ennakkokyselyn pohjalta lupauksen tekstiä pidettiin useimmiten toimivana tai hyvänä. Jotkut vastaavat toivoivat siihen toisaalta hieman enemmän voimaa, joidenkin sanamuotojen tarkentamista sekä muutama vastaaja toivoi mukaan enemmän Jeesus-sanaa tai muuten vahvemmin kristillisyyteen linkittymistä.

Tulevaisuuspäivässä oli esillä ennakkokyselyn palautteen pohjalta muodostettu uusi lupausteksti. Tulevaisuusryhmä kuunteli tarkkaan Tulevaisuuspäivässä annetun palautteen ja muokkasi lupauksen tekstiä sen mukaisesti. Me-muodon käyttö tekstissä poistettiin palautteesta johtuen ja tekstiin lisättiin kristittyihin liittyvä sisältö sekä luonnon merkitys. Lupauksen tulee olla: haastava, totta, saavutettavissa – vaikkakin kovalla työllä, innostava ja merkityksellinen helsinkiläisille. Lupausta, kuten muutakin jatkuvan strategian sisältöä, tarkastellaan niissä paikoissa, joissa jatkuvaa strategiaa muutenkin tarkastellaan, esimerkiksi vuosittaisissa Tulevaisuuspäivissä sekä hallinnon vuosikellossa kuvatuissa iltakouluissa. Lupaukseksi helsinkiläisille kaiken edellä mainitun valmistelun pohjalta esitetään: Tervetuloa! Avataan yhdessä kirkon ovet olla, tulla ja toimia. Jokainen on ainutlaatuinen Jumalan luoma ihminen.

Kirkko Helsingissä on kristittyjen yhteisö. Se edistää helsinkiläisten hengellistä elämää ja rakentaa yhdessä merkittäviä ja laadukkaita kohtaamisen ja auttamisen paikkoja.

Kirkko puolustaa yhdenvertaisuutta, oikeudenmukaisuutta ja luontoa.

Kirkko Helsingissä -strategian konkreettiset tavoitteet kaksivuotiskaudelle 2022–2023

Kirkko Helsingissä -strategian kullekin kaksivuotiskaudelle nimetään 1–2 yhteistä tavoitetta. Niiden on tarkoitus näkyä yhteisessä toiminta- ja taloussuunnittelussa, työntekijöiden työssä ja helsinkiläisten arjessa. Konkreettisissa tavoitteissa keskeistä on nimetä, mitä n tarkoitus saada aikaan. Lupaus linjaa päämäärän, konkreettiset tavoitteet tietä sitä kohti. Konkreettisten tavoitteiden valintaa on pohjustettu tutustumalla niin Helsingin seurakuntien omiin strategioihin, Ovet auki -kokonaiskirkon strategiaan, Rohkeasti yhdessä -prosessin nostoihin kuin mm. Tulevaisuuspäivään kutsuttujen ennakkokyselyn vastauksiin sekä Tulevaisuuspäivän ryhmätöiden ja yhteisen keskustelun tuloksiin.

Konkreettisten tavoitteiden pohdinnan taustalle nostettiin Tulevaisuuspäivässä ennakkokyselyn vastausten pohjalta nousseet 10 vastaajien eniten esille nostama asiaa. Alkuperäinen kysymys oli: *Alla näet Helsingin seurakuntien olemassa olevien strategioiden, kokonaiskirkon Ovet auki -strategian sekä Rohkeasti yhdessä -prosessissa keskeisiksi nousseiden asioiden listan. Valitse näistä maksimissaan kolme keskeistä asiaa konkreettisen tavoitteen pohjalle. Voit lisätä myös oman ehdotuksen listaan.* 10 eniten esille nostettua asiaa ennakkokyselyssä olivat:

Arjen kristillisyyden	25	39,7%
Hädänalaisimpien auttaminen	20	31,7%
Hengellinen kasvu	14	22,2%
Jeesuksen seuraaminen	14	22,2%
Armo	9	14,3%
Toivo	8	12,7%
Vastakkainasettelujen purkaminen	8	12,7%
Globaali vastuu	7	11,1%
Olemme siellä missä ihmiset ovat	7	11,1%
Rukous	7	11,1%

Tulevaisuuspäivässä työskenneltiin 20 ryhmässä, joista jokainen työsti yhden ehdotuksen konkreettiseksi tavoitteeksi. Tulevaisuuspäivän äänestys näytti suuntaa siitä, oltiinko päivässä muodostettujen konkreettisten tavoitteiden suhteen oikeassa suunnassa. Liitteenä ovat päivässä muodostetut 20 konkreettista tavoitetta sekä suuntaa-antavan äänestyksen tulokset. Äänestykseen liittyi teknisiä haasteita, joten sen tulosten voidaan nähdä vain suuntaavan konkreettisten tavoitteiden muodostamista.

Tulevaisuusryhmä jatkoi konkreettisten tavoitteiden jäsentämistä yhdessä viestinnän edustajien kanssa Tulevaisuuspäivän käsittelyn pohjalta. Tulevaisuuspäivän ryhmänvetäjiltä pyydettiin pohdinnan tueksi tuolloin ryhmässä käydyn pohdinnan keskeiset näkökulmat. Tulevaisuusryhmä työsti viestinnän edustajien kanssa ehdotettuja konkreettisia tavoitteita näkökulmana löytää keskeiset edistettävät asiat, jotka tuovat esiin ennakkokyselyn kertomaa suuntaa, Tulevaisuuspäivässä synnytettyjen tavoitteiden keskeiset näkökulmat, pohjaavat lupaukseen helsinkiläisille ja linkittyvät kirkon arvoihin. Konkreettisten tavoitteiden tulee olla todennettavissa, suuntautua ulospäin seurakunnista ja lisäksi niiden tulee olla sovitettavissa hyvin erilaiseen työhön Kirkossa Helsingissä.

Tältä pohjalta konkreettisiksi tavoitteiksi esitetään:

Tavoite 1: Kutsuva kontakti, kuunteleva kohtaaminen ja yhteen tuleminen
Panostetaan helsinkiläisten tavoittamiseen, kutsutaan mukaan toimimaan itselle sopivalla paikalla. Kuullaan ihmisten toiveita ja tarpeita, toteutetaan toimintaa yhdessä. Rakennetaan yhteistyötä eri toimijoiden kanssa, luodaan tilaa ja paikkoja keskustelulle, varustetaan palvelemaan.

Tavoite 2: Kirkko Helsingissä kantaa yhteiskunnallista vastuuta antamalla tilansa, verkostonsa, osaamisensa ja resurssinsa hädänalaisten auttamiseen. Panostetaan erityisesti koronan jälkeiseen jälleenrakentamiseen. Mennään sinne, mihin kukaan muu ei mene ja autetaan niitä, joita kukaan muu ei auta.

Liitteet

- 27 Ovet auki, Suomen ev.lut.kirkon strategia vuoteen 2026
- 28 Tulevaisuuspäivä, konkreettiset tavoitteet ryhmistä 13.11.2021 + tulokset
- 29 Kirkko Helsingissä -strategiaprosessi 112021

111 § Helsingin seurakuntayhtymän täydentävien leirikeskusvuorojen hankinta kesälle 2023 leirikeskuspalveluja tarjoavilta tahoilta

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkovaltuusto päättää,

- 1) hankkia leirikeskuspalveluja määräaikaisella hankintasopimuksella vuodelle 2023 sekä optiona vuodelle 2024 seuraavilta palve-luntarjoajilta: Loma- ja leirikeskus Koivupuisto, Tuusjärven Lintukoto, Jaakkiman seurakuntaopisto, Savonlinnan kristillinen opisto, Lapuan seurakuntaopisto, Kuggomskolan, Nuorisokeskus Anjala, Valkealan kristillinen kansanopisto, Wanha Karhunmäki, Nuorisokeskus Metsäkartano, Pieksämäen seurakuntaopisto ja Hotelli Rantakatti. Hankinnan arvioitu arvo on yhteensä noin 604 000€ (alv 0)/vuosi,
- 2) valtuuttaa yhteisen seurakuntatyön johtajan tekemään ja allekirjoit-taman hankintaa koskevat sopimukset toimittajien kanssa sekä rat-kaisemaan option käyttöönoton,
- 3) veloittaa leirikeskuspalveluiden hankinnat leiritoiminnan tukemisen kustannuspaikalta 3931080004.

Käsittely

Asian käsittelyn aikana käytettiin 6 puheenvuoroa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Päätöshistoria

Yhteinen kirkkoneuvosto 25.11.2021 364 §

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkoneuvosto esittää yhteiselle kirkkovaltuustolle päätettäväksi,

- 1) hankkia leirikeskuspalveluja määräaikaisella hankintasopimuksella vuodelle 2023 sekä optiona vuodelle 2024 seuraavilta palve-luntarjoajilta: Loma- ja leirikeskus Koivupuisto, Tuusjärven Lintukoto, Jaakkiman seurakuntaopisto, Savonlinnan kristillinen opisto, Lapuan seurakuntaopisto, Kuggomskolan, Nuorisokeskus Anjala, Valkealan kristillinen kansanopisto, Wanha Karhunmäki, Nuorisokeskus Metsäkartano, Pieksämäen seurakuntaopisto ja Hotelli Rantakatti. Hankinnan arvioitu arvo on yhteensä noin 604 000€ (alv 0)/vuosi,
- 2) valtuuttaa yhteisen seurakuntatyön johtajan tekemään ja allekirjoit-taman hankintaa koskevat sopimukset toimittajien kanssa sekä rat-kaisemaan option käyttöönoton,
- 3) veloittaa leirikeskuspalveluiden hankinnat leiritoiminnan tukemisen kustannuspaikalta 3931080004.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Selostus

1. Hankinnan kohde, kokonaishinta ja sopimuskausi

Ulkopuolisten leirikeskuspalveluiden hankinta kilpailutuksella vuodelle 2023 sekä optiona vuodelle 2024.

Helsingin seurakuntayhtymä täydentää omien leirikeskustensa tarjoa-maa palve-lua sesonkiaikana ostamalla leirikeskuspalveluja ulkopuoli-silta toimittajilta. Leiri-keskuspalveluita tarvitaan eniten koulujen kesä-lomakautena rippileirien toteutuk-seen.

Hankinta toteutettiin kilpailutuksen kautta osakokonaisuuksina. Jokaiselle kesän 2023 ja optiona kesän 2024 leiriviikolle (viikot 23-31) han-kitaan leiripalveluja eri kohteista eikä näitä ole saman tarjoajan mah-dollista toteuttaa. Ulkopuolisten leirikeskusten vaatimuskriteerit ovat tarkoin harkittuja ja hankinnan kohteena on omia leirikeskuksia vastaava keskus, mikä tarjoaa: majoituksen (yleensä jaetuissa huoneissa), täysihoidon (aamupala, lounas, välipala, päivällinen, iltapala), kokous-tilaa opetustilaksi, ryhmätyötiloja, saunavuorot sekä tilan, jota voidaan käyttää kuten kappelia. Kohteiden valinnassa merkittävänä lisäpisteitä tuovina tekijöinä käytettiin muun muassa leirikeskuksen etäisyyttä Helsingistä, leirialueen kokonaisuutensa viihtyisyyttä ja leirin mahdollisuutta toimia omana ryhmänään.

Hankinta tehdään perustuen syyskuussa 2021 avoinna olleeseen ulkopuolisten leirikeskusten kilpailutukseen. Hankinta muodostuu osista ja osilla tässä viitataan leiriviikkoihin. Kullekin leiriviikolle on valittu hinnan ja laatuasteiden perusteella parhaat tulokset saaneet leirikeskukset.

Hankinnan kokonaisarvo vuodelle 2023 on noin 604 000 € (alv 0%). Jokainen toimija sitoutuu tarjoamaan samat leiriviikot kesälle 2023 ja 2024. Option käyttöönotosta päätetään erikseen syksyllä 2023. Hankinta kohdistuu useaan toimijaan. Useat tarjouskilpailuun osallistuneet toimijat ovat seurakuntayhtymälle ennestään tuttuja paikkoja.

2. Hankintamenettely

Kyseessä on hankintalain E-liitteen muita erityisiä palveluhankintoja koskeva määräaikaisten hankinnan kilpailutus, joka ylitti ko. hankintojen kilpailutuksen kynnysarvon. Hankintasopimus tehdään 1 + 1 eli sopimusvuosi 2023 + optiovuosi 2024. Hankinta on ositettu ja jokainen osio käsittää yhden 7 vuorokauden leiriviikon.

Hankintamenettely oli avoin kilpailutus. Kilpailutus julkaistiin Hilmassa 2.9.2021 ja oli avoinna 30.9.2021 klo 12:00 asti. Kilpailutuksen avoimen julkaistiin Euroopan unionin virallisen lehden täydennysosastossa, TED-tietokannassa alun perin 3.9.2021. Linkki ilmoitukseen: [Palvelut - 447526-2021 - TED Tenders Electronic Daily \(europa.eu\)](https://ted.europa.eu/udl?uri=ted:notice/447526-2021-1-1).

Tarjouspyyntöä jouduttiin hieman korjaamaan tarjouksen kirjaamisessa tapahtuneen virheen vuoksi. Korjattu versio julkaistiin Hilmassa 8.9.2021 ja TED-tietokannassa 10.9.2021. Samalla pidennettiin tarjousten jättöpäivämäärää 4.10.2021 saakka.

Kysymysten jättöpäivä oli 21.9.2021 klo 12:00. Jättöpäivään mennessä tuli yksi kysymys liittyen leirikeskuksen rauhalliseen ympäristöön ja päihteettömyyteen. Kysymykseen vastattiin 22.9.2021 tarjouspalvelut.fi - sivustolla.

Option käyttöönotto ratkaistaan erikseen myöhemmin uudella päätöksellä.

3. Saadut tarjoukset

Tarjouksen viimeinen jättöpäivä oli 4.10.2021 klo 12:00. Määräaikaan mennessä saatiin tarjouksia 17 toimittajalta, yhteensä 19 tarjousta. Vii-koille 23-24 valitaan 8 leirikeskustarjoajaa sekä viikoille 25-31 5 tarjoajaa. Leiriviikkoja varataan yhteensä 51 kesälle 2023 ja optiona kesälle 2024.

Tarjouksen tekivät:

Ankkapurhan kulttuurisäätiö, **Nuorisokeskus Anjala**, 2591728-8, Paula Rämä
Ensi- ja turvakotien liitto ry, **Koulutuskeskus Sopukka**, 0201112-5, Sanni Vartiainen

Hotelli Rantakatti tmi Jani Kero, 2278481-1, Jani Kero

Kamratförbundet för **Kuggomskolan rf**, 0237313-4, Stella Jonasson

Karhunmäki-säätiö, **Wanha Karhunmäki**, 1773464-1, Tiia Ylinen

Kirkkopalvelut ry, **Järvenpään seurakuntaopisto**, 0215281-7, Gitta Nyyssönen

Kirkkopalvelut ry, **Kaustisen seurakuntaopisto** (Step-koulutus), 0215281-7, Susanna Salokannel

Kirkkopalvelut ry, **Lapuan seurakuntaopisto** (Step-koulutus), 0215281-7, Elisa Sovelius

Kirkkopalvelut ry, **Pieksämäen seurakuntaopisto**, 0215281-7. Sari Kiiskinen

Kirkkopalvelut ry, **Jaakkiman seurakuntaopisto**, Ruokolahti (Step-koulutus), 0215281-7, Tarja Luukkonen
Leiri- ja kurssikeskus Enä-Seppä, 0216995-0, Hanna-Maija Kukko-hovi
Lylyn Kapusta, **Loma- ja kurssikeskus Koivupuisto**, 1503662-0, Suvi Mittilä
Nuorisokeskus Metsäkartano, 0555161-0, Mari Kokolahti
Savonlinnan kristillinen opisto, 0194589-0, Tommi Tuunainen
Tuusjärven Lintukoto Oy, 2677773-1, Pentti Halmesaari
Valkealan kristillinen kansanopisto, 0163408-0, Tarja Sydänmaan-lakka
Lummeniemien leirikeskus, Viitasaaren seurakunta, 0208575-7, Kirsi Salojärvi

4. Tarjoajien soveltuvuuden arviointi

Kaikki valitut sekä varasijoille jäävät tarjoajat täyttivät soveltuvuusvaa-timukset ja ketään ei suljettu kilpailutuksesta tarjousehtojen vastaisena pois.

5. Tarjousten tarjouspyynnön mukaisuuden arviointi

Kaikki soveltuvuusvaatimukset täyttäneet tarjoukset olivat myös tarjouspyynnön mukaisia.

6. Tarjousten vertailu

Tarjousten valintaperusteena käytettiin kokonaistaloudellista edullisuutta. Vertailuperusteena parasta hinta-laatusuhdetta. Hinta on ilmoitettu ilman arvonlisävero-a, euroina kahden desimaalin tarkkuudella. Hinnan ilmoitus: henkilö/vuorokausi. Ilman alv:ta hinnan maksimiksi rajattiin 60€/henkilö/vuorokausi (alv 0%), mikä perustuu keskiarvoon vuosien 2021 ja 2022 leirivuorokausien hinnasta. Hinnan lisätietona tarjouspyynnössä on pyydetty lataamaan selvitys hinnan alv-kannoista (10% majoitus, 14% ruoka ja 24% kokoustilat, palvelut ym.).

Hinnan painoarvo kokonaisuudessa on 60% pisteistä. Hinnan lisäksi tarjouspyynnössä laatu-pisteiden painoarvo on 40 % lopullisista pisteistä. Tarjouspyynnössä käytetty laskukaava: tarjottu arvo jaettuna suurin arvottu arvo kertaa maksimipisteet. Tämän lisäksi jokaisen tarjoajan oli täytettävä pakolliset vaatimukset. Katso liite leirikeskusten kokonais-vertailutaulukko.

Kilpailutuksen soveltuvuusvaatimukset sisälsivät:

- luottoluokitus vähintään tyydyttävä A
- tarjoaja tai sen alihankkija on rekisteröitynyt laidansäädännön edellyttämiin yhdistys-, säätiö- tai kaupparekisteriin tai sijoittautumismaansa vastaavaan rekisteriin
- tarjoaja ja hänen alihankkijansa ovat maksaneet lakisääteiset eläkevakuumaksut, kuuluvat lainsäädännön edellyttämiin ennakkoperintä- ja työnantajarekisteriin ja arvonlisäverovelvollisten rekisteriin tai sijoittumismaansa vastaaviin rekistereihin
- tarjoaja noudattaa työehtosopimusta tai muita keskeisiä ehtoja
- tarjoajalla on voimassa oleva toiminnan vastuuvakuutus
- tarjoaja tarkastaa leirikeskukseen työntekijöiden (myös alihankkijoiden) rikosrekisteriotteet lasten ja nuorten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä annetun lain säännösten mukaisesti
- tarjoajalla tulee olla riittävästi henkilökuntaa, jotta palvelu on sujuvaa myös poikkeustilanteissa
- alihankkijan käyttö leirikeskuksessa on sallittua, mutta tarjouspyynnössä on pyydetty selvitys siitä
- tarjoajalta on pyydetty kaksi referenssiä aikaisemmilta asiakkailta sekä yksi referenssi omasta työntekijästä, jolla on kokemusta leiritoiminnan järjestämisestä/koordinoimisesta leirikeskuksessa
- leirikeskuksessa kierrätetään jätteet kunnan tarjoamien mahdollisuuksien mukaisesti
- leirikeskus sijaitsee rauhallisessa ympäristössä ja se on päihtetön
- Tarjoaja hyväksyy, että sopimuksessa sovelletaan julkisten hankintojen yleisiä sopimusehtoja (JYSE 2014 Palvelut) siltä osin, kuin ne eivät ole ristiriidassa sopimuksen kanssa. Yleiset ehdot on esitetty tarjouspyynnön liit-

teenä linkissä [Julkisten hankintojen yleiset sopimusehdot palveluhankinnoissa/JYSE 2014 Palvelut](#)

Tarjousten laadullisessa vertailussa tarkasteltiin tarjousten muita tilaa-jalle merkityksellisiä sisällöllisiä tekijöitä kuin tarjottua hintaa:

- luomutuotteiden sekä reilun kaupan tuotteiden käyttö, 0-5 pistettä (minimivaatimus 10 %, josta ei lisäpisteitä)
- ilmastointi majoitus- ja kokoustiloissa, 1-2 pistettä
- pienryhmätilojen maksuton saatavuus, 0-4 pistettä (minimivaatimus 1 pienryhmätila, josta ei lisäpisteitä)
- uimapaikka alle 1 kilometrin kävelymatkan päässä, 0-4 pistettä
- saunomismahdollisuus, 0-4 pistettä (minimivaatimus 1 sauna-vuoro leirin aikana, josta ei lisäpisteitä)
- pelailu – ja palloilumahdollisuus, 0-5 pistettä
- nuotiopaikka, 0 – 2 pistettä
- leirikioski, 0-2 pistettä
- etäisyys Helsingin päärautatieasemalta, 0-7 pistettä (maksimietäisyys 550 km, 451-550 km = 0 pistettä). Sijainti maksimisaan 250 kilometrin päässä, 7 pistettä

Lisäksi vähimmäiskriteereinä käytettiin seuraavia tekijöitä:

- tarjoaja sitoutuu tarjoamaan samat leiriviikot kesälle 2023 ja ke-sälle 2024.
- Majoitustilat sijaitsevat toistensa välittömässä läheisyydessä, jos-ta suihkut (vähintään 4 suihkua ja mahdollisuus peseytymiseen yksityisesti) ja vessat (vähintään 1 WC/7 henkilöä) ovat 150 metrin päässä.
- Majoitustilaa tulee olla vähintään 35 henkilölle ja leirin ohjaajille on vähintään 2 majoitushuonetta. Leiriläiset majoittuvat vähintään 2, maksimisaan 6 hengen huoneissa tai huoneistoissa/mökeissä tai näitä vastaavassa majoitustilassa. Siivous sisältyy majoitukseen.
- Mahdollisuus tuoda omat liinavaatteet tai saada ne käyttöön veloituksetta.
- Leirikeskuksessa on käytössä luokahuone koko ryhmälle sekä vähintään 1 ryhmätyötila aamusta iltaan (tiloissa nykyaikaiset ja toimivat laitteet)
- Leirillä tulee olla mahdollisuus säilyttää oma kuplansa (esimerkiksi majoittuminen omassa tilassaan/käytävällä tms.)
- Leirikeskuksessa on oltava hartaustila tai tila, joka on muunneltavissa hartaustilauksi
- Tarjottu hinta sisältää 5 suomalaiset ravitsemussuositukset täyttävää ateriaa päivässä ja ruokaa on riittävästi joka aterialla. Tavallisimmat erikoisruokavaliot huomioidaan ilman lisämaksua. Leirillä on mahdollisuus hoitaa iltapala itseotona.
- Tarjoajan on huolehdittava, että leirikeskuksen majoitus – ja muut leiritilat täyttävät viranomaisten antamat määräykset palo- ym. turvallisuuden osalta
- Tilojen yleiskunnon tulee olla hyvällä tasolla ja niissä ei ole esimerkiksi sisäilmaongelmia tai rikkiäisiä vessoja
- Leirien vetäjillä on oltava yhteysnumero palveluntuottajaan 24/7 hätätaustan varalle.

Edellä mainittujen kriteerien lisäksi tarjoajia pyydettiin lataamaan kuvaus heidän toimistaan sosiaalisen vastuullisuuden edistämiseksi. Tarjoajan tulee raportoida em. toimen toteutumisesta jälkikäteen.

Tilaajalla on mahdollisuus tarkistaa leirikeskuksen asianmukainen kunto ja vaatia tarjoajaan korjaamaan puutteet.

Tilaaja voi asiakaspalautteen kautta kerätä tietoa leirikeskuksesta ja toimia mahdollisissa ongelmatapauksessa sen tiedon perusteella.

7. Hankintapäätös ja –sopimus

Hankintapäätös tehdään perustuen siihen, kuinka paljon kokonaispisteitä tarjoaja sai kullekin leiriviikolle (viikot 23-31). Kokonaispisteistä 60 % tulee hinnasta, 40 % laatupisteistä.

Ulkopuolisia omia leirikeskuksia täydentäviä leirivuoroja kesälle 2023 ja optiona kesälle 2024 valitaan seuraavilta tarjoajilta:

Leiriviikko 23: 10 tarjoajaa. Valitaan 8 eniten pisteitä saanutta:

- 1. Loma- ja kurssikeskus Koivupuisto, 88,69 pistettä**
- 2. Nuorisokeskus Metsäkartano, 85 pistettä**
- 3. Tuusjärven Lintukoto, 83,95 pistettä**
- 4. Jaakkiman seurakuntaopisto, 75 pistettä**
- 5. Savonlinnan kristillinen opisto, 74,32 pistettä**
- 6. Lapuan seurakuntaopisto, 73,77 pistettä**
- 7. Kuggomskolan, 70,97 pistettä**
- 8. Nuorisokeskus Anjala, 68,75 pistettä**

Tarjouksen jättäneet ei valitut:

9. Järvenpään seurakuntaopisto, 68,46 pistettä
10. Koulutuskeskus Sopukka, 65,13 pistettä

Leiriviikko 24: 12 tarjoajaa. Valitaan 8 eniten pisteitä saanutta:

- 1. Nuorisokeskus Metsäkartano, 85 pistettä**
- 2. Pieksämäen seurakuntaopisto, 84 pistettä**
- 3. Tuusjärven Lintukoto, 83,95 pistettä**
- 4. Valkealan kristillinen kansanopisto, 80,68 pistettä**
- 5. Jaakkiman seurakuntaopisto, 75 pistettä**
- 6. Savonlinnan kristillinen opisto, 74,32 pistettä**
- 7. Lapuan seurakuntaopisto, 73,77 pistettä**
- 8. Kuggomskolan, 70,97 pistettä**

Tarjouksen jättäneet ei valitut:

9. Kaustisen seurakuntaopisto, 68,77 pistettä
10. Nuorisokeskus Anjala, 68,75 pistettä
11. Järvenpään seurakuntaopisto, 68,46 pistettä
12. Koulutuskeskus Sopukka, 65,13 pistettä

Leiriviikko 25: 11 tarjoajaa. Valitaan 5 eniten pisteitä saanutta:

- 1. Wanha Karhunmäki, 82 pistettä**
- 2. Wanha Karhunmäki, 82 pistettä**
- 3. Nuorisokeskus Metsäkartano, 79,79 pistettä**
- 4. Tuusjärven Lintukoto, 79,52**
- 5. Pieksämäen seurakuntaopisto, 72,46 pistettä**

Tarjouksen jättäneet ei valitut:

6. Savonlinnan kristillinen opisto, 70,29 pistettä
7. Lapuan seurakuntaopisto, 69,36 pistettä
8. Kuggom, 66,89 pistettä
9. Nuorisokeskus Anjala, 64,86 pistettä
10. Järvenpään seurakuntaopisto, 64,52 pistettä
11. Koulutuskeskus Sopukka, 61,29 pistettä

Leiriviikko 26: 15 tarjoajaa. Valitaan 5 eniten pisteitä saanutta:

- 1. Loma- ja kurssikeskus Koivupuisto, 84,03 pistettä**
- 2. Wanha Karhunmäki, 82 pistettä**
- 3. Wanha Karhunmäki, 82 pistettä**
- 4. Nuorisokeskus Metsäkartano, 79,79 pistettä**
- 5. Tuusjärven Lintukoto, 79,52 pistettä**

Tarjouksen jättäneet ei valitut:

6. Valkealan kristillinen kansanopisto, 76,28 pistettä
7. Valkealan kristillinen kansanopisto, 76,28 pistettä
8. Jaakkiman seurakuntaopisto, 70,83 pistettä
9. Savonlinnan kristillinen opisto, 70,29 pistettä
10. Lapuan seurakuntaopisto, 69,36 pistettä
11. Kuggom, 66,89 pistettä

12. Nuorisokeskus Anjala, 64,86 pistettä
13. Järvenpään seurakuntaopisto, 64,52 pistettä
14. Kaustisen seurakuntaopisto, 64,36 pistettä
15. Koulutuskeskus Sopukka, 61,29 pistettä

Leiriviikko 27: tarjoajia 14. Valitaan 5 eniten pisteitä saanutta:

- 1. Loma- ja kurssikeskus Koivupuisto, 84,03 pistettä**
- 2. Wanha Karhunmäki, 82 pistettä**
- 3. Wanha Karhunmäki, 82 pistettä**
- 4. Nuorisokeskus Metsäkartano, 79,79 pistettä**
- 5. Tuusjärven Lintukoto, 79,52 pistettä**

Tarjouksen jättäneet ei valitut:

6. Leiri- ja kurssikeskus Enä-Seppä, 76,20 pistettä
7. Lummeniemien leirikeskus, 73,29 pistettä
8. Jaakkiman seurakuntaopisto, 70,83 pistettä
9. Lapuan seurakuntaopisto, 69,36 pistettä
10. Savonlinnan kristillinen opisto, 68,18 pistettä
11. Kuggomskolan, 66,89 pistettä
12. Nuorisokeskus Anjala, 64,86 pistettä
13. Kaustisen seurakuntaopisto, 64,36 pistettä
14. Koulutuskeskus Sopukka, 61,29 pistettä

Leiriviikko 28: tarjoajia 13. Valitaan 5 eniten pisteitä saanutta:

- 1. Loma- ja kurssikeskus Koivupuisto, 84,03 pistettä**
- 2. Wanha Karhunmäki, 82 pistettä**
- 3. Nuorisokeskus Metsäkartano, 79,79 pistettä**
- 4. Tuusjärven Lintukoto, 79,52 pistettä**
- 5. Valkealan kristillinen kansanopisto, 76,28 pistettä**

Tarjouksen jättäneet ei valitut:

6. Valkealan kristillinen kansanopisto, 76,28 pistettä
7. Leiri- ja kurssikeskus Enä-Seppä, 76,20 pistettä
8. Lummeniemien Leirikeskus, 73,29 pistettä
9. Lapuan seurakuntaopisto, 69,36 pistettä
10. Savonlinnan kristillinen opisto, 68,18 pistettä
11. Kuggomskolan, 66,89 pistettä
12. Nuorisokeskus Anjala, 64,86 pistettä
13. Koulutuskeskus Sopukka, 61,29 pistettä

Leiriviikko 29: tarjoajia 14. Valitaan 5 eniten pisteitä saanutta:

- 1. Hotelli Rantakatti, 93 pistettä**
- 2. Loma- ja kurssikeskus Koivupuisto, 86,36 pistettä**
- 3. Nuorisokeskus Metsäkartano, 82,40 pistettä**
- 4. Tuusjärven Lintukoto, 81,73 pistettä**
- 5. Pieksämäen seurakuntaopisto, 81,61 pistettä**

Tarjouksen jättäneet ei valitut:

6. Leiri- ja kurssikeskus Enä-Seppä, 78,25 pistettä
7. Lummeniemien leirikeskus, 75,68 pistettä
8. Jaakkiman seurakuntaopisto, 72,92 pistettä
9. Lapuan seurakuntaopisto, 71,57 pistettä
10. Savonlinnan kristillinen opisto, 70,10 pistettä
11. Kuggomskolan, 68,93 pistettä
12. Nuorisokeskus Anjala, 66,80 pistettä
13. Kaustisen seurakuntaopisto, 66,57 pistettä
14. Koulutuskeskus Sopukka, 63,21 pistettä

Leiriviikko 30: tarjoajia 14. Valitaan 5 eniten pisteitä saanutta:

- 1. Hotelli Rantakatti, 90,28 pistettä**

- 2. Loma- ja kurssikeskus Koivupuisto, 84,03 pistettä**
- 3. Wanha Karhunmäki, 82 pistettä**
- 4. Nuorisokeskus Metsäkartano, 79,79 pistettä**
- 5. Tuusjärven Lintukoto, 79,52 pistettä**

Tarjouksen jättäneet ei valitut:

6. Valkealan kristillinen kansanopisto, 76,28 pistettä
7. Valkealan kristillinen kansanopisto, 76,28 pistettä
8. Lummeniemien leirikeskus, 73,29 pistettä
9. Lapuan seurakuntaopisto, 69,36 pistettä
10. Savonlinnan kristillinen opisto, 68,18 pistettä
11. Kuggomskolan, 66,89 pistettä
12. Nuorisokeskus Anjala, 64,86 pistettä
13. Kaustisen seurakuntaopisto, 64,36 pistettä
14. Koulutuskeskus Sopukka, 61,29 pistettä

Leiriviikko 31: tarjoajia 11. Valitaan 5 eniten pisteitä saanutta:

- 1. Hotelli Rantakatti, 93 pistettä**
- 2. Nuorisokeskus Metsäkartano, 82,40 pistettä**
- 3. Tuusjärven Lintukoto, 81,73 pistettä**
- 4. Valkealan kristillinen kansanopisto, 78,48 pistettä**
- 5. Valkealan kristillinen kansanopisto, 78,48 pistettä**

Tarjouksen jättäneet ei valitut:

6. Lummeniemien leirikeskus, 75,68 pistettä
7. Savonlinnan kristillinen opisto, 72,31 pistettä
8. Kuggomskolan, 68,93 pistettä
9. Nuorisokeskus Anjala, 66,80 pistettä
10. Kaustisen seurakuntaopisto, 66,57 pistettä
11. Koulutuskeskus Sopukka, 63,21 pistettä

Hankintasopimus ylläolevien leirikeskusviikkojen hankinnasta syntyy vasta kirjallisen sopimuksen allekirjoittamiselle.

Liitteet

- 30 Leirikeskusten tarjousten avauspöytäkirja
- 31 Leirikeskusten kokonaisvertailutaulukko
- 32 Tarjous Kirkkopalvelut Lapuan opisto
- 33 Tarjous Kirkkopalvelut Pieksämäen kampus
- 34 Tarjous Kirkkopalvelut Ruokolahti
- 35 Tarjous Kuggom
- 36 Tarjous Lylyn Kapusta, Koivupuisto
- 37 Tarjous Metsäkartano
- 38 Tarjous Savonlinnan kristillinen opisto
- 39 Tarjous Tuusjärven kartano
- 40 Tarjous Ankkapurhan kulttuurisäätiö
- 41 Tarjous hotelli Rantakatti
- 42 Tarjous Valkealan opisto
- 43 Tarjous Wanha Karhunmäki

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Valmistelua tai täytäntöönpanoa koskevat asia

Pöytäkirjan pykälät: 100-104, 107

Edellä mainituista päätöksistä ei kirkkolain 24 luvun 5 §:n mukaan saa tehdä kirkollisvalitusta eikä lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 2 luvun 6 §:n 2 momentin nojalla hallintovalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Julkista hankintaa koskevasta päätöksestä ei saa tehdä julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, hankintalaki) mukaista valitusta, koska päätös koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua.

Hallinnon sisäinen määräys

Pöytäkirjan pykälät:

Lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 2 luvun 6 §:n 2 momentin mukaan valitusta ei saa tehdä hallinnon sisäisestä määräyksestä, joka koskee tehtävän tai muun toimenpiteen suorittamista.

Hankinta-asia

Pöytäkirjan pykälät: 111

Hankintaa koskevista päätöksistä ei saa kirkkolain 24 luvun 8 a §:n 2 momentin nojalla tehdä kirkkolain mukaista oikaisuvaatimusta eikä kirkollisvalitusta, jos asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan. Mikäli hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnysarvon, asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan. Soveltamisen kynnysarvot ovat (alv 0 %): 60 000 euroa tavarat, palvelut ja suunnittelukilpailut, 150 000 euroa rakennusurakat, 400 000 euroa sosiaali- ja terveyspalvelut (lain liitteen kohdat E 1-4), 300 000 muut erityiset palvelut (lain liitteen kohdat E 5-15), 500 000 euroa käyttöoikeussopimukset.

Muu peruste, mikä?

Pöytäkirjan pykälät:

VALITUSOSOITUS

Seuraaviin yhteisen kirkkovaltuuston päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.

Kirkollisvalitus, pöytäkirjan pykälät: 105-106, 108-110
Hallintovalitus, pöytäkirjan pykälät:

Oikeus valituksen tekemiseen

Valituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä seurakuntayhtymän jäsen seurakunta ja sen jäsen.

Valitusperusteet

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen.

Alistettavassa asiassa valituksen saa tehdä myös sillä perusteella, että päätös ei ole tarkoituksenmukainen.

Valitusaika ja tiedoksisaanti

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja tai alistus- tai valitusviranomaisen päätös on asetettu yleisesti nähtäväksi. Tiedoksisaantipäivää tai sitä päivää, jona päätös on asetettu nähtäväksi, ei oteta lukuun valitusaikaa laskettaessa.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle. Alistusasioissa valitus tehdään kuitenkin tuomiokapitulille tai kirkkohallitukselle.

Valituskirjelmän sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite, puhelinnumero ja muut tarvittavat yhteystiedot
- sähköpostiosoite, jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituskirjelmään on liitettävä:

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä

- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta, sekä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on esitettävä valtakirja sen mukaan kuin lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 32 §:ssä säädetään.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusajassa päätöksessä mainitulle valitusviranomaiselle. Valitusasiakirjat voi lähettää omalla vastuulla postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Valitusasiakirjojen on oltava perillä viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Yhteystiedot:

Helsingin hallinto-oikeus, pöytäkirjan pykälät:

Käyntiosoite: Tuomioistuimet-talo, Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
Postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
Puhelin: 029 564 2000
Fax: 029 564 2079
Sähköposti: helsinki.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Alistusasioissa

Helsingin hiippakunnan tuomiokapituli, pöytäkirjan pykälät:

Käyntiosoite: Bulevardi 16 B, V kerros, Helsinki
Postiosoite: Bulevardi 16 B, 00120 Helsinki
Sähköposti: helsinki.tuomiokapituli@evl.fi

Porvoon hiippakunnan tuomiokapituli, pöytäkirjan pykälät:

Käyntiosoite: Lukiokatu 2, Porvoo
Postiosoite: PL 30, 06101 Porvoo
Sähköposti: borga.domkapitel@evl.fi

Kirkkohallitus, pöytäkirjan pykälät:

Käyntiosoite: Eteläranta 8, Helsinki
Postiosoite: PL 210, 00131 Helsinki
Fax: (09) 1802 350
Sähköposti: kirkkohallitus@evl.fi

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua tuomioistuinmaksulain (1455/2015) mukaisesti.

HANKINTAOIKAISU

Pöytäkirjan pykälät: 111

Hankintaoikaisuoikeus

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön asianosainen voi tehdä hankintayksikölle kirjallisen hankintaoikaisu (hankintalaki 132-135 §:t).

Hankintaoikaisu aika ja tiedoksisaanti

Hankintaoikaisu on tehtävä 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin. Tiedoksisaantipäivää ei lueta hankintaoikaisu aikaan.

Viranomainen

Hankintaoikaisu osoitetaan hankintapäätöksen tehneelle toimielimelle tai viranhaltijalle.

Hankintaoikaisu sisältö

- Hankintaoikaisuista on käytävä ilmi:
- oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi
 - tiedot hankintaoikaisuun kohteena olevasta päätöksestä
 - millaista oikaisua päätökseen vaaditaan
 - millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan.

Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

Hankintaoikaisu toimittaminen

Hankintaohjauksen on oltava perillä hankintapäätöksen tehneessä viranomaisessa oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Hankintaohjauksen voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti.

Hankintaohjauksen toimitusosoite:

Helsingin seurakuntayhtymä/Kirjaamo

Käyntiosoite: Kolmas linja 22 B, Helsinki
Aukioloaika: 9-15
Postiosoite: Kolmas linja 22 B, 00530 Helsinki
Sähköposti: kirjaamo.hsrky@evl.fi

VALITUS MARKKINAOIKEUTEEN

Pöytäkirjan pykälät: 111

Oikeus valituksen tekemiseen

Se, jota asia koskee, voi saattaa hankintaa koskevan asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi tekemällä valituksen (hankintalain 145 §).

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella voidaan saattaa hankintalaissa tarkoitettu hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tekemä ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan. Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee: 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua; 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin 75 §:n nojalla; tai 3) sitä, että 93 §:ssä tarkoitettujen kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia (hankintalain 146 §:n 1 momentti). Valituksen markkinaoikeuteen voi tehdä vain hankinnoista, jotka ylittävät hankintalain 25 §:ssä määritellyn kansallisen kynnyksarvon.

Valitusperusteet

Valituksen voi tehdä sillä perusteella, että päätös on julkisista hankinnoista annettujen oikeusohjeiden vastainen.

Valitusaika ja tiedoksisaanti

Valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen, jollei jäljempänä toisin säädetä.

Jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen hankintalain 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa, valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun tarjoaja on saanut tiedon päätöksestä valitusosoituksineen.

Valitus markkinaoikeudelle on tehtävä viimeistään kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä oheisasiakirjoineen tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei ehdokas tai tarjoaja näytä tiedoksiannon tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa ehdokkaan ja tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon päivänä, jona asiaa koskeva sähköinen asiakirja on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että sähköistä viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Valituskirjelmän sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero sekä muut tarvittavat yhteystiedot, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- sähköpostiosoite, jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä
- hankinta-asia, jota valitus koskee
- valittajan vaatimukset ja niiden perusteet.

Puitejärjestelyyn perustuvan hankinnan osalta valituskirjelmässä on esitettävä, minkä vuoksi käsittelylupa tulisi myöntää. Käsittelylupa on myönnettävä, jos 1) asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää tai 2) siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmään on liitettävä:

- päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi.

Asiamiehen on esitettävä valtakirja sen mukaan kuin lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 32 §:ssä säädetään.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle. Valitusasiakirjat voi lähettää omalla vastuulla postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Valitusasiakirjojen on oltava perillä viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen markkinaoikeuden virka-ajan päättymistä. Itse tiedoksisaantipäivää ei lasketa mukaan.

Markkinaoikeuden osoite ja muut yhteystiedot:

Markkinaoikeus

Käyntiosoite Tuomioistuimet-talo, Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
Postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
Puhelin: 029 564 3300
Fax: 029 564 3314
Sähköposti: markkinaoikeus@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa
<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Hankinta-asiaan muutosta hakevan on lisäksi kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön ilmoittamaan osoitteeseen viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Hankintayksikön yhteystiedot ovat edellä hankinta-oikaisua koskevassa kohdassa.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua tuomioistuinmaksulain (1455/2015) mukaisesti.

Yksityiskohtainen valitusosoitus liitetään pöytäkirjan otteeseen.